MURAT GÜLSOY

BİNBİR GECE MEKTUPLARI



3. BASKI

can öykü

Murat Gülsoy

BİNBİR GECE MEKTUPLARI



TÜRK YAZARLARI

Yayın Yönetmeni
İlknur Özdemir

Düzelti
Özge Soylu

Dizgi
Gelengül Çakır

Montaj
Mine Sarıkaya

Kapak Düzeni
Semih Özcan

İç Baskı
Özal Basımevi

Kapak Baskı
Çetin Ofset

Cilt
ZE Ciltevi

1. basım: Mart 2003

ISBN 975-07-0292-1
© Murat Gülsoy / Can Yayınları Ltd. Şti. (2003)

Murat Gülsoy
BİNBİR GECE MEKTUPLARI

ÖYKÜ

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ
Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
http://www.canyayinlari.com
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

MURAT GÜLSOY'UN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI

OYSA HERKES KENDİSİYLE MEŞGUL / *öykü*
BU KİTABI ÇALIN / *öykü*
ÂLEMLERİN SÜREKLİLİĞİ VE DİĞER HİKÂYELER / *öykü*
BİNBİR GECE MEKTUPLARI / *öykü*

Murat Gülsoy, 1967'de İstanbul'da doğdu. Mühendislik ve Psikoloji eğitimi gördü. Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalışıyor. 1992-2002 yılları arasında *Hayalet Gemi* dergisini yayına hazırlayan editörlerden biri olarak çalıştı. 2000 yılından bu yana elektronik yayınevi *altkitap.com*'un editörlerinden. *2000 yılı Sait Faik Hikâye Armağanı, Bu Kitabı Çalın* adlı kitabına verildi. Yayınlanan diğer kitapları *Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul* (Can Yay., 1999), *Belki de Gerçekten İstiyorsun* (www.altkitap.com, 2000), *Âlemlerin Sürekliliği ve Diğer Hikâyeler* (Can Yay., 2002) adını taşıyor. Aynı zamanda *94.9 Açık Radyo*'da program yapımcısı.

İÇİNDEKİLER

Madam Anna'nın Yeniden Ortaya Çıkışı 9
Trajikomiks 33
Gerçekliğe Bir Adım 51
Sigarayı Bırakmanın En İyi Yolu 69
Tele-Dedektif 85
Elden Ele 101
Çarkıfelek 117
Asansör 137
Şato 155
Binbir Gece Mektupları 171

MADAM ANNA'NIN YENİDEN ORTAYA ÇIKIŞI

Uyandığında yanındaki yastığın boş olduğunu fark etti. Komodinin üzerindeki cep telefonunun saati 10:05'i gösteriyordu. Tekrar gözlerini kapayıp uyanmadan önce görmekte olduğu rüyaya devam etmeye çalıştı. Fatmagül birazdan günaydın demek için arayacaktı. Belki kahvaltı sofrası bile kurmuştur gitmeden, diye düşündü içinden. Rüyasında balıklar vardı. Güpegündüz, havada yüzer gibi uçan balıklar. Birileri daha vardı ama yüzlerini hatırlamıyordu. Balıklar... Kısmet derler, diye geçirdi içinden. Kısmete ihtiyacı vardı. Fatmagül'den sonrasını kestiremiyordu. Birazdan arayacaktı. Kesin arardı. Uyandın mı Sacit? Uyandım Fatmagül. Hava çok sıcak değil mi? Çok sıcak. Evde olduğun için şanslısın. Evet şanslıyım. Çok, çoook şanslıyım. Akşam erken gelirim. Gelirsin Fatmagül. Gelirsin tabii. Neden gelmeyesin ki. Bu senin de evin sayılır. Aşk yuvamız.

Yakında Fatmagül onu bırakacaktı. Bunu biliyordu. Nereye kadar sürerdi ki yasadışı çiftleşmenin heyecanı? Fatmagül'den kalan yastığa başını gömüp kokusunu içine çekti. Fatma gül kokuyordu. Kırklı yaşlarında aklı başına gelen üst düzey yönetici Fatma-gül. Konforlu, güvenlikli, jakuzili, köpekli, çocuklu site-saray-malikânesini bırakıp Sacit'in kollarına koşan Fatmagül'ün ilk evlilikdışı ilişkisiydi

bu. Çok anlatmıştı; arkadaşlarının kırdıkları fındıkları dinlemekten yorgun düştüğü günlerde karşısına Tanrı'nın bir armağanı olarak çıktığını Sacit'in. Sen-olmasaydın-ben-ne-yapardım'lar, sen-benim-her-şeyimsin'ler, sensiz-yapamıyorum-artık'lar... Oysa iki yıldır iş bulamayan bir oyuncudur Sacit. *To be or not to be*'dir Sacit. Olamayan adamdır Sacit. Sahne olmadan yapamayan bir adamken jigololuk mesleğine emin adımlarla girmiş olan bir adamdır Sacit.

Kapının çalınması sabah duasına ara vermesine neden oldu. Ses çıkarmadan yatağın içinde büzüldü. Kim olabilirdi bu saatte? Fatmagül işi kırmış olabilir miydi? Sanmıyordu. Bir an içini korku kapladı. Fatmagül'ün kötü karakter, dolar milyoneri hayvan kocası? Kocasının adamları? Kapıyı açacaktı ve bir şarjörü üzerine boşaltacaklardı. Patlayan bir silahı ilk ve son kez yakından görecekti. Ya da sessizce halledeceklerdi işlerini. Bıçakla. Aa-hiç-acımıyormuş olacak Sacit ölmeden önce. Kapı ısrarla çalınmaya devam ediyordu. Ne olacaksa olsun diyerek kapıyı açmak üzere kalktı.

Gözetleme deliğinden baktığında sabırsızlanan bir dost silueti gördü. Kim olduğunu çıkaramadı ama kapıyı açtı:

"Of, nihayet be kardeşim... Evde yoksun diye paniğe kapılmak üzereydim."

"Kemal? Sensin! Nereden çıktın sabahın köründe?"

Kemal içeri girip kapıyı arkasından kaparken acele acele sordu:

"Bırak şimdi bunları. Bana Madam Anna'yı bulabilir misin?"

"Madam Anna mı? Ne Madam Anna'sı? Ne diyorsun ya? Kemal iyi misin? Bir geç şuraya. Bir kah-

ve yapayım. Allah Allah!"

Sacit gerçekten de şaşkındı. Bilmediği bir oyunun orta yerinde sahneye itilmiş gibiydi. Doğaçlama yeteneği iyiydi ama gerçek hayatta doğaçlama? Repliği ne olmalıydı: 'Madam Anna mı? Kolay, buluruz, sen paradan haber ver'. Kahve makinesini çalıştırırken kendi kendine gülüyordu. Nereden çıktı para şimdi? Ne bileyim, öyle gerilimli bir sahne yarattı ki Kemal, Madam Anna falan... Tavrı karanlık işler çevirmek için bir araya gelmiş adamların gergin atmosferini çağrıştırmıştı. Oysa daha birkaç ay önce bu evde kafaları kırmışlardı bir güzel. Onca rakının üzerine tekillanın dibine vurmuşlardı...

"Kardeşim Sacit, tek umudum sensin. Ne olur dinle beni. Bana bir tek sen yardım edebilirsin."

Sacit, Kemal'i baştan ayağa süzdü. Takım elbisesinin içinde dizlerinin sinirden tempo tuttuğunu, tıraşlı yüzünün sapsarı olduğunu gördü. Başının belada olduğu belliydi. Çözümü de Madam Anna olan bir bela. Madam Anna'ya bir tek kendisinin ulaşabileceğini düşündüğü için nefes nefese ona koşmuş bir eski arkadaş. Birkaç ay önce mezunları bir araya getiren yemekten sonra eski sıra arkadaşları buraya, Sacit'in evine gelmiş sabahlara kadar içmişlerdi. Kemal'e biraz gıcık olmuştu gerçi. Bir işadamı havaları gelmiş üzerine. Borsa, ekonomi, savaş... Yok Avrupa Birliği, yok uyum yasaları, yok bilmem ne... Sıkıcı bir adam olma yolunda ilerlerken şehri komik Sacit çıkmıştı karşısına. Karşılarına. Yalnız Kemal'in mi? Diğerleri de salaklaşmıştı geçen yıllar içinde. Kendisi ise yüreğinin götürdüğü yere yönelmiş, özgür ruhunu tiyatro sahnesinin tozuna bulamıştı (Böğğ!). Bulanmıştı midesi. Saçma sapan düşüncelerinden... Yıllardır yırtmanın bir yolunu bulama-

mış, içki masalarının nöbetçi komiği olmuştu. O gece de aynı oyun sahnelenmişti. Liseden mezun olduklarından beri görüşmemiş genç beyaz Türkler önce doyasıya gülmüşlerdi Sacit'in anlattığı hikâyelere. Bilmediği tanımadığı yoktu ki... Onların paparazilerden izlediği hayatları yaşıyordu ne de olsa Sacit. Ya da '-mış gibi' yapmayı beceriyordu. Önce eğlenmişler sonra da, 'Bravo yani Sacit, Cem Yılmaz'ı aratmıyorsun,' demişlerdi. Sonra da bilmem hangi kanalın açık hava sirkini andıran programlarının gözde konularından 'mankenler oyuncu olmalı mı, olmamalı mı?' tartışmasına girişmişlerdi. Arada sırada ona dönüp uzman-tiyatrocu-oyuncu-entel-konuk muamelesi yapmışlardı. O da sinirlenip... Sinirlenip de ne yapmıştı? Hiç. Sadece konuyu değiştirmek için Madam Anna hikâyelerini bulup çıkarmıştı belleğinin derinliklerinden. Acil durumlar için metafizik hikâyeler. Metafiziğe karşı kim durabilmiş ki! Hele 'Ya varsa' diye kıllanmak dışında ilahi düşünceleri olmayan bu beyaz ötesi arkadaşları... Dünden hazırdılar abuk sabuk fal-büyü-cin-burç muhabbetlerine.

Ailesinin ona sunmuş olduğu yüklükten bozma çalışma odasında ders kitaplarının arasında sararıp solan Sacit'in ilk gençlik yılları oturma odasından gelen fal, büyü hikâyelerine kulak kabartmakla geçmişti. Ne saçmalıklar yoktu ki... Tuhaf istekleri yerine getirildikten sonra ziyaret edilen türbe şeyhleri, bilmem hangi adanın son kalan papazının büyü maceraları, falanca teyzenin kahve falları, berikinin rüya yorumları... Bu hikâyelerin hepsi birbirine benzerdi. Fakat bir tanesi vardı ki, duyduğu ilk andan itibaren kafasına kazınmıştı tüm ayrıntıları ile. O gece de, muhabbetin can sıkıcı yerlere ilerlediğini

görünce Madam Anna'nın hikâyelerini anlatmaya başlamıştı.

"Madam Anna, rivayet edilir ki İstanbul'un gelmiş geçmiş en önemli medyumudur. Onun yarattığı mucizeler hâlâ kulaktan kulağa dolaşır. Hele bir de kızı vardır ki... Bir gün kapınızı çalabilir dikkatli olun. Şöyle dokuz-on yaşlarında sarışın, soluk benizli bir kız size bir gün bir paket getirirse sakın almayın. Madam Anna'nın kızıdır o. Her neyse... Asıl Madam Anna acayip bir hikâye. Bu kadının geçmişi hakkında kimse bir şey bilmiyor. Aklınıza gelen bütün dilleri bilen bir Yahudi kadın. Bir ara Nişantaşı'nda ortaya çıkmış. Öyle aniden, birdenbire... İnanılmaz bir medyum. Öte dünyayla haberleşiyor, cinlerine çay servisi yaptırıyor, ölülerle konuşabiliyor... Kimsenin gizlisi saklısı kalmamış bir ara. Geçmiş ve gelecekteki olayları isim isim, adres adres bilmek Madam Anna için çocuk oyuncağı..."

Lafın burasında masadaki kadınların gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Hepsi potansiyel birer Madam Anna müşterisi olduklarını belli ediyordu. Masayı avucunun içine almaktan mutlu olan Sacit devam etmişti:

"Acele etmeyin Hanımlar. Her güzelin bir kusuru vardır. Jack Lemmon'un 'Bazıları Sıcak Sever'in finalinde söylediği gibi 'Nobody is perfect!' Her neyse Madam Anna'nın bir de kızı olduğunu söylemiştim. Küçük yaşta tecavüze uğramış ve öldürülmüş kızcağız. İnsanlardan nefret eden küçük bir kız hayaleti. Madam Anna ne zaman ortaya çıksa, medyumluk yapmaya başlasa Madam Anna'nın bu hortlak kızı da evlerin kapılarını çalmaya başlarmış. Rivayet o ki, kız annesinden intikam almaya çalışıyor. Olacakları gördüğü halde onu uyarmadığı için... O

tarihte Yunanistan'daymışlar galiba. Savaş yılları. Küçük kız okula gitmek üzere evden çıkmadan önce annesinin ağladığını görmüş. 'Ne oldu anne, kötü bir şey mi olacak?' diye sormuş anasına. Madam Anna nedendir bilinmez bir şey dememiş. Yarım saat sonra savaştan yüz bulmuş birtakım kopukların kızına kuduz köpekler gibi saldıracaklarını film gibi seyretmiş olmasına rağmen sesini çıkarmamış. Belki dili bağlanmış, belki de kaderine boyun eğmiş. Sonradan malum hadise olmuş. Ve kızının laneti de Madam Anna'yla beraber dolaşmaya başlamış."

"Paketi alınca ne oluyormuş?"

Sacit başından beri bu soruyu beklediği için keyiflenerek, gerçek bir falcı bulmanın heyecanı ile yanakları al al olmuş Pelin'e sahtelerin sahtesi bir gülücükle cevap vermişti:

"Çok güzel bir soru Pelin Hanım. Gerçekten çok yerinde bir soru. Ve bana bu fırsatı verdiğiniz için siz Atatürk Anadolu Lisesi 89 3FEN-C mezunlarına ve tabii ki bu organizasyonun gerçekleşmesinde emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Tamam, dökme, dökme o rakıyı, tamam anlatıyorum. Efendim, Madam Anna'nın kızı bir evi seçip de kapısına gelirse... Size bir paket getirdiğinde... Onu alırsanız deliriyorsunuz. Aklınızı kaybediyorsunuz. Ruhunuz bir çılgının dünyasında hapis kalıyor. Durum budur yani. Hatta bir tane bilinen hikâyesi var. Madam Anna'nın kızının kapısını çaldığı bir ev... Evin genç kızı bir gün kapıyı açtığında karşısında bu soluk yüzlü, insanda merhamet uyandıran kızı görüyor. Yolunu kaybetmiş zavallı bir kız sanıyor onu. İçeri almak istiyor. Saflık işte. Madam Anna'nın kızı davete hiç tepki vermiyor. Onun yerine bir paket veriyor genç kıza. Kız pakete bakarken

gözden kayboluyor Madam Anna'nın kızı. Genç kız elindeki paketle kalakalıyor. Ve evet, paketi açmak gafletinde bulunuyor. Ondan sonra aklını kaçırıyor. Zırıl zırıl deliriyor işte. Biliyorsunuz delilik de çeşit çeşittir. Zır-zır-deli vardır ağlar, hınzır-deli vardır akıllı gibi görünür madik atar, zincirli-deli vardır adamı baltayla ikiye ayırıp sonra da çocuk şarkıları söyler... İşte bu genç kız da tamamen deliriyor. Zincirli deli yani. Durmadan kapıya bir küçük kızın geldiğini, bir paket verdiğini söyleyip duruyor. Aile saçını başını yoluyor. Doktor doktor geziyorlar. Hiçbir düzelme olmuyor. Hacı-hocalar da fayda etmiyor. Sonunda gün görmüş bir tanıdıkları çözüyor olayı. Hikâyeyi dinledikten sonra, 'size Madam Anna'nın kızı uğramış,' diyor. Aile hayretle ve sevinçle kadına anlattırıyorlar. Çünkü biliyorlar ki bir teşhis varsa mutlaka tedavisi de mümkündür. Kadın anlatıyor Madam Anna'nın kızının hikâyesini. Aile soruyor, peki tedavisi? Kadın boyun büküyor, bir tek Madam Anna çözebilir bu laneti. Aile dövünüp duruyor neden bizim kızımız lanetlendi diye, ama bir yandan da şehrin her yerine haber salıyorlar Madam Anna'yı bulmak için. Neyse efendim uzatmayayım, Madam Anna bulunuyor. Durum ona uygun bir dille anlatılıyor. Madam Anna, 'falanca gün filanca saatte evlerine gideceğim, evde kimse olmasın, bir tek kız olsun,' diyor. Aile söyleneni yapıyor ve beklemeye başlıyor. Madam Anna eve gece 12'de giriyor ve sabahın ilk ışıklarına kadar çıkmıyor. Komşular bütün gece korkunç gürültüler olduğunu söylüyor ertesi gün. Sabahın ilk ışıkları ile Madam Anna olay mahallini terk ettikten sonra eve giren aile gözlerine inanamıyor. Ev darmaduman olmuş. Eşyaların bir kısmı yok olmuş, var olanlar da kullanılmaz hale

gelmişler. Ama kızları eskisinden de sağlıklı ve canlı bir şekilde karşılarında duruyor... Sonradan apartmanın kapıcısı anlatmış herkese: Kızın odasını temizlemek için girdiğinde gözlerine inanamış; odanın zemini tamamen toprakla kaplıymış ve insanın beline kadar büyümüş otlar ve dikenlerle doluymuş. Elli kova toprak atmış dışarıya..."

Anlatmıştı böyle ballandıra ballandıra. Fakat, Kemal neden birdenbire bir rüyanın içinden fırlar gibi dikilmişti kapısına? Kahveleri bardaklara koyarken rüyada olup olmadığını anlamak için başını kapıdan uzatıp içeriye bakınca Kemal'le göz göze geldi ve davetsiz sabah şekeri konuşmaya başladı:

"Yahu Sacit, bırak kahveyi falan. Durum çok fena, gel şuraya da konuşalım."

Sacit başrole hazırlandığı için kendini biraz ağırdan satmaya karar verdi o anda. Üzerinde sadece şortu olduğu halde mutfak önlüğünü giyerek kahveleri tepsiye koydu ve eski filmlerden edindiği bir Adalet Cimcoz sesiyle:

"Buyrun asilzadem, sabah kahveniz. Görüyorum ki bu sabah canınız sıkkın."

Kemal tepsiden kahveyi alırken oldukça sinirli görünüyordu. Belli ki Sacit'in sabah şakalarından hoşlanmamıştı. Buz gibi bir sesle:

"İlkay'ın babası öldü!"

Sacit ne olduğunu anlayamadı. İlkay'ın babasının ölümü onu neden ilgilendirsindi ki? Her şeyden önce, İlkay kimdi?

Önlüğü çıkarıp koltuğunun üzerine bırakırken Rutkay Aziz sesiyle dramatik bir havaya bürünerek mükemmel bir zamanlama ve tonlama ile sordu:

"İL-KAY MI?"

"Nişanlım! Gelecek ay evleniyoruz. Daha doğru-

su evlenecektik."

Sacit Kemal'in ses tonu karşında nasıl bir role girmesi gerektiğini biliyordu. Bu noktada kendisi gibi olmalıydı. Oynamaktan en çok sıkıldığı rol. Duyarlı sanatçı, iyi insan, vefalı dost Sacit! Gözleri sulanarak karşısındakinin tüm acısını sünger gibi emen Sacit.

Telefon!

Telefon çalıyor, yırttın Sacit. Acılı haberi sindirme bölümünü es geçebilirsin. Kemal de çalan telefonla gevşemiş sırasının gelmesini bekleyen bir kukla gibi iplerinden boşalmış, kahvesinin karanlığına çevirmek üzere bakışlarını. Sacit ilginin dağılmasını sevmez. Ne güzel, aklı hep hınzırlığa çalışıyordu bu sabah. Hınzır-deli Sacit. Cep telefonunun ekranındaki ismi gördüğünde –zaten susmakta olan– Kemal'e sus işareti yaparak telefonu açtı:

"Aloo... Günaydın canım. Hiiiç, yeni kalktım. Kahve içiyordum. Yoo... Yalnızım..." Gözlerini susmakta olan Kemal'e dikerek konuşmayı sürdürürken garip bir suç ortaklığı atmosferi yarattığının bilincindeydi. Kemal tedirgindi: Arayan her kimse onun orada olduğunu bilmemesi gerekiyordu. Neden mi? Bunu da sen bul Kemal. Geril Kemal. Fatmagül'ü kandırmanın zevkine, (birisine onun yüzünden yalan söylemek zorunda olan bir adam rolü yaparak) Kemal'i kandırıyor olmanın keyfi ekleniyordu. Telefonu kapattıktan sonra Kemal'e dönüp aniden verdiği bir kararla:

"Kemalcim, başınız sağ olsun, çok üzüldüm, yalnız benim çıkmam gerekiyor... Yapabileceğim bir şey varsa..."

Kemal'in beti benzi attı. Çaresizlik içinde boynunu büktü:

"İlkay çok kötü Sacit! Babasının ölümü onu çok kötü etkiledi. Çok kötü..."

"Nasıl çok kötü? Beklenmedik bir ölüm müydü?"

Kemal Sacit'le en sonunda bir iletişim kurmuş olduğuna sevinerek:

"İlkay kimin kızı biliyor musun? Cemal Akaydın'ın."

Sacit'in 'Cemal Akaydın da kim' bakışlarına sinirlenen Kemal gazetelikteki pazar gazetesini çıkarıp burnuna soktu.

"Aldığın gazeteleri okumuyor musun? Cumartesi sabah ani bir kalp krizi ile kaybettiğimiz ünlü işadamı Cemal Akaydın..." Haberin başlığını okuyup gazeteliğe fırlattı. Sacit Kemal'in aşırı tepkilerine henüz bir anlam verememişken Kemal devam etti:

"Sacitcim, İlkay babasına çok düşkündü. Cemal Bey karısının ölümünden sonra biricik kızını bir prenses gibi büyütmüş. Bir dediğini iki etmemiş. Hiç evlenmemiş. Düşünebiliyor musun, o kadar zengin bir adam... Kızı mutsuz olmasın diye evlenmiyor."

Sacit gazeteyi açıp habere göz atmaya başladı. Yatlarında mutlu günlerinde çekilmiş baba-kızın fotoğrafına gözünü dikti. Pazar sabahı gazeteleri karıştırırken bu fotoğrafa baktığını hatırlıyordu şimdi. Para babası ve genç karısı diye algılamış, dünyadan bir zengin daha eksildiği için sevinerek haberin gerisini okumamıştı o zaman. Şimdi kızın Kemal'in nişanlısı İlkay olduğunu öğrenmişti. İlginç bir durum. Kendinden emin bir şekilde hiç ölmeyecekmiş gibi duran Cemal Akaydın'ın yüzünün –Kemal'in anlattıklarının etkisiyle– Hulusi Kentmen'e dönüşmeye çalıştığını hissediyordu ama boşuna. Aklına farklı

şeyler geliyordu. Cemal Akaydın'ın görüntüsü Kemal'e dönüşüyor, 'birkaç yıl sonra Capri sahillerinde mutlu günlerinde' yazıyordu fotoğrafın altında. Kemal'in bu paniğinin altında, evlenememe korkusunun yattığını anlaması uzun sürmemişti. Capri sahillerinden Sacit'e bir kart bile atmazdı Kemal. Sabah sabah beynini becermek için kapısına dikilmiş olan geleceğin yat sahibi Kemal.

"... İşte böyle Sacitcim. İlkay aklını kaybetti adeta. Babasını bir daha göremeyecek olmak yıktı onu. Sürekli kriz geçiriyor. Babasını sayıklıyor. Hayali gözünün önüne geliyor galiba..."

Sacit yıllar önce küçük bir rolde olduğu 'Hamlet' oyunundan silik bazı görüntüleri belleğinin karanlığına gömerek sordu:

"Peki Madam Anna'yı ne yapacaksın?"

Kemal çaresizlikle ellerini iki yana açarak:

"Bilmiyorum. O deliren kızı iyi ettiğini anlatmıştın. Sonra öte dünyayla iletişim kurduğunu falan. Ben inanmam böyle şeylere ama... Yine de... Belki babasından bir haber alırsa, iyi olduğunu duyarsa düzelirmiş gibi geliyor..."

Sacit'in çenesi sarktı. Şaşkınlıktan. İki binli yıllardayız Kemalcim, delirdin mi, Ne Madam'ı ne Anna'sı? Yıldız tarihi iki bin küsur, gemimiz bilinmeyen bir gezegene yaklaşıyor. En az elli yıllık bir hikâyeydi anlattığı. Bir masaldı. Elli yılda Madam Anna mı kalır? gibilerinden bir şeyler söyleyecekti ki hepsini yuttu. Ne diyeceğini bilemiyordu. 'Espri yapılacak bir an değil Sacit,' diye kendi kendini frenliyordu. O sırada Kemal elini ceketinin içcebine sokarak bir avuç euro çıkarıp masaya koydu. Nereden baksan bin euro. Demek dolar tedavülden kalktı ha, diye düşündü içinden.

"Ne gerekiyorsa yapalım Sacit! Ne olur bul şu kadını!"

Ne gerekiyorsa? Para yani. Ne kadar gerekirse... Kime? Madam Anna'ya tabii. Belki biraz da Sacit'e. Gazetedeki fotoğrafa baktı yeniden. Fotoğrafta İlkay ve Kemal vardı ama küçük bir değişiklik olmuştu. Güvertede ahçı kılığında elinde yanardöner bir tuzda levrek ile poz vermiş Sacit görünüyordu. İlkay'ın tedavisinden birkaç yıl sonra İlkay-Kemal çifti yanlarından hiç ayırmadıkları aile dostları Sacit Gülener'le... Capri sahillerinde. Tabii ya! Sacit hemen bir sigara yak. Haydi canım. Balık kısmettir. Bak rüyan çıktı. Para para diyordun... İşte! Elveda Fatmagül ve kocası ve kocasının adamları. Masanın üzerine yığılmış paralara bakmamaya çalışarak:

"Fakat, Madam Anna'yı bulmak öyle kolay değil ki... Dur bakalım. Ben şimdi senin meseleni anladım. Benim... Benim bir şeyler yapmam gerekli. Bazı kişileri aramam lazım. Dur bakalım..."

Sigarasından derin nefesler alarak karışık düşünceler içindeki adamı oynuyordu Sacit. Oysa aklından tek bir şey geçiyordu; Kemal'i sav, vakit kazan, düşün Sacit! Gizemli bir sesle:

"Sen şimdi git. Ben seni ararım. Haydi çabuk toparlan. İşinin başına dön."

Sigarasını tehdit eder gibi Kemal'e doğru sallayarak:

"Ha, kimseye bir şey anlatma. Madam Anna'dan kimseye bahsetme tamam mı? Kimseye!"

***

Salonun içinde çıt çıkmıyordu. Arada sırada masadaki genç kadının nefesinin tıkandığı duyuluyor-

du. Böyle anlarda gözlüklü adam ve yaşlı kadın daha çok sıkıyorlardı kızın ellerini. Ortasında kalın bir mum yanan masanın çevresindeki dört kişi el ele tutuşmuş Cemal Akaydın'ın ruhunun gelmesini bekliyorlardı. Madam Anna'nın dudakları belli belirsiz kıpırdıyordu. Bilinmeyen dünya dışı bir dilde birilerini çağırdığı kesindi çünkü tam beş bin euroyu peşinen almıştı.

Tabii hepsi Sacit'in becerikliliği sayesindeydi. Arabulucu Sacit. Öte dünyayla iletişimde tek isim Sacit Gülener garantisi ile Madam Anna! İşte birazdan, birkaç dakika içinde ilk mesajlar gelmeye başlayacaktı. Haydi Madam Anna gösterin kendinizi. Karanlık salonda bir genç kız endamına sahip yaşlı Yahudi medyumun gırtlağından kalın sesler çıkmaya başladı:

"Hhhh... Hhhh... Mmmm.... Yaaaauuuu.... Yaau... Uhh. Uhh. Uhh."

Kemal'in yüzü bembeyazdı. Beş bin papeli toslarken bu kadarını tahmin etmemişti belli ki. Daha dur Kemal. Uhh uhh ya... Birazdan göreceksin öteki âlemin karanlığını. Ruhlar âlemi ile ilişkiye girmek kolay mı? İlkay ise korkudan çok, ümitle bakıyordu Madam Anna'nın kafası arkaya kaykıldığı için ortaya çıkmış boyun damarlarına.

"Uhh. Uhh. Uhh."

"Kimsin?"

Bir kırbaç gibi şaklamıştı soru mum alevinin üzerine. Sacit doğru zamanda doğru soruyu sormuştu.

"Kızımn. Kızımn. Sens-din demek? Beni çağıran sens-din demek? Sens-din... Uhh... Uhh..."

İlkay soru dolu gözlerle Sacit'e ve Kemal'e baktı. Madam Anna'nın genzinden yükselen kalın ses babasına mı aitti gerçekten?

"Kimsiniz?"

'Daha kibar olmakta yarar var,' diye düşünmüştü Sacit.

"Kızımn söylersin. Söyledi... Söz... İlkayımn, prensesim..."

İlkay'ın dudakları titremeye başladı. Konuşmaya başlayan bir bebeğin beceriksizliği ile:

"Ba... ba... ba... ba..."

"Yavrum. Mmm... Benim."

Sacit en kritik noktada devreye girerek İlkay'a doğru fısıltıyla:

"Ona sorular sorabilirsiniz. Acele edin. Bu durumda fazla kalamaz. Çok yaşlı."

İlkay aldığı uyarıya harfiyen uyarak:

"Baba iyi misin?"

"Uh... Uh... İyiyimn. İyiyinm kızımn. Çokğ iyiyimh. Üz-zülme be-nimn için."

"Ama baba..." Ağlamaya başlayan İlkay'ın soru soramayacağını anlayan Sacit öte dünyayla iletişimi sürdürmeye karar verdi:

"Dünyamızdan ayrılırken acı çektiniz mi? Şimdi rahat mısınız?"

"Bilmiyorumn. Bir anda ken-dimi bu-ra-da... Buldumn. Rahatızz."

"Yalnız değil misiniz?"

"Baba, ba-ba-m karşıladı beni."

Kemal korkudan bir heykele dönüşmüştü. Öte dünyayla ilişki kurmuş zavallı bir ölümlü olduğunu o anda fark etmişti sanki. Kendini tutamayıp sordu:

"Orası nasıl Cemal Bey? Neye benziyor?"

"O-ra-sı... Bu-ra-sı... Uhh.. Bu konuda... Uhhh... konuş-şamayız... Söyy... söyleyemeyiz... Hayır... Yasak... Uhh... Sizin için olmaz... İyi-yizz... Yaşarken anlayamazsınızz..."

İlkay burnunu çekerek belki de babası ile son kez konuşuyor olmanın heyecanını yenmeye çalışarak:

"Babacım, gerçekten iyi misin? Ben çok kötüyüm... Seni çok özledim."

"Uhhh... Uhhh... Hissedi-yorumn. Üz-zülme. O zaman... Uhh.. Ben de üzülüyorum. Üzzzülme. Biz iyiyizz. Gül-dikin... Renk-li gül-ler... Sula onları... Bahçe olsumn..."

İlkay ne denildiğini anlayamadığından soru sorar gibi Sacit'e baktı. Sacit fısıltıyla:

"Mezarından söz ediyor."

İlkay gevşeyerek:

"Tabii babacım... Ben... Ben... Seni çok seviyorum..."

"Uhhh... Uhhh... Üz-ülme. Rahatızz. Vak-ti gelince sen-de-gel... eceksin. Şim-di önünde güzellll bir... Bir hayat... Var... Biliyorumn... Gül dikin... Renk-li gül-ler... Güzzzel kokan gül-ler... Gitmek... Gitmek gerekli... Üzzülme..."

Madam Anna'nın gırtlağından sökülen son sözler bunlar oldu. Ardından şiddetli bir öksürük krizine tutuldu. Öyle kuvvetli öksürerek öne doğru geldi ki masadaki mum söndü. Bu bağlantının koptuğu anlamına geliyordu. Sacit usulca yerinden kalktı ve Madam Anna'nın koluna girerek onu dışarı çıkardı. Evden çıktıklarında geride kalanların, Kemal ve İlkay'ın uzun ve acılı bir hastalıktan uyanmış olduklarını biliyorlardı.

***

Hülya arabaya biner binmez içine beyaz saçların dikili olduğu siyah şapkasını ve uzun mantosunu çıkararak çantasına tıkıştırdı.

"Nasıldım?"

"Muhteşemdin. Çok iyiydin. Harikaydın. Şahane... Çok iyi."

Sacit sevincinden uçuyordu:

"Hiçbir oyunda bu kadar kazandın mı? Ha soruyorum? Tam 2500 yumoş! On beş dakikalık bir oyun için 2500..."

"Valla ilaç gibi geldi bu parasızlıkta... Kredi kartımın borçlarını ancak kapatacak ama olsun..."

Sacit bir yandan direksiyona elleriyle vurarak tempo tutuyor bir yandan da heyecanla konuşuyordu:

"Hülyaaa, Hülyaaa. Kızım ne kredisi ne kartı... Artık körpe yumoş devri başladı. Çok iyiydin kızım. Hele mumu söndürme sahnesi... Çok iyiydin... Bu iş büyüyecek tamam mı? Bu gece bizim gecemiz. Madam Anna'nın yeniden ortaya çıkışı... Bunu kutlamalıyız. Nereye istersen... Yakında paraya para demeyeceğiz... Yumoş diyeceğiz, yumoş. Bu bizim zenginler birliğine girdiğimizin resmidir. Önce makyaj işini öğrenmeliyiz."

Hülya güneşliği indirip arkasındaki aynaya bakarak yüzündeki makyajı silmeye çalışıyordu:

"Korkunç görünüyorum değil mi? Suzan da nasıl yapıyorsa... Hortlağa benzetmiş beni."

"Makyaj işini kendimiz halletmeliyiz. Bak şimdi dinle, yarın şehrimiz yeni bir güne merhaba diyecek. Sokaklarında Madam Anna'nın konuşulduğu aydınlık bir güne... İlkay kızımız ilk iş, babasının mezarına gidecek. Güllerle donatacak Cemal Bey'in mezarını. Renk renk mis gibi kokan güllerle. Sonra da içi ferahlamış bir şekilde nişanlısının yanına dönecek. Madam Anna'nın yarattığı mucize kulaktan kulağa yayılmaya başlayacak. Fısıltı gazetesi flaş

haber diye devreye girecek tüm sohbetlerin ortasında... Akşama kalmaz, yeni müşteriler telefonumu çaldırmaya başlarlar..."

Bu noktada yüzünü buruşturdu Sacit. Acele etme Sacit, iyi bir plan yap Sacit.

"Yok benim telefonla olmaz. Kim olduğum bilinmemeli. Yarın yeni bir telefon alırım. Başka bir isimle. Bir yolunu bulurum. Kemal teşekkür etmek için aradığında ona, aracının telefonu budur kardeşim, benim bir ilgim yok büyücüyle, medyumla deyip terslerim. Nedir yahu? Ne düşük çeneniz varmış! Bütün şehrin kokonalarını başıma sardınız. Pes yani, Kemal. Bir iyilik ettik başımızı belaya soktuk. Yakında afacan haberciler de düşer peşime. Böyle derim, Kemal çekinir. Sonra aracının telefon numarası yayılmaya başlar. Şahane! Bu aracıya bir kimlik de lazım, bir isim..."

Hülya yarım kulak dinliyordu Sacit'i. Kulağa da pek hoş geliyordu doğrusu. Oyun gibi... Oyun gibi...

"Her akşam bir gösteri yapsak haftada –iki kere yedi on dört, bir de beş yüzlükler var 3500 eder– nereden baksan 17500! Üstelik bir gecede bir iş. Oysa gecede iki, üç, hatta dört iş yapabiliriz. Allahım çarpamıyorum dört kere on yedi buçuk? Birkaç ayda zengin oluruz. Yahu bu aracıya bir isim düşünsene, benim kafam yerinde değil.."

"Raci. Raci olsun."

"Raci mi? Sacit'i çağrıştırsın diye mi? Yok olmaz, başka bir isim söyle, gizemli bir isim olsun."

"Ay, ne bileyim Sacit? Aklıma hep Raci, Taci gibi şeyler geliyor."

"Taci mi? Tacettin. Tamam Tacettin. Aloo, buyrun ben Tacettin. Taa cettin! Hoh ho. Yok bu adama bir de ses lazım, ciddi bir ses."

Genco Erkal sesiyle hayali telefonu tekrar açtı:

"Aloğ, Ben Tacettin. Buyrun?"

"Çok iyi Sacit. Aynısını yapıyorsun."

"Kızım bu bir şey değil... Of düşünüyorum da hayatta yaptığım en mantıklı iş oldu bu Madam Anna prodüksiyonu. O gün Kemal gittikten sonra dört döndüm evde. İnanır mısın masadaki paraya elimi bile sürmedim. Böyle çevresinde tur atıp duruyorum. Oğlum Sacit, kafayı çalıştır Sacit diyorum kendi kendime. Bu işten bir şey çıkacak, çıkmalı! Sonra sakinleşip bir dedektif gibi düşünmeye başladım. Bir: Madam Anna'yı bulmam isteniyor. İki: Öyle biri yok. Sonuç: Öyle birini yarat Sacit! Sonra aklıma sen geldin. Hem de nereden biliyor musun? 'Oyunlarla Yaşayanlar'da nineyi oynamıştın ya... İnanılmaz derecede yaşlanmıştın. Birçok seyirci seni gerçekten de yaşlı bir kadın sanmıştı. Tamam, oğlum Sacit, dedim kendi kendime. Sen aklıma gelince her şey bir anda gözümde canlandı. Evde sevinçten göbek atmaya başladım. Sonra bir yandan elimde cep telefonu senin numaranı bulmak için türlü insanlara abuk sabuk yalanlar söylüyor, bir yandan da ayrıntıları hesaplıyordum. Makyaj için Suzan bulunacak, kostüm gerekli. Eskiciden buluruz. Bir de... Evet, bir de sana ne lazım?"

Hülya oyundan biraz sıkılmaya başlamıştı.

"Ne lazım?"

"Kızım bir oyuncuya ne lazım olur? Tekst tabii ki... Madem bir ruh çağırma seansı yaşanacak.. Sonra şöyle bir sahne düşündüm: Karanlık, bir tek mum var. Hem makyajın da belli olmayacak, hem atmosfer gerilimli bir hale gelecek. Sonra evde Nuh nebiden kalma bir kitap var, Ruh ve Madde Yayınları'ndan. Bir zamanlar okumuştum. Onu hatırladım.

İçinde bir sürü ruh çağırma seansı vardır. Açtım onu çalışmaya başladım. Dili biraz eskimiş olmasına rağmen çok işime yaradı. Bir kere ruh kesik kesik konuşmalıydı. Garip sesler çıkarmalıydı. Sonra öteki tarafı ayrıntılarıyla anlatmamalıydı. Hep kaçamak cevaplar. Sonra İlkay'ın yerine koydum kendimi. Ne duyarsa mutlu olur diye. Acısız bir ölüm, huzurlu bir kabir hayatı... Eşittir 5000 yumoş. Sonra sen gelir gelmez iyi ki prova yapmışız. Çok iyi iş çıktı yahu... Şimdi bundan sonrası önemli. Bu kadar altyapımız var artık."

"Ne altyapısı?"

"Kızım biz artık bir kuruluşuz. Bir şirketiz. Bir makine! Yumoş basan bir cihaz! Markası Madam Anna! Müşteriler yağmaya başlayacak yakında... Peki bu başarımızı nasıl tekrar edeceğiz? Söyler misin küçük hanım?"

"Saçmalıyorsun Sacit. Bir daha böyle bir şey olmayacak. Beceremeyiz. Üstelik bu yaptığımız da çok hoş değildi yani. O kadar zengin ve üzgün olmasalar kabul etmezdim..."

Sacit yumuşacık bir sesle:

"Sevdiceğim, müşterilerimiz hep zengin ve üzgün olacaklar. Biz onların sorunlarını çözeceğiz. Mevlit gibi bir ritüel haline gelecek zenginler arasında. Ruhun öte dünyaya sağ salim vardığını duymak isteyenler için gizemli bir servis."

Dedi ve planlarına içinden devam etti: Hülya'yı tavında dövmeli. Her şeyi bilmesine gerek yok. Bir kere müşterilerin kim olduğunu, sorunlarının ne olduğunu iyice araştırmak gerekecek. Bütün sosyete dergilerine abone olunacak ve sosyete haberleri sayfaları arşivlenecek. (Böğğ). Sonra bir dedektife ihtiyaç var. Neyse onu da kendim yaparım. İş yok güç

yok. Ay az kalsın unutuyordum, artık Fatmagül de yok. Yavaş yavaş yol veririm Fatmagül'e. Artık bana renk renk, çeşit çeşit güller... Öyle hemen her müşterinin üzerine atlamak da yok. Ağırdan gitmeli. Sessiz ve derinden. Bazen ortadan kaybolmalı Madam Anna. Acaba bir de kızını işin içine katmalı mı? Yok bu riskli olur. Sessiz ve derinden... Ruhlar Arasında! Yahu ne çok işime yaradı o kitap. Sakla samanı... İşte her şeyin bir zamanı var...

***

"Aloo, kimsiniz?"

"Benim Hülya?"

"Bir saniye... Halam arıyor memleketten."

Sacit'in, uyanmasıyla Fatmagül'ün merakla büyümüş kara gözlerinin içine baka baka yalan söylemeye başlaması bir oldu. Mutfağa gidip ciddi bir sesle konuşmaya başladı:

"Ne var? Ne oldu?"

Hülya ağlıyordu.

"Ne oldu? Allah aşkına söyle. Çatlatma adamı."

Sacit'in geçen günkü neşesinden eser yoktu. Zaten geç vakit eve döndüğü için Fatmagül'le kavga etmişlerdi. O her şeyini, evini ve ailesini bırakıp ona koşuyor, Sacit Bey ise barlarda geziyordu. Of yani. Üstelik ertesi gün de kimse arayıp sormamıştı. Ne yumoş ne bir şey. Şimdi de sabahın köründe Hülya. Bir an gözünün önünde garip bir görüntü canlandı: Hülya kapıyı açıyor ve karşısında küçük bir kız. bir paket uzatıyor ve... Yok canım.

"İlkay... Ölmüş. Ölmüş... Biz öldürdük onu. Biz..."

"Nereden çıktı şimdi? Ne diyorsun?"

Sacit sinirden ve panikten titreyen alt dudağına hakim olamıyordu. Hülya devam etti:

"Gazete yazıyor."

Sacit'in kalbi boynunda atıyordu.

"Okusana kızım. Bizden bahsediyor mu?"

"Hayır... Dinle: Geçtiğimiz hafta bir kalp krizi sonucunda kaybettiğimiz ünlü işadamı Cemal Akaydın'ın güzel kızı İlkay Akaydın dün sabah 05:30 sularında babasının tabancası ile intihar etti. Geride bıraktığı mektubunda şöyle yazmış 'Babam beni yanına çağırıyor. Elveda. Mezarıma gül dikin. Renk renk güller. Güzel kokulu güller. İlkay'. İlkay Akaydın'ın evlilik hazırlıkları yaptığı Kemal Kozan sinir krizi geçirdiği için doktor gözetiminde ve hiçbir açıklama yapmıyor."

Sacit merakla gözlerini kırpıştırdı:

"Başka bir şey? Madam Anna'yla ilgili bir şey var mı?"

"Yok. Yook..."

Hülya'yı sakinleştirmeye gerek duymadan telefonu kapattı. Oyun bitmişti. Yenik bir asker gibi yatağa döndü. Fatmagül merakla onu bekliyordu. Yapacak bir şey yoktu.

Bakışları Fatmagül'ün gözlerini bulduğunda içinde bir şeylerin parçalandığını hissetti. Bittin Sacit. Bittin. Sıfırsın Sacit.

Başını kadının sıcak ve şefkatli göğüslerine gömerken hayatta Fatmagül'den başka kimsesi olmadığını hissediyordu. Küçük bir çocuğa dönüşmüştü. İçi kanaya kanaya duruma uygun bir yalan titreyen dudaklarından döküldü.

"Ölmüş! Büyük halam... Beni o büyütmüştü."

Ağlamak iyi geliyordu. Ağladıkça, Fatmagül onu yatıştıran eliyle okşadıkça kendine geliyor, eski Sa-

cit'e dönüşüyordu. Artık iki bin yumoşun büyük halamdan miras kaldığını söylerim Fatmagül'e. Bu mesele de kapanır gider. Telefon numaramı değiştirirsem Hülya da bulamaz. Kemal'le karşılaşmam umarım. Kızın zaten intihar edeceği vardı. Üstelik mutlu ölmüş. Böyle söylenmez tabii. Büyük hala yalanı da nasıl geldi aklıma birdenbire... Fakat halaya bir isim lazım. Fatmagül'ü işe göndereyim, çaresine bakarım.

TRAJİKOMİKS

Birbirine benzeyen çok akşam vardır. Dışarıda soğuk ve puslu şehir, içeride sarı, sıcak bir ortam... Televizyonun karşısında pineklersin. Sağ yanın karıncalanınca, sol yanına dönersin. Kalın yün çorapların ayağından çıkmak istemez. Rüzgâr panjurları sarsarken, o akşam evde olduğun için şükretmezsin, tam tersine sıkıntıyla ertesi günü beklersin. Bir mandalina, bir sigara, sonra yine bir mandalina... Belki çay demlersin, belki erkenden uyursun. Uyku... Oysa bu gece... belki de hiç uyuyamayacağım. Arabanın ısınmasını beklemeden yola çıktığım için, ön cam nefesimle buharlanıyor. Hava çok soğuk olmasına rağmen camı aralayıp sigara içmeye çalışıyorum. Dışarıda ayaz var. Asfalt çıtır çıtır donmuş. Canım hiç istemese de birazdan ihtiyacım olacak nikotini depolamaya çalışıyorum. Az sonra hastanede olacağım ve Gülay'ı teskin etmeye başlayacağım. Mete zehirlenmiş.

Aslında aceleci ve vesveseli bir karakterim olmasına rağmen bu gibi ani felaket durumlarında soğukkanlılığımı kaybetmemeyi başarabiliyorum. Belki soğukkanlılık değil de, bir tür donma... Sanki zihnimin belli bölümleri kapanıyor ve telaş içinde aptalca tepkiler vermemi engelliyor... Böylece üzerime düşeni yapabiliyorum. Bu gece de üzerime düşeni yapıp Gülaylara destek olacağım. Cebimi yoklu-

yorum. Bir köşede, ne olur ne olmaz diye sakladığım dolarları kontrol ediyorum. Yerindeler. Kredi kartları da var. Paraya ihtiyaç olabilir.

Bütün trafik lambaları beni görünce kırmızıya dönüyorlar. 'Gazlayıp gitsem mi,' diye tereddüt ediyorum. Polis durdurursa 'hastam var' diyebilirim. Fakat yollar kaygan. Hastaneye tek parça halinde varmam daha iyi olur düşüncesiyle sakin sakin bekliyorum. Gülay benim gibi değildir. Şimdiden tüm hastaneyi ayağa kaldırmıştır. Meteciğin durumu nasıl acaba? Beni arayan Tunç'tu ve doğal olarak fazla bilgi edinemedim. 'Gelebilir misin,' derken sesi durumun ciddiyetini anlatıyordu. Bir aile faciasına doğru hızlı adımlarla ilerliyoruz. Bakalım nasıl bir manzara ile karşılaşacağız?

Gülay ve Mete... Bir dönem, yalnız akşamlarımı paylaştığım bu sevimli ikili hakkındaki tüm kayıtlar tekrar vizyona giriyor zihnimde. Cemal'den ayrıldıktan sonra yanıma taşınmışlardı. Ne tuhaf, Cemal benim arkadaşımdı oysa ki. Kendinden on iki yaş küçük bir genç kıza gönlünü kaptırdıktan sonra karısını ve bir buçuk yaşındaki çocuğunu yüzüstü bırakıp Toronto'ya gitmişti. Tam Cemal'den beklenecek bir iş yapmıştı. Zaten Gülay'la evlendiğine de inanamamıştık başlangıçta. Havai, aklı bir karış havada bir delikanlıydı. Tiyatro kulübünde tanışmış, 'Amok Koşucusu'nda kaynaşmıştık, ikimiz de yan rollerdeydik ve Doktor rolünü oynayan çocuğa diş biliyorduk. Gerçi ikimizin de tiyatroya yeteneği yoktu ama, bunun farkında olan bir tek bendim. Cemal ise tiyatroya tutkuyla bağlıydı. İnsanın yeteneği olmadığı bir işe gönül vermesi kadar acıklı bir şey yoktur. Ben, üniversiteli bir öğrencinin katılabileceği en eğlenceli ve anlamlı etkinlik olduğu için kulü-

be girmiştim, içgüdülerimde de yanılmamıştım; ilk aşk heyecanını orada yaşamış, kuliste Ceren'i öperken kendimi ilk kez genç bir adam olarak hissetmiştim. O sahneyi hatırladığımda, Ceren'in ensemi kavradığı yerler hâlâ kızarır...

Hastane yolunda düşündüğün şeylere bak. Utanç verici... Ama, Cemal'in yüzünden! Böyle garip, uçucu, baştan çıkarıcı bir adamdı. Gülay gibi bir kızı çok kolay etkisi altına alabilecek bir delikanlı. Atak ve serseri... İnsanın zengin bir ailesi varsa, yaptığı yaramazlıklar göze daha hoş görünüyor galiba. Örneğin kendi halinde derse gitmek için okulun yokuşunu tırmanırken 77 model Buick'iyle yanınızda bitiverir, bir süre sonra kendinizi boğaza bakan bir tepede, cep kanyağı içerken bulabilirdiniz. Büyük bir ailenin tek erkek mirasçısı olmak ona tüm bunları yapma hakkı veriyordu. Hiçbir şeyi ciddiye almayan Cemal... Bir tek tiyatro! Her zaman hayretle izlemişimdir, tiyatro çalışmalarına katılmakta gösterdiği azmi ve disiplini. Kuşkusuz insan gençken gerçeklerin arkasını görmekte acemi olabiliyor.

Okul bittikten sonra da görüşmeyi sürdürdük. Bir gün Gülay'la çıkıp geldi. O günü hiç unutmuyorum, çünkü Gülay'ı çok farklı algılamıştım. Buick'in ön koltuğuna oturmuş, gözünde havalı güneş gözlükleri ve o zamanlar henüz moda olmamış kızıl saçları ile Gitanes içen, filmlerden fırlamış çekici bir kız olarak tanımıştım onu. Çok daha sonraları anlayacaktım Gülay'ı. Genç yaşta kalp krizinden ölen ilkokul öğretmeni babasını, sürekli ağlayan ve yemek yapan annesini, suluboya bir resim gibi soluk kız kardeşini... Ve daha sonra büyütmek zorunda olduğu Mete'sini. İlk kez Cemal'in yanında gördüğümde, Gülay'ı da onun gibi uçuk biri sanmıştım. Oysa hiç

değildi. Sadece zayıf ve beceriksiz bir genç kadın...

Bir gece yarısı kucağında Mete ile çıkıp gelmişti. Sırtında, Mete'nin bezleri, biberonu, zıbını ve ilk oyuncaklarıyla dolu bir çanta vardı sadece. Taksinin parasını öderken, ya bu gece evde olmasaydım, diye düşünüp duruyordum. Şaşkındım. Evet, Cemal arkadaşımdı ve kötü bir şey yapmıştı ama ben onların hayatını nasıl düzeltebilirdim ki...

O yılı bende geçirdiler. Tuhaf bir aile olmuştuk. Gülay, evimde hiçbir zaman var olamamış bir sıcaklık kaynağı gibiydi. Mete ise ilk cümlelerini benim evimin çatısı altında kurdu. Akşamları eve geldiğimde Mete'nin gün içinde yaptığı maskaralıkları dinliyor, kucağımdaki çocuğun sıcaklığı ile kendimden geçiyordum. Kurmaktan korktuğum çekirdek ailenin bir benzetimi, bir provasıydı sanki. Ve elbette ki, gerçeğinden çok daha güzeldi. Ne de olsa, olup bitenlerin sorumlusu ben değildim. Bir ailem vardı, ama özgürdüm. Yine de, garipti durumumuz. Şikâyetim yoktu, ama bu durum sonsuza dek süremezdi. Cemal'in izini bulup telefonda ona, çocuğuna sahip çıkması gerektiğini anlatmıştım. Kıtalararası telefon görüşmelerine has gecikmelerle iyice dramatik bir hal alan bu konuşmayı da hiç unutmayacağım herhalde. Sonunda babasından para istemek konusunda ikna etmiştim Cemal'i. Daha sonra babasının şoförü Gülay'ı alıp bir eve yerleştirdi. Hatırı sayılır bir nafaka vermeye başladılar da, kızcağız durumunu biraz toparlayabildi. Ben ise ilgimi üzerlerinden hiç eksik etmedim. Bu gece olduğu gibi, ne zaman çağırsalar, koşup elimden geleni yapmaya çalıştım. Belki yalnızlığımla bir biçimde başa çıkmamı sağlıyorlardı, ihtiyaç duyulmak önemli bir şeymiş, insan birileri ihtiyaç duysun diye özgürlüğünden vazgeçe-

bilirmiş, bunu da yeni yeni anlıyorum. Gülay Tunç'la evlenene kadar bu yoğun ilgim devam etti.

İşte Tunç da orada zaten. Cemal'in neredeyse zıttı olan zavallı adam, hastanenin bahçesinde sigara içiyor. Arabayı park edip hızla yanına gidiyorum.

"Mete nasıl?"

"Daha iyi. Midesini yıkadılar. Serum taktılar. Ama henüz kendine gelmedi. Doktor sabaha düzelir diyor, ama Gülay..."

"Kaç numarada kalıyorlar?"

"Acildeler. Girince hemen sağda."

Tunç'u soğukta bırakıp içeriye giriyorum. Kimsenin bir şey sormasına fırsat vermeden hızla acil koğuşuna doğru ilerliyorum. Gülay orada. Sırtı dönük, bir sandalyeye yığılıp kalmış. Üzerine ne bulursa geçirmiş; bu haliyle bir anneden çok, içkiyi çok kaçırmış liseli bir kızı andırıyor. Mete'nin çocuk bedeni dev hastane yatağının içinde iyice küçük ve savunmasız görünüyor. Başucunda benim armağan ettiğim *Asteriks* ciltlerinden biri duruyor. Gözlerim karıncalanıyor. Tepesine asılı monitörde kalp atışları görülüyor. Mete alışık olmadığı bir uykunun içinde. Yine de incecik koluna saplanmış olan serum bu görüntüyü bozuyor. Gülay beni görünce, yüzündeki donuk ifade gevşiyor ve ağlamaya başlıyor. Sarılıyorum. Ona her şey düzelecek türünden sözler söylerken bir filmin içinde gibi hissediyorum. Her şeyi ekrandan öğrenen zavallı bir tarafım var. Gülay ağlarken durmaksızın anlatıyor, söylediklerinin tek kelimesini bile anlamıyorum. Saatlerdir ağlamaktan sesi değişmiş, boğuklaşmış. Sakinleştirmek için sırtını sıvazlıyorum. Bu acıklı tablo, nöbetçi doktorun gelmesi ile daha da trajik bir hal alıyor:

"Babası mısınız?"

Bu soru doğrudan bana yönelmiş durumda. Gülay da, ben de durumumuzda bir gariplik olduğunu o anda fark ediyoruz. Neyi, nasıl anlatabiliriz ki? Ayıp bir şey yapıyormuşuz gibi utanıyorum bir an. Sonra Cemal'in yüzü geliyor gözümün önüne, ilk kez ondan nefret ediyorum. Bizi bu duruma düşürdüğü için...

"Hayır. Aile dostlarıyım."

"O halde, müsaade eder misiniz, Gülay Hanım'a bir sakinleştirici vermemiz gerekli..."

"Çocuğun durumu nasıl?"

Doktor hanım şüpheyle süzüyor beni.

"İyi olacak." Sonra Gülay'a dönerek: "Bu ilacı alır mısınız lütfen, biraz sakinleşmeniz gerekli. Mete kendine geldiğinde size ihtiyacı olacak." Gülay hapı dilinin üzerine koyarken gözlerini benden ayırmıyor. Mete sana emanet, demek ister gibi. Gülay'a birazdan dönerim, deyip doktorun peşinden gidiyorum.

"Affedersiniz Doktor Hanım, bir saniye konuşabilir miyiz?"

Bunu beklermiş gibi hızla arkasını dönüyor ve mavi gözlerini üzerime dikiyor:

"Evet?"

"Şeyy, ben çok yakın dostlarıyım. Bana durumu anlatabilirsiniz..."

"Beyefendi, Gülay Hanım bir süre önce burada bir sinir krizi geçirdi. Eşini kovdu, iki serum şişesi kırdı, EKG cihazını devirdi. Çocuğun durumu ciddi olmasa hepsini hastane dışına çıkarmak zorunda kalacaktım."

"Ciddi mi! Çocuğun durumu iyi demiştiniz?"

"Yüksek dozda toksifikasyon. Midesini yıkadık ama biraz geç kalınmış. Yoğun bakıma almamız ge-

rekirdi ama annesi sinir krizi geçirmeye başladı ve izin vermedi. Biz acil koğuşun koşulları altında elimizden geleni yaptık. Önümüzdeki altı saat kritik. Ben atlatacağını umuyorum."

"Neden zehirlenmiş?"

"Tam olarak bilmiyoruz. Tahlil sonuçları henüz çıkmadı. Bakın, sizden ricam, annesini sakinleştirmeniz. Siz gelene kadar ilaç almayı reddetti. Lütfen onun sakin olmasını sağlayın. Aksi takdirde işimizi yapamayız."

"Tamam, elimden geleni yapacağım."

Geri döndüğümde Gülay'ı, Mete'nin yatağının yanında diz çökmüş, başını okşar durumda buldum. Mete'nin yanakları her zamankinden daha kırmızıydı. Ana-oğulun bu görüntüsü içime ağır bir taş gibi oturdu. Benden başka kimseye güvenmeyen ve çocuğunu yaşatmaya çalışan bu genç kadın ve Mete hayatımda ne büyük bir yer kaplıyorlardı... Onu usulca kaldırırken, bir yandan da sabaha her şeyin düzeleceğini fısıldıyordum. Yandaki boş yatağa yatırdım Gülay'ı.

"Sen de biraz dinlenmelisin. Ben buradayım. Merak etme, ikinize de göz kulak olurum."

"Ah, Mete, ah, yavrum... Kendini zehirlemiş, intihar etmeye..."

"Şışş, şimdi uyu, sonra konuşuruz. Her şey düzelecek."

Gülay yastığa başını koyar koymaz sızdı. Boşalan sandalyesine oturup ikisini de izlemeye başladım. Gülay'ın sabuklamaları aklıma takılmıştı. Ne demek istemişti acaba? Canım deli gibi sigara istiyordu, ikisinin de derin uykuda olduklarını görebiliyordum. O sırada Tunç aklıma geldi. Belli ki Gülay'ın korkusundan içeriye adımını atamıyordu. Doktor

Hanım beni Mete'nin babası sandığına göre, Gülay bir süre önce Tunç'un üvey baba olduğunu tüm hastaneye ilan etmiş olmalıydı. Zavallı adam. Dışarı çıkmak üzere ayağa kalktığımda Gülay ile Mete'ye bir kez daha baktım. Her şey kontrol altında gibiydi. İntihar? Ne demekti bu? Çocuklar intihar ederler mi? Düşüncesi bile ürpermeme neden oldu. Belki de Tunç daha sağlıklı bilgiler verebilirdi.

Dışarı çıktığımda Tunç, bahçe duvarına oturmuş ısınmak için ileri geri sallanıyordu. Yanına iliştim. Bir sigara yaktım. Söze nerden gireceğimi kestiremiyordum. Oldum olası Tunç ile doğru iletişim kanalını bulamamışımdır. Belki de bir biçimde rolümü çaldığını düşünüyordum. Onları, evlendikten sonra ancak pazar öğlenleri çağırdıklarında ya da sinemaya falan gidecekleri zaman Mete'yi bana bıraktıklarında görebiliyordum. Şu anda, şu hastanenin bahçesinde anlıyorum ki, kaybettiğim o konumu özlemişim. Koruyucu bir erkek olarak ben! Madem bu kadar meraklıydım koruyucu erkek rollerine, neden kendi ailemi kuramamıştım henüz? Üstelik bu konuda en ufak bir girişimim de yoktu. Belki de Gülay ile Mete çok zamanımı almışlardı (bir yıl evimde, üç yıl da kendi evlerinde bu rolü sürdürmüştüm). Ve Tunç ortaya çıktıktan sonra rolüm bitmişti. Son kullanma tarihi geçmiş bir ilaç gibi ecza dolabının dibinde unutulmuştum. Fakat 'tehlike anında kırınız' yazan kutudan yine bendeniz çıkmıştım. Garip düşüncelerdi bunlar. Karmaşık. Tuhaf. Tunç'tan neden hoşlanmıyordum ki? Onun yerine kendimi koyarak düşünebilsem belki bir sorun kalmayacaktı: Kimdim ben? Onun sevdiği kadını ortada bırakıp giden eski kocasının arkadaşı. Buydum ben onun gözünde. Gülay'ın ve Mete'nin bana çok değer verdikleri-

nin elbette ki farkındaydı. Yoksa bu gece beni çağırır mıydı? İlk nefesten sohra lafa girdim:

"Uyudular. Doktor, Mete'nin zehirlendiğini ve altı saatin kritik olduğunu söyledi... Gülay'ın sinirleri bozulmuş biraz. Sakinleştirici verdiler, o da uyudu."

"..."

"Ne olduğunu anlamadım ama. Mete bir şey mi yemiş? İlaç falan mı yutmuş şeker diye?"

"..."

"Yapmaz oysa ki. Akıllı çocuktur, ilaçları şeker sanmayacak kadar akıllı..."

Tunç bitkin bir sesle suskunluğunu bozdu:

"Bahçede oynuyormuş. Bakıcı kadın anlattı. Şu kelebek gibi uçan tohumları olan ağaçlar var ya... O tohumları kaynatıp içmiş. Evden aşırdığı bir cezveye koymuş, ateşi kendisi yakmış apartmanın bahçesinde... Sonra da bir güzel içmiş. Önce bir şey olmamış. Kadın Mete'yi azarlamış. Neyse, annesi eve gelince durumu anlatmış. O sırada Mete uyuyormuş. Daha doğrusu kadın uyuyor sanmış. Gülay bir de bakmış ki ateşler içinde yanıyor..."

Bu noktada duraklayıp sigarasından bir nefes çekti:

"Hemen beni aradı. Hastaneye getirdik. Ama sonra birden çıldırdı..."

"Peki, ama neden?"

"Bilmiyorum. Beni suçlayıp duruyor, iyi bir adam değilmişim gibi. Oysa elimden geleni yapıyorum. Fakat, gücüm bu kadarına yetiyor."

Soğuktan morarmış ellerine bakarak ağlamaya başladı. Bir erkeğin ağlaması kadar dayanamadığım bir şey yoktur. Sarılıp teskin edemezsiniz. Öylece ağlamasını seyredersiniz. Erkekler ağlarken ne ka-

dar da yalnız oluyorlar. Kadınlar da hoşlanmıyor zayıf erkeklerden. Şimdi Gülay burada olsa ağlayabilir miydi Tunç? Ya da Gülay ona omuz verir miydi? Hiç sanmıyordum.

Tunç'un işlerinin çok parlak olmadığını biliyorum. Osmanbey'de bir pasajın içinde seri sonu mallar satan bir dükkânı var. Belli ki, son dönemde işleri iyice bozulmuş. Gülay da tutumlu bir kadın sayılmaz. Cemal'in havai bonkörlüklerinden sonra benim sağladığım konfora alışmıştı. Ne de olsa benim misafirimdiler. Her şeyi paylaşıyordum. Küçük sürprizler yapıyordum. Oysa Tunç elinde para olsa da birtakım incelikleri kıvıramayacak bir adam. Ne yanlış bir evlilik bu! Hepsini mutsuz ediyor. Tunç'un yanında daha fazla kalmak istemedim. Arabanın anahtarını verdim, hiç olmazsa soğukta beklemez, belki biraz uyur diye.

Gülay'la Mete'nin yanına döndüğümde onları bıraktığım şekilde buldum. Ağır ve rahatsız bir uykunun içinde. Saate baktım, daha sabaha çok vardı. Altı saatin dolmasına da... Sandalyeye çöktüm. Gülay uyurken bile bu durumla uğraşıyordu, yüzündeki çizgiler gerilmişti, inceltiği kaşlarının çevresinden çıkmış kıllar tıraş olmayı ihmal etmiş bir adamı çağrıştırıyordu. Biraz sallapatidir Gülay. Arkasını hep toplamak gerekir. Ama yine de bir annedir. Ve belli ki, yaşamı boyunca âşık olduğu tek erkeğin mirası olduğu için Mete'ye tutkuyla bağlı. Daha otuzuna bile varmadı ama yaşamının sonuna yaklaşmış gibi. Tunç ile aynı yatağı paylaştıkları düşüncesi Gülay'ı uyurken izlememe engel oldu. Bu çok geçmişte kalmış, derinlerdeki bir yasak isteği hatırlattı (Hastane odaları itiraflar için en uygun yerlerdir). Onu uyurken seyretmek... Eskiden de kendimi sık sık

onu izlerken yakalardım. Televizyonun karşısında uyuyakaldığında... Belki o aile sıcaklığının altında bir yerlerde başka türlü bir ilgi de vardı. Cemal'le onu ilk gördüğüm günden beri kendini hissettiren bir arzu. Aşk diyemem. Ama çok da masum sayılmam. Bu rahatsız düşüncelerden sıyrılarak Mete'ye bakmaya başladım. Simsiyah saçları terden parlıyordu, ilkokula başladığından beri karşıma alıp ciddi ciddi konuştuğum küçük adam. Meraklı, neşeli, duygusal... Belli ki, o da zorlanıyordu Tunç'la yaşamaya. Gerçi evlendiklerinde Mete çok küçüktü, ama yine de uyumadan önce ona masal anlatan kişinin başka biri olduğunu çok iyi hatırlıyor olmalıydı. Sahi, Tunç ona masal anlatıyor mudur? Sanmıyorum. Üstelik benim kadar iyi anlatamaz. Kendimi çok yorgun hissediyordum. Şu anda yatağa uzanmış kitap okuyor olacaktım. Okunacak bir şeyler alsaymışım yanıma.

Mete'nin yanındaki konsolda duran *Asteriks* cildini alıp okumaya başladım. Uyumamalıydım. Gülay gözlerini açtığında beni orada, her şeyi kontrol altına almış bir şekilde bulmasını istiyordum. Elimdeki, yeni *Asteriks* ciltlerinden biriydi.

Daha ilk sayfasını açar açmaz kendi çocukluğuma doğru yola çıktığımı fark ediyorum. Her zaman da öyle olmuştur. Çocukken ilk karşılaştığım *Asteriks* cildi Fransızca'ydı. Uzak bir akraba ziyaretinde, evin bana göre delikanlı olan oğlunun odasında kendi kendime oynamam için bırakılmıştım. Çocuk belki de ortaokula gidiyordu ama benim için ulaşılmaz bir ağabeydi. Onun odasındaki oyuncaklara, kitaplara büyülenmiş gibi bakıyordum. Normalde her şeyi karıştıran bir çocuk olmama rağmen hiçbir şeye elimi sürmemiştim. Belli ki, o ağabeyin gelmesin-

den çekiniyordum. Orada duran *Asterikslerin* resimlerine bakmıştım. Renkli büyük ciltler daha sonraları rüyalarıma girmişti. Bir zaman sonra Türkçe ciltler elime geçtiğinde tam anlamıyla müptelası olmuştum. Asteriks, Hopdediks, büyücü Hokuspokus ve o asi Galya köyü... Yıllar sonra Mete okumayı öğrendiğinde ona hemen *Asteriks* alıp götürmemin nedeni de her çocuğun aynı şeyleri seveceği hissiydi galiba. Sevmişti de. Gerçi ben biraz hayal kırıklığına uğramıştım. Farklı bir çeviriydi. Bu yeni çeviride, en sevdiğim tip Hopdediks, Oburiks olmuştu; büyücü Hokuspokus ise Büyüfiks! Oysa Hopdediks çok daha güzel bir isimdi. Oburluğunun altını çizen yeni adı ona bence pek de yakışmamıştı. İlk ciltleri Mete'yle beraber okumuştuk. Sonra her görüştüğümüzde ona yeni bir cilt armağan ettim, işte o ciltlerden birini şimdi uyumamak için ben okuyordum.

Asteriks Lejyoner! Hikâye Oburiks'in âşık olmasıyla başlıyor. Köyün güzel kızı Farfara'ya bakarken nereye bastığına dikkat etmeyip yolunun üzerine çıkan bir ağacı deviriyor. Ağacın tepesinde elinde küçük orağı ile büyülü iksir için ökseotu toplayan büyücü Büyüfiks görülüyor. Daha sonra, Oburiks'in âşık olduğunu Asteriks ve Büyüfiks'e itiraf edişi, Farfara'ya açılmak için ormandan çiçek toplaması ve en nihayet ilk görüşmeleri... Tabii ormanda karşısına çıkan bir Romalı asker bölüğünü elinin tersiyle dövmesi de işin cabası. Oburiks'in özelliği: küçükken büyülü kazana düşmüş olduğu için iksire gerek duymaksızın güçlü ve iştahlı olması. Fakat ne yazık ki tam Farfara'yla diz dize otururlarken postacı, kızın nişanlısından bir mektup getiriyor. Ardından Oburiks'in yıkılışını ve kendi trajedisini yaşamak için nasıl öne atıldığını okuyoruz. Farfara'nın nişan-

lısı Trajikomiks'i lejyoner olarak askere almışlar ve Afrika'ya göndermişler! Kız ağlamaya başlayınca Oburiks ayağa fırlayıp söz veriyor: "Ağlama Farfara! Senin için gidip Trajikomiks'i kurtaracağız... Öyle değil mi Asteriks?!" Ve iki kafadar önce şeflerinden izin alıyorlar, sonra hazırlıklara başlıyorlar. Büyüfiks, Asteriks'e biraz büyülü iksir veriyor...

Büyülü iksir! Büyüfiks'in ağaçtan topladığı otları kaynatarak hazırladığı kuvvet şurubu!

Bu noktada okumayı bırakıp hayatla ölüm arasında bir yerlerde nefes alıp veren Mete'ye bakıyorum. Olabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi? Tunç'un söyledikleri beynimde yankılanıyor: 'Şu kelebek gibi uçan tohumları olan ağaçlar var ya... O tohumları kaynatıp içmiş. Evden aşırdığı bir cezveye koymuş, ateşi kendisi yakmış apartmanın bahçesinde... Sonra da bir güzel içmiş.' Gülay'ın intihar teşebbüsü sandığı şey Mete'nin büyülü iksir yapma çabası olabilir mi? Ama bu saçma... Benim ona armağan ettiğim *Asteriks*ler yüzünden... Oysa ben ona sevdiğim için almıştım kitapları; işgalci, sömürgeci Romalılara karşı yiğitçe direnen Galyalılar ona özgürlük konusunda bir ilham versin diye... *Asteriks*'in sayfalarını çevirirken kalp atışlarımın hızlandığını hissediyorum. Çünkü artık resimlere küçük Mete'nin gözünden bakıyorum. Büyüfiks ağaçtan topladığı ökseotlarından iksir hazırlıyor, Asteriks'e veriyor, Romalılarla karşılaşmadan önce bu iksirden bir yudum alan Asteriks öyle güçleniyor ki sonsuz sayıdaki askeri yumruklarıyla havalara uçuruyor, gözlerini morartıyor... Yumrukların etkisiyle uçup giden askerlerden geriye bir tek sandaletleri kalıyor... Suçluluk duygusuyla kitabı aldığım yere bırakıp bir sigara içmek için dışarı çıkmaya karar veriyorum.

Dışarısı soğuk. Tunç'un arabada uyuduğunu görebiliyorum. Yakamı kaldırıp sigaramdan nefesler çekerken bir ileri bir geri gidiyorum. Kafamı toplamaya çalışıyorum. Biraz önce keşfettiğim gerçeğin doğru olmadığını gösteren birtakım kanıtlar araştırıyorum. Yok, olmuyor. Sanırım, Mete, kendince büyülü iksir yapmak için o ağaç tohumlarını alıp kaynatmış ve içmiş. Doktora bunları anlatsam bir yararı olur mu acaba? Peki, apartmanın bahçesindeki bir ağacın tohumları ne kadar zehirli olabilir ki! Biraz içim rahatlıyor, ama bir de bu işin sabahı var.

Sabah olunca Mete ayılacak ve annesi ona sarılıp, 'Neden Mete, neden böyle bir şey yaptın?' diyecek. Zavallı çocuk da, dilinin döndüğünce derdini anlatmaya çalışacak, iksir, büyü, Asteriks falan diyecek. Sonra durumu benim anladığımı varsayarak yardım isteyen gözlerle bana bakacak. Ben de, sırası gelmiş bir oyuncu gibi bir adım öne çıkıp Gülay'a durumu anlatacağım. Ve tabii sağlıklı düşünme yeteneği olmayan Gülay benden nefret edecek. En değerli varlığının aklını karıştıran, belki de onun ölümüne neden olabilecek kitaplar armağan ettiğim için içgüdüsel olarak bana öfkelenecek. Sonra bağıra çağıra sinir krizi geçirecek, beni hastaneden kovacak. Hastane personeli, bir gün arayla hayatındaki adamları kovan bu tuhaf kadını ertesi gün arkadaşlarına anlatacaklar. Ben yenik bir kahraman olarak dışarıya çıkıp Tunç'u çağıracağım. Nöbet değişimi yaşanacak ve arabama binip bir daha Gülay'ı ve Mete'yi göremeyecek olmanın hüznüyle evime döneceğim. Belki yıllar sonra karşılaşacağız Mete'yle... Hayal meyal hatırladığı bir tuhaf amca olarak ben.

Bu korkunç düşüncelerle acil koğuşuna geri döndüm. Mete kendine gelmiş gibiydi. Doktor Ha-

nım Mete'ye şefkatle sorular soruyor, o da cevaplar veriyordu. Belli ki zihinsel işlevlerinin yerinde olup olmadığını anlamaya çalışıyordu. Gülay henüz uyanmamıştı. Mete gözünün ucuyla beni görünce gülümsedi. Bir şeyler söylemek istedi:

"Biliyor musun, o askerlere bir vurdum, taa aya kadar uçtular, iksirden bir yudum..."

İçim ezildi. Belki de en iyisi hiç yorum yapmamaktı. Anlamazlıktan geldim:

"Bir daha öyle şeyler yapma Mete. Hastalandın. Hepimiz çok korktuk."

O sırada Gülay da uyandı. Ani bir hareketle Mete'ye koştu. Doktor Hanım belli ki kendisini itekleyen bu asabi kadından hiç hoşlanmıyordu. Onu kısaca azarladıktan sonra beni yanına çağırdı.

Faturaların hepsini ödedim.

Gülay ve Mete'ye veda etmeden dışarı çıktım. Arabama gidip Tunç'u uyandırdım:

"Mete kendine geldi. İyi. Şimdi benim gitmem gerekli, istersen onların yanına git."

Tunç cevap vermeden arabadan indi. Hızla direksiyonun başına geçtim. Bir an önce oradan uzaklaşmak istiyordum. Benim hikâyemin sonunda, işgalci düşmanları neşe içinde tepeledikten sonra tüm köy toplanıp şenlik ateşinin çevresinde mutlu olmayacaklardı, bu belliydi. Ya da Gülayların şenliğinde benim yerim olmayacaktı. Dikiz aynasında ufalan hastanenin görüntüsüne bakarken, yaşamımın en sıcak anılarını geride bıraktığımı anlıyordum. Biraz geç de olsa anlıyordum. Öldüğünü kabul edememiş kayıp bir hayalet gibi onların çevresinde dolanmaktan vazgeçmeliydim. Şimdi benim payıma düşen, arkasına bile bakmadan, batmakta olan çöl güneşine doğru atını süren yalnız kovboy Red Kit'in sonuydu.

GERÇEKLİĞE BİR ADIM

Ormana gelmeyeli o kadar uzun zaman olmuş ki... Oturduğumuzdan beri, her şeyin ne kadar da çok değişmiş olduğuna şaşarak, aval aval çevremi izliyorum. Son anımsadığım, 1989 yılıydı galiba, üniversiteden kızlı erkekli bir grup pikniğe gelmiştik. Orman deyip duruyorum, aslında kastettiğim orman yolunun sağına soluna dağılmış kendin-pişir-kendin-ye tesisleri. O zamanlar bir tek benim arabam vardı (74 model balrengi bir vosvos). Altı kişi içine doluşmuştuk. Buraya gelmiştik. O zamanlar tesis falan değildi. Gecekondu benzeri bir kulübenin önüne dağılmış, yağmurlardan yarısı çürümüş tahta masalar ve banklardan oluşan bir yerdi. Sağda solda otlayan kuzular, masanın üzerine serili desenleri çoktan solmuş muşamba örtü, tepeleme kömür dolu bir mangal ve yağlı etler... Bizim için fark etmezdi tabii.

Şimdi tuhaf bir biçimde aynı yerdeyiz, aradan yıllar geçmiş, belli ki bütün tesisler kendilerine çekidüzen vermişler. Bembeyaz örtülerin serili olduğu bir masaya kurulmuşum. Karşımda Enis, onun yanında Hikmet oturuyor. Terhis oluşumuzun üzerinden tam bir yıl geçmiş, onu kutlamak için Enis ayarladı bu buluşmayı. Askerden arkadaşız yani. Park ettiğimiz arabalarımızı görebileceğimiz bir masa seçtik kendimize. Kent insanlarının geliştirdiği yaşama stratejilerinden biri bu.

İkisi de çok neşeli. Öğlen sıcağından bizi koruyan tentenin altında buz ve rakı servisi yapıyor Hikmet (gerçekten de dört tarafı açık bir çadır havası verilmiş çok hoş beyaz bir tente gerili üzerimizde); Enis ise garsona upuzun bir liste yazdırıyor. Kızartmalar, soğuk mezeler ve tabii ki etler. Kendin-pişirkendin-ye meselesi kendini öyle bir aşmış ki artık yakalamamız mümkün değil. Örneğin, ben o soğuk mezelerin hiçbirini kendim yapamam. Bunları söylüyorum, gülüyoruz. Askerde de gülerdik. Daha doğrusu olaylar olup bittikten sonra gülerdik. İlk haftadan birbirimizi bulmuş olduğumuz için çok mutluyduk. Üç İstanbullu, üstelik kafa dengi ve aynı koğuşta. Tabii askerdekiyle şehirdeki yaşamlarımız arasında dağlar kadar fark vardı. Orada ilişkiler çok daha hızlı gelişiyor, kökleri daha derinlere ilerliyor. Nasıl ilerlemesin ki, askerde güvenebileceğiniz, yanınızda olan sadece arkadaşlarınız. Hasta olduğumda revirde yatarken gizli gizli bana meyve, ilaç ve sigara getiren bu iki adamdı. Nasıl unuturum. Bu ilk buluşmamız değil tabii, ilki terhisten bir ay sonraydı. Şimdi de bir yıl geçmiş. Zamanın şehirde ne kadar çabuk geçtiğini söyleyip bu tuhaf fizik yasasını birbirimize doğrulatmaya çalışıyoruz. Gerçekten de askerde zaman öyle ağır geçiyordu ki... Öğlen olduğunda seviniyorduk. Şimdi asker arkadaşlarımın yüzünde o günlere ait anıların yavaş yavaş silindiğini anlıyorum. Bir kere Hikmet bıyık bırakmış. Yüzündeki her şeyi değiştiren bir bıyık. Enis'in güderi ceketi ise gözümü alıyor. Aslında eskiden benim de bir tane vardı. Belki de 1989'da buraya geldiğimizde üzerimdeki o ceketti. Tabii benimki bu kadar kalın ve kaliteli değildi. Kapalıçarşı'dan almıştım. Kesimi kötü olmasına rağmen o dönem üniversiteli gençler

arasında pek modaydı. Birkaç yıl boyunca üstümden çıkarmadım o ceketi. Kızıl-kahverengi güderi ceketim. Yoksa süet miydi? Anılar bazı ayrıntılara yer vermiyor.

Enis, uzaktaki gençlere doğru bakıp bana göz kırpıyor, ilgilenmiyormuş gibi omzumun üzerinden şöyle bir bakıyorum. Birkaç hoş kız var, belli ki onları işaret ediyor. Aralarında tek bekâr benim, ayrıca gönül meselelerinde ser verip sır vermeyen de... Bu konularda o kadar ketum davranırım ki, bazen dostlarım rahatsız olurlar. Özel yaşam denilen şeyin de paylaşılması gerektiğine inanıyor insanlar. Neredeyse dostluğun bir ölçüsü olarak algılanıyor. Buna karşı değilim. Yani iyi bir dinleyiciyim. Fakat anlatmaya gelince... Belki de hikâye yazdığım için gerçekleri anlatmaya gerek duymuyorum; bilmiyorum... Gerçi eskiden de böyleydim. 'Bana ne' der gibi omuz silkiyorum Enis'e. Damarına basmak için eşini soruyorum. Evli olmasına rağmen, Enis aslında çapkın bir adam. Fakat her şeyi bir ölçü içinde yapmakla övünür. Üstelik haklıdır da. Hani tüm toplumsal kodları bilen adamlar vardır ya, girdiği ortamın sahibi gibi davranırlar, hiçbir şeyden geri kalmazlar, tüm yükümlülüklerini yerine getirirler ve sevilirler, Enis onlardan biri işte. Hangi vergi dairesi neresidir, duvar hangi matkap ucuyla delinir, lakerda nasıl yapılır... Tüm bu ayrıntıları, bir başka deyişle hayatı bilen adamlardan. Hikmet biraz daha farklıdır. Biraz karanlık işlere bulaşmışlığı var. İyi ki onlarla askerlik arkadaşıyım diye düşündüğüm çok olmuştu anlattıklarını dinlerken. Enis beni kızdırmak için durmadan sözü kadınlara, evliliğe getirip duruyor. Bu çok iyi tanıdığım bir senaryo, işte Hikmet bildik cümlelerle olaya müdahale ediyor. "Oğ-

lum o bir yazar, senin benim gibi bir kadına bağlanamaz..." Enis, "Doğru mu ha? Çapkınlık mı yapıyorsun? Ben seni evde yazıyorsun sanıyordum. Dedim ki Hikmet'e, oğlum al şu adamı bir hava aldıralım, biraz neşelensin..." Gülümsüyorum. Dostların ilgisi güzeldir. Şakalar ve takılmalar aslında başka şeyleri anlatır.

O sırada etler geliyor. Kurtlar gibi acıkmış olarak başladığım bu yemeğin en önemli anında tıkandığımı hissediyorum. Izgaraların kokusu, arka masadaki -biraz önce Enis'in işaret ettiği- gençlerin gülüşmeleri, yine o 1989 yılındaki pikniğe götürdü aklımı. Serap'lı yıllar... Tuhaf yıllardı, İstanbul'un çok daha tenha bir yer olduğunu hatırlıyorum. Bazen öyle anlar olurdu ki, koskoca şehirde bizden başkası yokmuş hissine kapılırdık. Örneğin, kış akşamları Hisar'daki bir banka sıkışıp bira içerken. Pikniği ikimiz ayarlamıştık. Masanın bir ucunda ben oturuyordum, yanımda mangal, etleri pişirip dağıtıyordum (Demek ki o dönem hayat adamı olmaya adaylığımı koymuşum). Semih ve Gülşen, Eray ve Ebru da karşı karşıya oturmuş sürekli gülüyorlardı. Serap domatesleri daha önce etlerin kesilmiş olduğu masanın tek keskin bıçağı ile doğruyor, yağlı domatesleri tabaklara koyuyordu. Acaba şimdi nerededirler? Ne yapıyorlardır? Bir filmin içinde olsaydık, doğranan domateslerden zincirleme bugün başka bir yerde domates doğrayan Serap'ın görüntüsüne geçer, durumu anlardık. Eski anlatım biçimleri. Eski insan ilişkileri... İnsanın ilişkilerini zamana yayamaması ne kötü. Okul bitince dört bir yana dağıldık. Belki de sadece ben uzaklaştım onlardan, bilmiyorum.

"Oğlum askerde bu kadar dalıp gitmiyordun, bir

derdin mi var?"

"Yoo... Eskileri düşünüyordum."

"Şimdi şırası mı! İlerde çok zamanın olacak. Torunların koşup oynarken dizlerinde battaniye, oturur, düşünürsün."

"Ben onun ne düşündüğünü biliyorum."

Bu son sözlerin sahibi Hikmet. Şaşkınlıkla Hikmet'in yüzüne baktım. "Ne düşünüyormuşum?"

"Havayı kokluyorsun."

"Eee?"

"İşte..." Kısa bir tereddütten sonra, "Yeni bir hikâye bulur muyum buralarda diye düşünüyorsun."

Gevşedim. Bazen gerçekdışı da olsa yanınızdakilerin düşüncelerinizi okudukları kuşkusuna kapılırsınız ya... Çok kısa bir an öyle sandım. "Yok canım, ne hikâyesi..."

"Haydi haydi yeme bizi. Kitaplarını dönünce okudum. Askerde hiç de çaktırmıyordun. Meğer..."

Şimdi bu, çelişik bir durumdur. Hem çevrenizdekiler yaptıklarınıza ilgi duysun istersiniz, ilgilenmediklerinde içinizden kızarsınız; hem de bu şekilde söz konusu ettiklerinde sinir olursunuz. Açıkçası o gün aklımdan en son geçen şey hikâyelerdi.

"Ne ulan, yoksa bizi edebiyat konuşmaya değmeyen tipler mi sandın?" Enis numaradan horozlanıp biraz da çevre masalara rol kesmek için sesini yükselterek yakama yapıştı, "Kırarım kolunu, burnunla yazarsın bundan sonra. Değil mi Hikmet!" Hikmet yeni oyunu basbayağı sevmiş, dalkavuk rolünü hemen üstlenmişti, "Aman abi, yaparsın abi, sen büyüksün, dokunma garibime. Bak şimdi sana yeni bir hikâyesini anlatacak, hem de daha kimsenin bilmediği yeni bir hikâye... Değil mi?"

Neyse ki o sırada garson boşları toplamaya gel-

di de konu dağılır gibi oldu. Fakat Hikmet'in peşimi bırakmaya niyeti yoktu: "Gerçekten, ne yazıyorsun son günlerde?" Bu sefer sinir bozma sırası bendeydi, rakıya doğru uzanırken, "Söylemem, sır!" deyince Enis şişeyi kaptığı gibi, "Söylemem ha! Rakıyı da nah içersin!" İnatçılık bu oyunun en güzel tarafıdır. "İyi, yeterince içtim, araba kullanacağım zaten". Enis iyice kıvama gelmişti, "Bak kırarım kafanda bu şişeyi!" Korkmuş gibi yapıp, "Tamam, tamam anlatıyorum. Bak ama kimseye anlatmak yok. Etraf hırsız yazarlarla dolu. Siz bu piyasayı bilmezsiniz. Herkes birbirinden çalıyor. Eh tabii büyük para dönüyor bu işte. Şu kadarını söyleyeyim, ben ikinci kitaptan sonra evi değiştirdim, düşünün yani... Her taraf çakal dolu. Böyle yüzüne gülüyorlar, içiriyorlar, konuları araklamaya çalışıyorlar. O yüzden son zamanlarda evden çıkmıyorum. Hiç görüşmüyorum çakallarla". Neşem yerine gelmişti. Arka masadaki gençler görüş alanımın içinde frizbi oynamaya başlamışlardı ve bir tanesi gizlice arkadaşına beni göstermişti. Sanırım tanıdılar. Ya da ben öyle sandım. "Bana bak, bırak tatavayı, çocuk mu kandırıyorsun sen! Anlatacaksan anlat." Enis'in dayılanma numaraları sökmeyince Hikmet başka bir yerden saldırmayı denedi: "Bırak abi, bunlar bilgisayar yazarı. Açıyorlar önlerine... Ordan bir cümle, burdan bir cümle. Hayattan kopuk birtakım zırvaları yutturuyorlar zavallı sübyan sabilere. Nerde bizimkinde o yetenek. Gerçek bir yazar şu sofradan, şu ortamdan ne hikâyeler çıkarır. Bak her taraf hikâye dolu. Bak bak, şu hikâyeye bak, mor eşofmanlı olanı, bence çok güzel bir hikâye, okumaya kıyamam, ah düşürdü frizbisini".

"Tamam be, bayağılaşmayın, anlatıyorum o za-

man, bakın dinleyin... Şimdi kahramanımız bir emlak komisyoncusu. Evli, seksen beş kilo ağırlığında nur topu gibi bir abimiz. Muhtemelen kırk yaşlarında. Fakaaat, oldukça yakışıklı ve çapkın bir abimiz bu. Bir gün böyle bizim gibi eski askerlik arkadaşlarıyla buluşuyor, böyle bizim oturduğumuz gibi bir kendin-pişir-kendin-ye tesisine geliyor. Turgay tesislerine. Bunlar içiyorlar, eski günlerden konuşuyorlar, fakat efendi gibi içiyorlar, birbirlerine eşek şakası falan yapmıyorlar. Memleket meselelerinden söz ediyorlar, ekonomik krizden, siyasetten, Avrupa Topluluğu'ndan, savaşlardan falan konuşuyorlar..." Hikmet'in sabrı buraya kadardı, "Ee sıktı ama, ne biçim hikâye bu?".

"Sabırlı ol be oğlum, giriş yapıyoruz. Bunlar böyle konuşuyorlar ama abimizin aklı başka yerlerde. Canı sıkılıyor. Etrafta insanlar eğleniyor, gülüyor, çevrede bu gençler gibi tipler, birkaç sevgili falan var. Konuşmalara pek katılamıyor. Aklı gidip geliyor. Meğer eskiden de gelmiş buraya, yıllar önce. Âşık olduğu bir kız varmış, onunla gelmişler. O zamanlar abimiz gençmiş. Geleceğe dair müthiş umutları varmış. Tabii o günlerden bu yana köprülerin altından çok sular akmış, işte şimdi bu hikâyenin kahramanı olan abimiz garip bir boşluk içinde hissediyormuş kendini. Bir yandan rakısını içiyor, bir yandan da kendi kendine 'Yahu bu hayat bu kadar mı, böyle mi bitecek bu işlerin sonu' diye sorup duruyormuş. O sırada abimizin çişi gelmiş. Eh, o kadar rakının üzerine doğal tabii. Tuvaletin yolunu tutmuş, işini bitirdikten sonra tam tuvaletten çıkıyormuş ki ormanın içinden sesler duymuş. Sanki biri gırtlaklanıyor. Hemen sesin geldiği tarafa yönelmiş, biraz ilerleyince kuytu bir köşede bir arbede ol-

duğunu fark etmiş. Adamın biri yere yatırmış olduğu kadının boğazını sıkıyor; bir yandan da pantolonunu indirmeye çalışıyormuş. Abimiz hemen olaya müdahale etmek üzere bağırarak adamın üzerine yürüyünce, herif korkup kaçmış. Kahraman abimiz kadının yanına gidince bir de ne görsün, zavallıcık çoktan Hakkın rahmetine kavuşmuş..." Hikâyenin burasına geldiğimde bir yudum rakı almak bahanesiyle sustum. Yüzlerindeki karmaşadan, anlattığımı ciddiye alıp almamak konusunda kararsız kaldıklarını anladım. Gerçekten üzerinde çalıştığım bir hikâyeyi mi anlatıyordum, yoksa onları kafaya almak için atıyor muydum, bir türlü anlayamıyorlardı. Olayları içinde bulunduğumuz mekânda başlattığım için o anda uydurduğumu düşünüyorlardı, fakat bir yandan da yüzümde ciddi bir ifade vardı ve eğer gerçekten böyle uyduruk bile olsa ciddi ciddi bu hikâye üzerinde çalışıyorsam, inanmazlarsa, başarısızlığımı yüzüme vurmuş olacaklardı. Zaten gözlerinde çok da başarılı bir adam sayılmazdım, ikisinin de dünyanın ticaret işleri ile arası son derece iyiydi, aklımın ermediği ne varsa (borsa, arabalar, çapkınlık, futbol) onlar birer uzmandı. Onların bu sıkıntılı durumu kısa sürede bana da bulaştı. Ne diye böyle saçma sapan bir noktaya getirmiştim ki muhabbeti. Onlar bir biçimde dostlarımdı ve bana karşı iyi niyetliydiler. Yaptığım işi kendi adaplarınca takdir etmek istiyorlardı. Buna izin vermeyerek saygısızlık yapan bendim. Durumu bir şekilde toparlamaya karar verdim:

"İşte hikâyenin bu noktasında takıldım. Sonrasında neler olacağına karar veremedim." Bu sözleri öyle bir ciddiyetle (off-shore'daki paramı borsaya mı kaydırsam, dolarda mı bıraksam karar veremiyo-

rum tonunda) söylemiştim ki ikisinin de rahatladığını sezdim. Enis gırtlağını temizleyip düşüncesini açıkladı: "Şimdi... Abimizin, pardon adı neydi?" –"Zeki!", tereddüt etmeden bir ad söylemem gerekiyordu– "Hah, Zeki Bey kardeşimiz nereden baksan belaya bulaşmış durumda. Bence birilerinin gelip onu böyle bulmasındansa, bağırıp o birilerini çağırmalı... Yoksa suç onun üzerine kalabilir." Hikmet bir şeyler anımsamış gibi başını belli belirsiz sallıyordu. Enis düşüncesi kabul görmediği için sesini biraz daha yükselterek, "Mutlaka o kadının arkadaşları falan vardır... Aramaya çıkmışlardır ve mademki olay mahalli tuvaletlere çok uzak değil..." Bu sırada eliyle tuvaletlerin ardındaki ağaçları gösteriyordu ve biraz önce yaratılmış hikâye kahramanından Bey diye söz etmesi komik gelmişti, gülmemeye çalışarak, "Bunları ben de düşündüm..." dedim. Fakat Enis olayı kafasında çözmüştü, "Hayır, hayır, zaman yitirmeden geri dönmeli ve hemen arkadaşlarına, garsonlara falan haber vermeli, yoksa suç onun üzerine kalabilir..." Bu arada Hikmet hâlâ bilmiş bilmiş susuyordu. Aslında Enis haklıydı, fakat hikâyenin bu şekilde bir yere varmayacağını bildiğimden gizemli bir havaya bürünerek bir sigara yaktım: "Olabilir, ama bilemiyorum..." Enis bir türlü ikna edememiş olmanın verdiği güvensizlikle Hikmet'e çıkıştı: "Eee? Sen neden bir şeyler söylemiyorsun? Adama hikâye anlat diye tutturan sendin!" Hikmet belli ki olayı tahminimden daha çok ciddiye almıştı: "Düşünüyordum, hikâyenin tüm parçalarını toplamaya çalışıyordum. Daha önce okuduğum hikâyelerinden bildiğim kadarıyla farklı bir sonu olması lazım. Ayrıca Zeki denilen adamın emlak komisyoncusu olduğunu söylemiştin, bu ayrıntının bir önemi olmalı,

ayrıca adam evliydi ve eskiden buraya gelmiş... ve galiba bir de aşk hikâyesi var geride... Bence sen bu adamı yakalatmazsın abi..." Meraklanma sırası bana gelmişti: "Ya ne yaparım?". Hikmet uyandırdığı ilgiden memnun bir şekilde sesini alçaltarak masaya yaklaştı: "Zeki denilen bu adam kadının cansız cesedini kollarına alıp yüzüne baktığında o kadının bir zamanlar sevdiği kadın olduğunu..." Enis yüzünü buruşturarak, "Yapma be oğlum, öyle saçma tesadüf olur mu?" Hikmet kızarak Enis'e: "Sonunu dinlemiyorsun ki! Dur da sözümü bitireyim. Tabii ki o kadın değildir. Sadece Zeki bir an o kadın sanır diyecektim. Sonra da bu kuytu köşede bir cesetle yakalandığında durumu açıklayamayacağını anlar. Suçsuz olduğunu anlatması zordur. Belli ki gerçek suçlu çoktan kayıplara karışmıştır. Zaten yıllar önce kaybetmiş olduğu aşk yüzünden de kendini suçlamaktadır. Kadının yüzünü eski sevgilisine benzetmesinin nedeni de bu suçluluk duygusudur. O yüzden kadının cesedini oraya gömmeye karar verir. Ve gömer." İşin gerçeği afallamıştım. Doğru bir çözüm gibi duruyordu. Gerçi adamın kazma kürek olmaksızın elleriyle sert orman zeminine kadını nasıl gömeceği sorunu vardı ki bunu halletmek için biraz zorlanacaktım. Gerçi kadını gömme sahnesini gittikçe soyutlaşan bir üslupla yazabilirdim. Kuru yapraklar, vahşi kuş sesleri, elleri toprağa bulanmış adamım... Geçmişteki aşk. Serap... Tuvaletlerin arkasındaki o ağaçlığa gidip bir süre Serap'ı düşünmek, 1989 yılını, geçmişi, her şeyi tekrar gözden geçirmek istiyordum. Suskunluğumu bu sefer bir beğeni işareti olarak algılayan Enis: "Saçma! Öyle şey olmaz. Gerçekdışı. Ne alakası var? Öyle suçu durduk yere üstlenir mi insan ya! Hani aklı başında bir emlakçıy-

dı bu Zeki denen herif. Birdenbire sapıtıyor mu yani..." Gözlerimi kadehime dikmiş hâlâ o tuhaf gömme sahnesini düşünüyordum ki Hikmet sinirlendi: "Gömer tabii abi. Ayrıca çok da gerçekçi. Gömmezse ne olur biliyor musun, hayatı kayar. Bakın size gerçek bir olay anlatayım da görün nasıl kayıyor insanın hayatı." Hikmet kendinden emin bir şekilde rakısını fondipleyip bana dönerek: "Senin bu hikâye tamam değil mi abi, sen sonunu bağlarsın." Hikmet'in rahatlığı sinirimi bozmuştu, gülerek, "Tabii bağlarım Hikmetciğim, seni mi kıracağım." Kadehlerimizi tokuşturduk, Enis iyiden iyiye kendini dışlanmış hissediyordu, laf dokundurmadan edemedi, "Hikâyeler böyle yazılıyorsa, ohoo... Ben de yazacağım bundan sonra."

Hikmet muhabbetin istediği yönde akmasından mutlu bir biçimde sözü aldı: "Bakın bu da gerçek bir olay. Bizim kayınbiraderin dükkânında bir Tayfun Abi var, yaşı kırk falan, fakat çok daha yaşlı görünüyor. Bu da var tabii, her akşam bir küçük deviriyor garibim. Şimdi başına gelenleri duyunca, 'Ulan ben olsam her gece bir büyük içerim,' dersiniz. Tayfun Abi dükkânda getir götür işlerine bakıyor, bir tanıdığın ricasıyla kayınbiraderin yanına yerleştirilmiş bir adam. Tabii hep böyle değilmiş. Üniversite mezunu falan biri aslında. Tayfun Abi Manisa'nın bir köyünden. Kayınbirader de Manisalı. Bağlantı oradan. Liseyi parasız yatılı okumuş seksenden önce, tam seksende üniversiteye başlamış, darbeden sonra yani. İstanbul'a ilk kez o zaman geliyor. Okul ortamına çok kolay uyum sağlayamamış. Fakat sessiz, çalışkan, efendi bir tip. Fazla sorun yaşamadan ama vasat bir öğrenci olarak dördüncü sınıfa kadar gelmiş. O sırada bir kızla tanışıyor. Kendinden birkaç yaş

büyük ama aynı sınıftalar. Kız kolej mezunu, ailesinin durumu da süper. Biraz zengin kız-fakir oğlan durumu. Kız gerçi zengin ama yüzüne de pek bakılır gibi değil. Her neyse, bunlar ufaktan çıkmaya başlıyorlar. Kız hayatında ilk defa bir erkek arkadaşı olduğu için çok mutlu, evde habire ailesine Tayfun Abi'yi anlatıyor. 'Şöyle iyi bir çocuk, böyle iyi bir çocuk.' Evdekiler uyanık tabii, Tayfun'un neyin nesi olduğunu araştırıyorlar. Bakıyorlar temiz bir taşra delikanlısı. Bir gün, 'Kızım getir de tanışalım şu arkadaşınla,' diyorlar, kızcağız da Tayfun'un elinden tutup götürüyor eve. Babası bir de yakından inceliyor çocuğu, aslında mahcup bir oğlan. Bütün gece yemekte bir bu sümsük oğlana bir kendi sünepe kızına bakıyor. Ve o gece kararını veriyor. Kızı bu çocukla evlendirecek. Tayfun'u sıkı bir şekilde sorguluyor tabii, başka kardeşi, salkım saçak akrabaları falan var mı, neyin nesidir, necidir... Neyse bakıyor ki çöpsüz üzüm. Tayfun'a şirketlerinden birinde hemen bir iş sağlıyor. Bunları da mezuniyetten bir hafta sonra nişanlıyorlar. Tabii, kız evin tek çocuğu. Müthiş bir nişan yapılıyor, oğlanın eksiklerini kapatmak da kız tarafına düşüyor ve nişan yapılıyor. Tayfun Abi sonbahara kısa dönem askerliğe gidiyor, dönüyor ki, ev de hazır. Araba kapıda, her şey tıkırında yani... Yazık, çok da iyi bir çocuk, çok da toy, sanıyor ki bu işler hep böyle yapılır, başına talih kuşunun konduğunun çok da farkında değil. Her neyse uzatmayayım, buraya kadar her şey çok iyi gidiyor. Ve bir gün eve dönerken otostop çeken bir kadını arabasına alıyor. Hava yağmurlu, kadın orta yaşlı... Kendi arabasız günlerini hatırlayıp vicdanı sızlayınca bu davranışında bir sakınca görmüyor. Fakat, kadın arabaya binip bir süre havadan sudan konuş-

tuktan sonra, 'E bir boğaz yapalım mı?' diyor. Tayfun Abi şaşırıyor tabii. Hık mık ediyor, kadının biraz çatlak olduğunu düşünüyor fakat o sırada kadın, 'İstersen bana gidelim, evim çok uzak değil, sana sofra kurarım, takılırız,' falan demeye devam ediyor. Tayfun Abi bakıyor ki kadın sağlam pabuç değil hemen sağ tarafta gördüğü bir polis arabasının yakınına çekiyor arabayı, nedense polise güveniyor; kadına, 'Kusura bakmayın sizi burada indirmek zorundayım,' diyor. Kadın çok sinirleniyor, hışımla kapıyı açıyor, avaz avaz, 'Sapık, terbiyesiz, ahlaksız,' diye bağırarak arabadan iniyor. Bir de ayağı takılmaz mı, çamurun içine düşüyor. Tabii polisler bir şeyler olduğunu görünce arabanın yanında bitiveriyorlar. Kadın ağlayarak polislere şikâyetçi olduğunu söylüyor. Polisler pis pis Tayfun Abi'ye bakıyorlar. O anda başının belada olduğunu anlıyor ama iş işten geçmiş bir kere, hep beraber doğru karakola. Kadın da bir numaracı ki, karakolu ayağa kaldırıyor. Tayfun Abi her şeyi bir bir anlatıyor fakat kadın bambaşka bir ifade veriyor. Komiser durumu anlıyor aslında, kadının yolunu bulmaya çalıştığını falan hissediyor; hatta, Tayfun Abi'ye bir biçimde işi tatlıya bağlamasını ima ediyor ama bizimkinde nerde o feraset... Anlamıyor tabii. Oysa, şimdinin parasıyla bir elli milyon atsa kadının önüne belki de her şey hallolacak. Tayfun Abi Nuh diyor peygamber demiyor, ilk kez de karakola düşmenin verdiği panikle, 'Ben, diyor, çok namuslu bir adamım, nişanlıyım, kayınpederim de kefildir, arayın'. Hiç yapılacak şey mi..." Hikmet hikâyenin bu noktasında durup beni taklit ederek, "Ee, sizce bundan sonra ne oluyor?" diye sordu. Ben hemen atıldım: "Ne olacak Tayfun Abin her şeyi kaybediyor, baştan söylemiştin ya". Hikmet bozun-

tuya vermeden devam etti, "Fakat nasıl kaybediyor? Mesele orada. Tüm bunlar olurken ve de meşhur kayınpederin adı karakolun içinde yankılanırken, oralarda çay içip pusuda bekleyen bir gazeteci olayın üzerine atlıyor. Kayınpederin müdürü gelip Tayfun Abiyi kurtarıyor ama, kadın fotoğrafçıyı görünce rezaletin boyutlarını daha da büyütüyor. Ertesi gün gazeteler hep bunlardan söz ediyor. Kayınpeder de, 'Bu herif bu salaklıkla daha da büyük zararlar verir benim aileme,' diyerek Tayfun Abi'yi kapı dışarı ediyor. Hem de o kalantor işadamı acımasızlığıyla bir ton laf ediyor, aşağılıyor. Aslında çocuğun bir günahı olmadığını biliyor, ama asıl kızdığı beceriksizliği ve aptallığı. Ve Tayfun Abi haksızlığa uğramış olmanın verdiği çöküntüyle kendini sokakta buluyor. Bu arada olup biten her şeyde Tayfun Abi'nin suçlu olduğuna yüzde yüz inanan nişanlısı yüzüğü arkasından fırlatıyor. Ondan sonra Tayfun Abi bir daha toparlanamıyor. Simdi bizim kayınbiraderin yanında bu yaşında ofisboyluk yapıyor."

Hikmet susunca hepimizin içine bir kasvet çökmüştü. Çevre masalar çoktan boşalmış, gölgeler iyice uzamış, içtiğimiz rakılar etkisini göstermeye başlamıştı. Zihnim bulanıyordu. Uydurduğum hikâye ile Hikmet'in anlattıkları birbirine karışıp duruyordu... Üstelik biraz önce çok da mantıklı gelen Zeki'nin, meçhul kadının cesedini gömme sahnesini yazma isteğim de tamamen kaybolmuştu. Gerçek dünyanın, hikâyenin –ya da benim hikâyemin– düşmanı olduğunu bir kez daha fark etmiştim. Üstelik geçmişi didiklemek kime yarar getirirdi ki... Serap'la şu anda karşılaşsak bucak bucak kaçardım herhalde...

Yakında tekrar görüşmek için sözleşerek ayrıldıktan sonra eve giderken otobanın kenarında otos-

top çeken bir kadın gördüm. Belki de gördüğümü sandım. Hemen sol şerite geçip gaza bastım. Dış dünya arabanın camlarını yalayıp geçerken Tayfun Abi'nin hayalimde canlanmış yüzü gözümün önünden gitmiyordu. Benim laf olsun diye uydurmaya çalıştığım hikâyenin kahramanı ile hiçbir ilgisi yoktu. Şu anda, şu saniyede bir yerlerde yaşamını sürdüren talihsiz bir adamdı o. Hikâyesini bildiğim için gerçekti artık.

Eve döndüğümde düşünceler birbirini kovalamaya başladı: Varlığının farkında olmadığımız şeyler gerçekte var mıdırlar? Kuşkusuz bizler için yokturlar. O insanların hikâyesini dinleriz ve onlara birer suret hayal ederiz. Peki, acaba tersi bir durum söz konusu olabilir mi? Yani önce bir hikâye hayal etsek, o hikâye kendi gerçeğini yaratabilir mi? Belki de yaratabilir...

Masanın başına oturup kalemi elime aldığımda, yaratılmak üzere, kollarında bir kadının cesediyle bekleyen kahramanımı düşünüyordum. Ne garip, ne ürpertici bir yer orası: doğum öncesi bir tür araf, bir tür gerçeklik eşiği...

Düşündükçe adamın ete kemiğe büründüğünü hissediyorum.

Düşündükçe o adamın, kucağında Serap'ın yüzüne sahip bir kadınla bekleyen benden başka kimse olmadığını, kimse olamayacağını anlıyorum.

Düşündükçe, bastığım parke döşemenin geçmişinde saklı bir orman hayalinin toprağı üzerinde olduğumu anlıyorum.

Yazdıkça, kuru yapraklar hışırdıyor.

Yazdıkça bir başka âleme geçiyorum...

SİGARAYI BIRAKMANIN EN İYİ YOLU

12 Nisan Pazartesi

07:45

Günün ilk sigarası. Öncesinde yüzümü yıkadım. Aslında canım sigara çekmedi, ama sigarayı bırakma düşüncesini bir türlü kafamdan atamadığım için olsa gerek uyanır uyanmaz bir tane içmeliyim diye düşündüm, içerken ağzımdaki tat daha kötü oldu. Pişmanlık hissi vardı. Sonrasında dişlerimi fırçaladım. Evden çıktım.

09:25

İkinci sigara. Ofisteyim. Belki de günün en keyifli sigarası. Öncesinde pastaneden aldığım açmayı yedim, ikinci çayla birlikte gazetemi açıp keyif sigarasını yaktım. Doygunluk hissinin sigarayla pekişmesinden nasıl vazgeçeceğimi bilemiyorum. Birbirinden korkunç haberlerin başlıklarına göz atıyordum ki –uzun zamandır haberlerin ayrıntılarını izlemeyi bıraktım– Melda Hanım aradı. Bu pek hayra alamet değil, işin kötüsü, sigaranın son nefesleriydi, gürültüye gitti. Bir tane daha yakmak istemedim. Öğleden sonra ofisine uğramam gerekiyormuş. Sigara bittikten sonra sadece sıkıntı hissi vardı.

10:17

Üçüncü ve dördüncü sigaralar. Evet, üçüncü sigarayla ilgili not almayı unuttum. Dördüncüyü ya-

karken anımsadım not almam gerektiğini. Oysa, asla unutmamam gerekli. Buraya bir kez daha yazayım: "SİGARAYI BIRAKMAK İÇİN HER SİGARADAN SONRA NOT DEFTERİNE SİGARAYI NEREDE, NE ZAMAN İÇTİĞİNİ, ÖNCESİNDE VE SONRASINDA NELER HİSSETTİĞİNİ YAZ!!!" Doktorun önerisi bu. Bu kadar ayrıntılı yazmam gerekmiyor tabii. Nasıl olsa doktor okumayacak. Üstelik nerede durmam gerektiğini de kestiremiyorum. Sigara içmeme neden olan şeyleri bulmak için ne kadar ayrıntıya girmeliyim? Bu konuda bir açıklık yok. Dönem ödevini nasıl yapacağını bilmeyen bir öğrenci gibi soramazdım bunu. Üçüncü sigarayı tahminen yarım saat önce içtim. Aslında canım sigara istemiyordu. Erhan, ofise geldiğinde yüzü allak bullaktı. Dün, karısı evi terk etmiş. Selam sabah faslına girmeden olanları anlatmaya başladı. Gayrı ihtiyari (ne biçim kelimeymiş bu!) bir sigara (sanırım yapacak bir şey bulamadığım için) yaktığımı anımsıyorum. Üzüldüm. Erhan yıllardır anlaşamadıklarını söyler dururdu, ama durumun bu kadar ciddi olduğunu bilmiyordum. Üstelik karısı doğum yapalı daha üç ay bile olmadı. Özetle üçüncü sigara: öncesinde üzüntü, sonrasında üzüntü.

Dördüncü sigaraya gelince biraz önce laf olsun diye yaktım. Öylesine. Canım çektiği için. Böyle geçiştirmemem gerektiği konusunda doktor uyarmıştı. 'Mutlaka öncesinde o sigarayı yakmayı gerektirecek bir şeyler olur,' diyor. Olaysız bir an olur mu? Evet, anımsadım. Yeni bir müşterinin dosyasını düzenliyordum. O sırada bir tane sigara içmek istedim. Sonrasında? Sonrasında suçluluk duygusu ve panik. Çünkü üçüncü sigarayı not etmediğimi anımsadım.

12:00

Beşinci sigara. Toplantıdan hemen sonra. Müşteri temsilcileri toplantısı her zamanki gibiydi.

Sıkıcı, tekdüze işler. Bu ay portföyüm beklemediğim şekilde iyi olduğu için kimse bana ilişmedi. Hatta uyduruk bir eğitim birimi kurmam teklif edildi. Çömezlere müşterileri nasıl ikna edeceklerini öğreteceğim. Kısacası toplantı bittiğinde keyifliydim. Ama sigara içilmeyen bir ortamda kahve içmek zorunda kalmanın getirdiği bir gerginlik içindeydim. Ofisime döner dönmez pencereyi açtım ve bir sigara tüttürmeye başladım. Sonrasında midem ezildi. Aç karnına içmemeliydim, biliyorum Doktor Bey. Hani bu defteri doktora göstermeyecektin? Göstermeyeceğim, şaka yapıyordum. Belki de görmek ister diye endişelendim. Bilmiyorum... Gerekirse yalan söylerim.

12:45

Öğlen yemeği için Kuşkonmaz'a geldim. Yalnız başıma. Erhan toplantıdan sonra ortadan kayboldu, itiraf etmek gerekirse ben de fazla aranmadım. Bana kalsa iskender yemek için ısrar ederdim ama bugün sağlıklı yaşamımın ilk günü! Yani, otoburların arasına katılmam gerekiyor. Ispanaklı börek ve fesleğenli kabak yedim. Her şey zeytinyağlıydı. Uzatmayayım, yasemin çayı ile birlikte bir sigara yaktım. Ve sigaramı içerken bu notları aldım. Sonrasında –yani şimdi– ne hissediyorum? Doygunluk sanırım, insan otlarla ne kadar doyabilirse...

13:28

Melda Hanım'ın yanına çıkmadan önce biraz sakinleşmek için bir tane sigara içtim. Bu kadın neden

geriyor beni böyle? Çünkü, o personel müdürü ve birini özel olarak görmek istediğinde pek de iyi şeyler olmaz. Ya müşterilerden biri şikâyet etmiştir ve uyarı alırsınız ya da... Bilmiyorum. Beni şikâyet edebilecek müşterim var mıdır, diye aklımdan listemi şöyle bir taramak için bir sigara içmek zorundaydım. Müşterilerin hepsini teker teker bilirim. Bu işte iyi olmanın sırrı budur. Çok basit bir şey ama önemli. Müşteri sizi sık sık arayabilir, yıllarca hiç aramayabilir de... Fakat, telefonda sesi duyar duymaz onu tanıyıp sıcak bir sesle cevap vermeniz müşteriyi size bağlar. Üstelik sağlıkla ilgili bir sektörde bu tür bir duyarlılık önemlidir. Çömezlere bu konuyu mutlaka anlatmalıyım (yahu, bu defter ne iyi oldu, her şeyi yazabiliyorum). Her neyse bu sefer mesleki bir nedenle sigara içtim. Sonrasında benden memnun olmama olasılığı olan bir müşteri anımsayamadım. (Zaten anımsayamadığım için şikâyetçi olmayacak mıydı?)

14:32

Melda Hanım'ın odasından çıkarken en az iki sigara üst üste içmeye karar vermiştim. Birini az önce içtim. Ofise gitmemek için terasa çıktım. Umarım kimsenin dikkatini çekmemiştir. Gerçi, yönetim katında sigara içilmesi tamamen yasak olduğu için bu teras, çalışanlar tarafından yoğun olarak kullanılmakta. Biz Erhan'la –ikimiz de tiryaki olduğumuz için– bu yasağı odamızda delebiliyoruz. Melda Hanım meğer Erhan için çağırmış beni. Bir rezaletten söz ediyorum. Dinlerken mideme kramplar girdi: Erhan'ın bir metresi varmış! Karısı da durumu fark ettiği için evi terk etmiş. Üstelik –en feci tarafı– ilişkide bulunduğu kadın, müşterilerimizden biriymiş

ve de evliymiş! Felaket üzerine felaket. Daha da fenası var ama bu deftere yazmasam daha iyi olacak. Sigarayı içtikten sonra ne hissettiğimi anımsamıyorum: Erhan'a karşı yoğun bir öfke olabilir. Diğer sigarayı içmeden ofise dönmeye karar verdim.

15:37

Şu anda ofisteyim ve Erhan kısık sesle telefonda biriyle konuşuyor. Benim arkam dönük. Onu dinlemediğimi ve sadece kendimle meşgul olduğumu sanması için bir sigara yaktım ve küçük not defterine gömüldüm. Sabahleyin ona anlatmıştım: anlaşmalı doktorlarımızdan birine gittiğimi ve sigarayı bırakmak için garip bir tedavi yöntemini uygulamaya başladığımızı, içtiğim her sigaranın kaydını tutmam gerektiğini ve bunun beni nasıl gergin bir insan haline getirdiğini... Tüm ayrıntılarıyla anlatmıştım. İşte telefonu kapattı ve o da bir sigara yaktı. Onun da bir defteri olsa ne yazardı acaba: "Az önce yasak aşkımla konuştum ve sonra bir sigara yaktım, karım üç aylık bebeğimiz Ozan ile birlikte evi dün terk etti, şimdi kendimi daha iyi hissediyorum". Bir açıklama gereği duyarak biraz önce karısıyla konuştuğunu mırıldandı: "Eve dönmeyecekmiş." Acaba onu uyarsam mı? Fakat Melda Hanım her şeyi biliyor ve bilmekle kalmıyor beni de bu işe ortak ediyor. Disiplin komisyonu beni tanık olarak dinleyecekmiş.

Az kalsın unutuyordum, bu sigaradan sonra hiçbir şey hissetmeksizin dosyalarımın başına döndüm. Mesainin bir an önce bitmesi için dua ederek müşterilerin primlerini tekrar tekrar hesaplamaya başladım.

16:30

Erhan erken çıktı. Bir sigara yakıp plan yapmaya başladım. Çünkü Erhan'ın bilgisayarını ve dosyalarını kontrol etmem gerekiyor. Yasak aşk yaşadığı (ne kadar kötü bir tanımlama, iyi ki yazar değilim, kırk saat düşünmem gerekirdi daha güzel nasıl söylenir diye; fakat bu ilişki yasak işte, adı üzerinde, ben ne yapabilirim ki) kadının dosyasına göz atmamda ve başka deliller bulmamda yarar var. Bu işi neden böyle sahiplendiğimi de aslında açıklamalıyım fakat şimdi zamanım yok. Sigaramı tellendirerek bir yandan bu notları alıyorum, bir yandan da onun masasına bakıyorum, işte şimdi sigaranın son nefesleri... Ve ne hissediyorum? Bir dedektif gibi hissediyorum. İz üstündeyim.

16:45

Hiçbir şey bulamadım. Hayal kırıklığına uğradım. Ne çok kâğıt, zarf, dosya, kırtasiye malzemesi var! Gerçek dedektifler nasıl olup da ipuçlarını elleriyle koymuş gibi buluyorlar, anlamıyorum. Bulabiliyorlar mı gerçekten? Ondan da emin değilim. Gerçi sözü edilen kadının dosyasını buldum. Fotokopisini aldıktan sonra yerine geri koydum. Ve bir sigara yakıp kadının resmine bakmaya başladım. Aslında karısı daha güzel bir kadın. Kesinlikle. Bazıları ellerindekinin kıymetini bilmiyorlar. Hissettiklerim bunlar: Erhan'ı anlamaya çalışmak ve anlayamamak. Üç yıl boyunca aynı ofisi paylaştığım insanı hiç tanıyamamış olmaktan duyduğum bir rahatsızlık. Normal bir insan gibi yaşamını sürdüren bir adamın aslında bambaşka bir maceranın kahramanı olduğunu öğrenmenin ve kendi yaşamımın ne kadar yavan olduğunu birdenbire anlamanın dehşeti.

Bir sigara tüm bunları hissettirebilir mi?

18:30

Evdeyim. Trafik çok yoğundu ve kendimi ancak eve atabildim. Üzerimi değiştirip bir bira açtım ve televizyonun karşısına kuruldum. Müzik kanalı ararken eski bir filmde durdum. Biranın ilk yudumlarıyla sigara gerçekten iyi geldi. Gevşemeye başlamıştım ki bugün de uyuyakalmamak için defteri açıp not almaya başladım. Gariptir öğlenden beri sigaraları bu deftere not alırken içiyorum (galiba sigarayı bitirdikten sonra not almalıydım, bu ayrıntıyı söylememişti doktor). Tedavi hastalığın bir parçası oldu. Hem de beklenmedik bir hızla. Bir sigara boyunca aklıma gelen her şeyi yazıyorum. Aslında yanlış bir şey yapıyorum. Deftere basit bir şekilde, nerede, ne zaman içtiğimi yazmalıydım. Bir de öncesinde ve sonrasında hissettiklerimi. Bu sigaradan önce... Yahu kaçıncı sigara bu?

Dönüp saydım. On ikinci sigara. Pakette de sekiz tane kalmış. Başarılı sayılır. Günde bir buçuk paket içen biri için gerçekten başarılı. Gerçi daha çok geceleri içiyorum. Örneğin dün akşamüzeri bu saatlerde uyuyakalmıştım. Ve gece on buçukta uyanmış sabah üçe kadar uyuyamamıştım. Tabii, sigara üzerine sigara... İşte bu sigara da bitti. Neler hissediyorum? Bir tane daha yakmak istiyorum galiba.

19:55

Uyumuşum. Berbat bir rüya görüyordum ki uyandım. Bu sigarayı yaktım. Erhan'ın müşterisiyle benim bir ilişkim varmış ve Melda Hanım beni çağırıp hesap soruyordu. Fakat öyle bir durumdu ki Melda Hanım hem amirim hem de karımmış (Allah sak-

lasın!). Yine de daha çok amirim gibi konuşuyordu. Bir yanlışlık olduğunu anlatmak istiyordum ve bir türlü sesim çıkmıyordu. O sırada bu ses kısıklığının nedeninin sigara olduğunu anlıyorum. Ses çıkarmaya çalışırken uyandım. Şu anda açlık hissediyorum. Belli ki bu Erhan meselesine aklım takılmış. Bir şeyler atıştırmalıyım.

20:15

Tam mutfakta bir şeyler hazırlıyordum ki telefon çaldı. Arayan Erhan'dı. Benimle konuşmak istediğini, uğrayacağını söyledi. Mecburen kabul ettim. Telefonu kapatır kapatmaz paniğe kapıldım, istemsizce sigara paketine uzandım (Bundan sonra 'gayrı ihtiyari' yerine istemsizce kelimesini kullanabilirim, göze daha hoş görünüyor). Demek ki bu sigaranın öncesinde panik hissi vardı. Şu anda da Erhan gelince ne yapacağımı düşünüyorum. Belli ki bana açılmak için geliyor. Belki de her şeyi anlatacak. O zaman onun aleyhine tanıklık yapmam güçleşecek. Tamam, dost değiliz ama insan aynı ofisi paylaştığı birini sırtından vurmaz ki! Gerçi Erhan'ın bulaştığı işin de yenilir yutulur tarafı kalmamış, ilişkide bulunduğu kadın hamile kalınca paniğe kapılmışlar. Kürtaj için bizim sigorta şirketinin anlaşmalı olmadığı, dolayısıyla Erhan'ı kimsenin tanımayacağı küçük bir hastane seçmişler. Ama kadın enfeksiyon kapmış. Şimdi mecburen büyük bir hastanede tedavi görüyor ve kocası her şeyi öğrenmiş durumda. Üstelik belalı bir adam. Hemen bizim şirketi aramış ve Melda Hanım'a tehditler savurmuş. Belki de büyük bir para koparmak istiyor. Düşünsenize bir sağlık sigortası şirketinin müşteri temsilcilerinden biri müşterisiyle zina yapmak ve sağlığını tehlikeye at-

maktan dolayı gazetelere düşüyor. Bu arada sigara çoktan bitti fakat akıl defterime dönüşmüş olan bu deftere yazmaktan kendimi alıkoyamıyorum galiba. Sonrasında ne hissettim? Bilmiyorum, aslında pek de iyi hissetmiyorum.

23:50

Erhan az önce gitti. Bir sürü sigara içtik. Hatta giderken de paketini bana bıraktı gece sigarasız kalmayayım diye. Böyle incelikleri vardır.

Tüm o sigaraları içerken hep Erhan'ı dinledim ve doğal olarak not alamadım. Şu anda ağzım leş gibi (birkaç bira daha içtim) ve sigara içmiyorum. Sadece son içtiğim sigaralar için genel bir not yazıyorum. Neler hissettim? Sigaraların öncesinde ve sonrasında hep aynı şeyleri hissettim. Sıkıntı, üzüntü, stres. Tam tahmin ettiğim gibi Erhan bana her şeyi anlattı. Melda Hanım onunla da konuşmuş ve disiplin soruşturması açacağını söylemiş. Erhan aptal biri değil, kovulmaktansa istifa etmeye karar vermiş, yarın çekmecesini toplayacakmış. Ayrılma, bir çaresi bulunur falan diyemedim. Belki de biraz ferahladım; en azından tanıklık/dedektiflik yapmam gerekmeyecekti. Daha sonra, bir gün içinde eşini, çocuğunu ve işini (hatta sevgilisini de) yitirmiş bir adam ne anlatırsa onları anlattı. Kafasının nasıl karışık olduğunu, aslında karısını ve çocuğunu sevdiğini, ilk kez böyle bir maceraya kalkıştığını ve yüzüne gözüne bulaştırdığını... Arada bir, öteki kadını suçladığını sezdim. Kadın onu baştan çıkarmış gibi bir havada anlattı her şeyi. Pişmandı sanıyorum. Bir süre buralardan uzaklaşmasının iyi olacağını söyledim. Kadının kocasından uzak durmanın da iyi olacağını

ekledim... (Rezalet! Bunu söylediğimde suratıma tuhaf bir şekilde baktı. Tabii ya! Erhan kadının ve kocasının kimliği hakkında en ufak bir şey söylememişti ki! Benim bir sürü şeyden zaten haberim olduğunu anladı tabii... Ve o yüzden kalkıp gitti. Ne kadar ahmağım!) İşte şimdi bir sigara yakıyorum. Saat 00:13 olmuş. Öncesinde rezil olmuşluk hissi var.

Birkaç dakika kendimi yatıştırmak için bir şey yazmaksızın sigarayı içtim. Radyoda adını bilmediğim ama çok iyi tanıdığım güzel bir şarkı çalıyordu. Düşündüm de bu defter artık doktorun benden beklediği defter olmaktan çıktı. Böyle sigara bırakılmayacağı çok açık. Üstelik notları görmek isteyecek. Nasıl gösterebilirim ki?

Neden boş bulundum acaba? Ben adamdan uzak durmasını önerdiğimde yüzüme öyle bir baktı ki... Sırtından bıçaklanmış bir adamın son bakışı. Sen de mi Brütüs? Aslında soru işareti değil de ünlem olmalıydı sonunda: Sen de mi Brütüs!

Buna hakkı var mı ki? Karısını aldatan kendisi, işyeri ahlakıyla bağdaşmayacak şeyler yapan kendisi. Şimdi neden ben Brütüs oluyorum? Asıl Brütüs kendisi! Zaten o yüzden bir şey demeden gitti (Bir de sigara paketini istedim yüzsüzce, tam rezillik). Gerçi, böyle bir şey yapacak bir adama benzemiyordu. Fakat hep karısının arkasından konuşurdu. Eşlerinin arkalarından konuşan insanlara güvenmeyeceksin. Ben bir gün evlenirsem asla böyle yapmam. Yani yapmak istemem. Yine de Erhan'dan beklemezdim. Karısını bir kez görmüştüm, geçen yıl. Şirketin yemeğinde. Bu yemekler de ayrı bir hikâye. Melda Hanım beni şirketin başka bölümlerinden birtakım kızlarla tanıştırdı. Açıkçası hiçbirini beğenmedim. Hiçbiri de beni beğenmedi galiba. Sorun

yok. İnsan belli bir yaşa gelince, çevresindekiler onu evlendirmeye çalışıyorlar. Hatta annem o kadar başımın etini yedi ki (teyzenle ben ölünce bu hayatta yapayalnız kalacaksın, bir eş, bir aile gerekli; söküklerini dikecek, sana can yoldaşı olacak bir kız vb. vb.) geçen cumartesi bulduğu bir kızla yemeğe çıktım. Aslında hoş bir kızdı. Büyük gözleri vardı, bana biraz hüzünlü geldi. O da bir hukuk bürosunda çalışıyormuş. Birbirimize işlerimizden söz ettik. O bana burcumu sordu. Ben ona bir şey soramadım. Sonra onu evine bıraktım. Sonradan annem söyledi. Kız, 'İyi çocuk ama çok sigara içiyor,' demiş, işte şimdi bir sigara daha yakıyorum. Uç uca ekliyorum. Annem bu kadar sigara içtiğimi görse yüreğine iner. Anneme, "Kız benden hoşlanmamış belli ki bir bahane uydurmuş," dedim. Meğer kızın babası akciğer kanserinden ölmüş. O an çok tuhaf hissettim işte. Bu sigara denilen illet hem kızcağızı babasız, hem de beni büyük hüzünlü gözleri olan bir kızdan mahrum bırakmıştı. Sigarayı bırakırsam, onu tekrar arayacağım. Bunu yazdığım için utanıyorum.

Az önce not defterine yazdıklarımı baştan sona okudum. Saçma sapan bir sürü ayrıntıyla doldurmuşum. Sigara alışkanlığımın nedenlerini ortaya çıkarmaktan çok uzak bir sürü ıvır zıvır. Üstelik başkasının özel hayatına ilişkin birçok ayrıntı. Böyle olmamalıydı. Erhan bunu yapmamalıydı. Karısı evi terk etmemeliydi. Ben o gece sigara içmemeliydim, vesaire vesaire.

Yine de bu yöntemin işe yarayacağına inanıyorum. O yüzden yeni bir sayfa açıp bu notları doktorun istediği şekle getiriyorum.

12 Nisan Pazartesi

07:45, Ev

Birinci sigara. Öncesinde: isteksizlik. Sonrasında: pişmanlık.

09:25, Ofis

İkinci sigara. Öncesinde: kahvaltı. Sonrasında: sıkıntı.

Belirsiz bir saat, Ofis

Üçüncü sigara. Öncesinde: yapacak bir şey bulamamak. Sonrasında: üzüntü.

10:17, Ofis

Dördüncü sigara. Öncesinde: laf olsun diye yakmak. Sonrasında: suçluluk duygusu ve panik.

12:00, Ofis

Beşinci sigara. Öncesinde: sıkıcı bir toplantı. Sonrasında: açlık.

12:45, Kuşkonmaz (lokanta)

Altıncı sigara. Öncesinde: yemek. Sonrasında: doygunluk hissi.

13:28, Ofis

Yedinci sigara. Öncesinde: mesleki endişe. Sonrasında: rahatlama.

14:32, Teras

Sekizinci sigara. Öncesinde: şaşkınlık, üzüntü. Sonrasında: öfke.

15:37, Ofis

Dokuzuncu sigara. Öncesinde: kamuflaj. Sonrasında: çalışma.

16:30, Ofis

Onuncu sigara. Öncesinde: planlama. Sonrasında: araştırma.

16:45, Ofis

On birinci sigara. Öncesinde: hayal kırıklığı. Sonrasında: yavanlık hissi.

18:30, Ev

On ikinci sigara. Öncesinde: dinlenme. Sonrasında: sigara içme isteği.

19:55, Ev

On üçüncü sigara. Öncesinde: uyku. Sonrasında: açlık.

20:15, Ev

On dördüncü sigara. Öncesinde: panik. Sonrasında: belirsiz, kötü.

21:00-23:50, Ev

On beşinci sigara. Öncesinde: sıkıntı. Sonrasında: sıkıntı.

On altıncı sigara. Öncesinde: sıkıntı. Sonrasında: sıkıntı.

On yedinci sigara. Öncesinde: sıkıntı. Sonrasında: sıkıntı.

On sekizinci sigara. Öncesinde: sıkıntı. Sonrasında: sıkıntı.

On dokuzuncu sigara. Öncesinde: sıkıntı. Sonrasında: sıkıntı.

Yirminci sigara. Öncesinde: sıkıntı. Sonrasında: sıkıntı.

00:13, Ev

Yirmi birinci sigara. Öncesinde: rezil olmuşluk hissi. Sonrasında: haklılık.

00:30-01:30 arası, Ev

Belirsiz sayıda sigara. Öncesinde: yalnızlık. Sonrasında: yalnızlık.

TELE-DEDEKTİF

Filtre kahvenin pistonunu büyük bir zevkle aşağıya doğru bastırırken insan hayatında az sayıda da olsa mükemmel anların var olduğunu düşünüyordum. Bu düşüncenin, kısa bir an içinde silineceğini bilmeme rağmen keyfimi bozmuyordum. Vanilyalı kahvenin ağzımın içinde yarattığı haz bahçesine küçük bir katkıda bulunmak amacıyla bir sigara yaktım; insan kendine zaman ayırmalı diye düşünüyordum. Ofisteydim, günlerden cumaydı ve dışarıda güneşli bir kış günü telaş içinde akşamüzerine bağlanıyordu. Evde olsaydım Barth'ın *Cuma Kitabı*'nı kurcalamaya başlar, sadece cuma günleri yazdığı denemeleri topladığı kitabını nasıl oluşturduğunu anlattığı önsözünü bir kez daha okurdum belki. Ya da bir şeyler yazardım, kimbilir? Gerçi insan mutlu olduğu anlarda yazmaya da, okumaya da daha az ihtiyaç duyuyor. Ortaya çıkan öyküler de hep uzlaşmaz bir çelişkiye, bir gerilimin çözümüne doğru şekilleniyor. Şöyle gerilimsiz, sorunsuz, kahramanlarının mutlu oldukları bir şeyler yazdığımı hatırlamıyorum. Bırakın yazmayı, böyle bir öykü okuduğumu bile sanmıyorum. Mutluluğu resmetmek meselesi... Belki resmi yapılabilir ama hikâyesini yazmak? Biraz düşününce son derece yavan olurdu gibi geliyor. Ayrıca...

Bu ulvi düşüncelerimi bölen telefon tam o anda çalmaya başladı ve beni yerimden sıçrattı. Telefonu

açtığımda, sesinden oldukça genç olduğunu tahmin ettiğim bir kız beni aradığını söyledi. Benim ben olduğuma emin olduktan sonra uzun bir giriş yapmaya başladı. Yazdıklarımı merakla okuduğunu söyleyen bu genç okurumu, az önce girmiş olduğum zevk bahçemde dolanarak dinliyordum. Hayatın küçük bir armağanı: tanımadığınız birinin sizi arayıp güzel şeyler söylemesi... Bu güzel cuma gününün tek eksiği de bu şekilde tamamlanmıştı.

"Şey, aslında sizi aramamın nedeni yazdıklarınız değil. Kitabınızın başında psikoloji eğitimi gördüğünüz yazılıydı?"

Bu bir soru cümlesi miydi? Aniden ortaya çıkan 'bu anı daha önce yaşamıştım' duygusuyla mücadele ederken, içimde savunmaya geçmiş yanım, hızla kitaplarımın başında yer alan özgeçmişimi gözden geçiriyor, bundan sonra daha az bilgi vermenin doğru olacağını söylüyordu. Uygun bir cevap vermekte geciktiğim için meçhul okurum devam etti:

"Başıma gelen bir olay var ve tıpkı sizin hikâyelerinizdeki gibi tuhaf. Size anlatmak istedim. Bilmiyorum, belki siz bir yorumda bulunursunuz?"

Genç okurumun tüm cümleleri soru cümlesi gibi geliyordu kulağıma. Belki de beni aradığı için çoktan pişman olmuştu. Başına her ne geldiyse (sahi ne gelmiş olabilirdi?) ondan daha tuhaf olan aslında beni aramasıydı. Sanırım o da bunu fark etmişti. Anlatacaklarını merak ettiğim için onu biraz rahatlatmak istedim:

"Tabii, anlatabilirsiniz. Bir yorum yapabilir miyim, bilmiyorum. Fakat önce kendinizi tanıtır mısınız? Sanırım siz beni tanıyorsunuz, ancak ben sizin hakkınızda bir şey bilmiyorum."

Gençlerin tepkileri erişkinlerden çok daha hızlı

olduğu için çabucak rahatlamıştı. Adının Merve olduğunu söyledikten sonra okuduğu liseyi ve sevdiği yazarları anlattı bir çırpıda. Bu arada, ben de telefon çalmadan önceki halime geri dönmüştüm. Anlattıklarını dinlerken bir yandan da ayakta dikildiğim için yem vereceğimi sanan balıklarıma bakıyor, akvaryumun sol üst köşesini parmağımla tıklatıyordum. Çok az ışık alan ve bu yüzden de ortasında sadece az gelişmiş bir ağaç bulunan küçük avluya komşu sıkıcı ofisimde bir doğa belgeseli havası estiren zebra cinsi balıklarımı aldığım ilk günden beri onları koşullamaya başlamıştım. Her sabah, ofisime girer girmez ışıklarını açıyor, daha sonra akvaryumun sol üst köşesini otuz saniye kadar tıklatıyor, bir yandan da duyacaklarını umduğum bir sesle, "Haydi balıklarım, içtimaya!" diye bağırıyor, hepsi istediğim şekilde hizaya geçtikten sonra yemlerini veriyordum. Bir süre sonra koşullandılar tabii. Değil camı tıklatmak, akvaryuma yaklaştığım anda sıraya diziliyorlar. Acaba tıklatmak yerine ıslık çalmayı denesem mi diye düşünürken Merve hikâyesine gireceğinin işaretini verdi:

"Aslında nereden başlayacağımı bilmiyorum. Okulda bir arkadaşım var. Çok samimiyiz. En yakın arkadaşım diyebilirim. Aslında bu yıl yakınlaştık. Geçen yıl ayrı sınıflardaydık. Tanışıyorduk ama ben ona sinir oluyordum. Bu yıl bizim sınıfa gelince arkadaş olduk. Aynı sırada oturuyoruz. Bu yıl o kadar yakınlaştık ki, eski arkadaşları bizi çekemez oldular. Hep birlikteyiz. Öğlen yemeklerinde, teneffüslerde... Ama bazı kuşkularım var..."

Kendimi özel dedektif gibi hissetmeye başlamış olacağım ki hemen sözünü kestim:

"Ne gibi kuşkular?"

"Nasıl anlatsam? Yalan söylediğinden kuşkulanıyorum. Beni kandırıyor gibi geliyor. Bir ağabeyi olduğunu söylüyor örneğin, fakat bugüne kadar hiç göremedim."

"Görmeniz mi gerekiyordu?"

"Hayır, ama... Ağabeyinin sizin üniversitede Matematik Bölümü'nde okuduğunu ve bir yandan da fotomodellik yaptığını söylüyor."

Matematikçi bir fotomodel... Yani hem akıllı hem yakışıklı... Her genç kızın hayal edebileceği türden biri. Kurcalamadım. Merve'nin niyeti belki de çocuğun üniversitede olup olmadığını ya da arkadaşının doğru söyleyip söylemediğini anlamak ve bu iş için benden yardım istemekti. Yapabilir miydim? Kayıt işlerini arayıp şu isimde bir öğrencimiz var mı desem, bilgi verirler miydi? Bilemiyordum. Fakat böyle bir şey yapmanın doğru olacağını sanmıyordum.

"Bana fotoğraflarını gösterdi..."

Gözümün önüne gelen görüntüde, muzip bir kız cüzdanını sıranın altında gizemli bir şekilde aralıyor ve anne-babasının fotoğraflarının yanında duran bir vesikalıktan gülümseyen ağabeyini gururla ve kendisinin bile adlandıramayacağı bir kışkırtıcılıkla sıra arkadaşına gösteriyor. Bizimkisi de –Merve yani– kısacık bir an gördüğü bu delikanlıya hayran oluyor.

"O halde neden inanmıyorsun?"

Bu soruyla birlikte senli benli bir konuşma alanına girmiş olduğumun farkındaydım. Çünkü, benden yaşça çok genç biriyle sizli bizli konuşmayı sürdürmekte zorlanacaktım. Bu tür alışkanlıklarımın beni genç kuşaklardan ayırdığını biliyordum. Zaten insan alışkanlıklar edindikçe yaşlanıyor. Önemsemedim.

"Bilmiyorum... İnanmadım çünkü bir moda dergisinde çıkmış bir fotoğraf. Bir sürü mankenden biri. Yani gösterdiği fotoğraftaki çocuğun onun ağabeyi olduğuna nasıl emin olabilirim ki?"

Bu hiç aklıma gelmemişti. Merve'nin arkadaşı, sandığımdan da muzip biri olmalıydı.

"Benziyorlar mıydı?"

"Bilmiyorum ki... Apaçık bir benzerlik yoktu galiba."

Ne söyleyeceğimi kestiremiyordum. Belki de en iyisi konuşmayı kısa kesmekti. Ama, balıklarımın bıkıp usanmadan yuva yapma çabalarını izlerken içimdeki dedektifin uyanmakta olduğunu hissediyordum. Hep hayalini kurduğum iştir: Ofisimde oturuyorum ve bir yandan da tele-konferans moduna almış olduğum telefondan müşterimi dinliyorum, ona cevaplar yetiştiriyorum. Magritte'in dev boyutlu röprodüksiyonunun yerine asmış olduğum beyaz tahtaya notlar alıyorum. Benim yapabileceğim dedektiflik de ancak bu kadar olurdu... Ofisten dışarı adımımı atmadan, salt akıl yürütmeyle yapabileceğim bir dedektiflik. Avludaki kavruk ağacın dallarına bakarken, bu ofisin de benim akvaryumum olduğunu düşünmeden edemiyordum. Ahizeyi, sol kulağım ısındığı için sağ tarafa alırken Merve devam ediyordu.

"Yarın benim doğum günüm. Ayla, ille de beraber kutlayalım diye tutturdu. Ağabeyinin de geleceğini, benimle tanışmak istediğini söylüyor. Ama ben inanmıyorum. Son anda bir mazeret uydurup yalnız başına gelecek. Yine de emin olamıyorum."

"Seninle tanışmak mı istiyormuş? Neden?"

"Ayla evde hep benden söz ediyormuş..." Bir anlık bir tereddütten sonra devam etti: "Benim bir fo-

toğrafımı da göstermiş... Her neyse, planımız şuydu: Babalarımız, akşam bizi yalnız dışarıya bırakmayacakları için ağabeylerimizin de geleceği bir program yaptık. Hep beraber bir pizzacıda buluşacağız, benim doğum günümü kutlayacağız. Fakat ben bu randevunun gerçekleşeceğine inanmıyorum."

"Ben hâlâ neden inanamadığını anlamış değilim. Sürekli olarak arkadaşını, Ayla'ydı değil mi, yalana eğilimli olarak anlatıyorsun... Başka yalanlarını yakaladın mı?"

"Evet. Sorun da bu zaten. Eski arkadaş grubundan bir kız var, Tülay. Bu yılın başında, biz Ayla'yla samimi olunca beni bir kenara çekip uyardı. Ayla'nın tuhaf biri olduğunu, hatta kötü biri olduğunu söyledi. Onu yalancılıkla suçladı. Ben Tülay'a pek inanmamıştım başlangıçta."

"Neden?"

"Çünkü arkadaşlığımızı kıskandığını düşünmüştüm. Ayla da öyle iyi ve öyle sevecen bir kız ki. Kardeş gibi olduk. Aynı şarkıları seviyoruz, aynı yazarları okuyoruz, bu arada o da sizin yazdıklarınızı beğeniyor..."

Güzel cuma günü tüm hızıyla enfes bir hafta sonu akşamına doğru akıyordu. Karşı pencerelere yansıyan kızıl, mor ve lacivert gökyüzü dışarıda serin, ama parlak bir akşamın başladığını haber veriyordu.

"Peki, sorun nedir?"

"Bana anlattıklarına inanmıyorum..."

"Hangi anlattıklarına?"

"Kendisi hakkında söylediklerine... Onca zamandır arkadaşız, hep bize gelip kalır, annemler, ağabeyim falan hepsi Ayla'yı severler, bize gelip gitmesine ses etmezler... Ama onlar da bir gün merak

edip sordular, ben neden onlara hiç gitmiyorum diye... Birkaç kez ben de onun evine gitmek istediğimi söyledim. Hep birtakım mazeretler uydurarak beni atlattı. Sonra birkaç olay oldu."

"Ne gibi olaylar?"

Merve her şeyi anlatmanın doğru olmayacağını düşünen insanlar gibi söyleyeceklerini önceden tartıyordu.

"Örneğin geçenlerde, beden dersinde hoca serbest bırakmıştı, biz de sınıfta test çözüyorduk. Bizim oturduğumuz sıradan da okulun karşısındaki park gözükür. Ayla, uzaktaki bir kadını gösterip, 'Aa, annem, köpeğimizi gezdiriyor,' dedi. Oysa daha önce köpekleri olduğunu söylememişti. O sırada zil çaldı, öğlen teneffüsü oldu. Haydi gel gidip annene sürpriz yapalım dediğimde, canının dışarı çıkmak istemediğini, karnının ağrıdığını söyledi, işin daha ilginci, konuşmalarımızı duyan bir arkadaşımız, o gösterdiği kadının kendi komşuları olduğunu söyledi. Adıyla, adresiyle..."

"Bunu gidip Ayla'ya söyledin mi?"

"Söylememe gerek yoktu, onun yanında söyledi çocuk. Fakat, Ayla çok hazırcevaptır. Çocuğun yanıldığını, sözünü ettiği komşuyu tanıdıklarını, annesine çok benzediği için mahallelinin onları hep karıştırdığını söyledi."

"Siz de inandınız?"

"İnanmadık ama... Bir yandan da seviyorum Ayla'yı. Ama yalan söylemesine çok kızıyorum. Tülay da buna benzer şeyler anlatmıştı. Onlar da geçen yıl çok iyilermiş. Aynı bizim gibi. Ayla kiminle samimi olursa onun gibi davranıyor, o yüzden de çok çabuk yakınlaşabiliyormuş. Tülay'la da çok samimi olmuşlar başlangıçta. Hatta o kadar ki onu herkesten kıs-

kanıyor, kimseyle görüştürmek istemiyormuş. Diğer arkadaşlarıyla arasını bozmaya çalışmış, hatta çıktığı bir çocukla da ayrılmalarına neden olmuş. Şimdi bana da öyle davrandığını düşünüyorum. Buna karşılık, içimdeki bir başka yanım da onu, arkadaşlığını seviyor. O yüzden de çok kızıyorum. Bir de bu doğum günü işini çıkardı. O yüzden ben de... aslında yapmamam gereken bir şey yaptım."

Bu sefer meraklanmıştım. Kafamda şekillenen Ayla gitgide hastalıklı bir kıza dönüşüyordu: Aslında annesini yıllar önce yitirmiş ve o yüzden de ruh sağlığı yerinde olmayan bir genç kız... Çevresinde gelişen olaylar, hayali ağabeyler, aileler...

"Ne yaptın?"

"Evlerine gittim. Çarşamba günü matematikten sınavımız vardı. Salı akşamı, çalışma kâğıtlarımı kaybettiğimi bahane ederek Aylalara gittim. Kapılarını çalarken heyecandan titriyordum. Kapıyı on iki yaşlarında bir oğlan açtı. Ayla'yı sordum, gidip çağırdı. Ayla beni kapıda görünce bembeyaz oldu. Ne yapacağını şaşırmıştı. Beni içeri sokmadı. Hemen kapının yanında duran çantasını alıp, 'Size gidip beraber çalışalım,' dedi. Annesinin hasta olduğunu söyledi. Ben direttim. 'Ağabeyine çözemediğimiz soruları sorarız,' dedim. Tabii ki ağabeyi evde yoktu(!). Mayo çekimleri için Kıbrıs'taymış, cuma günü –yani bugün– gelecekmiş. Görüyor musunuz, o koşullarda bile yarınki doğum günü programını sürdürmek için yalan söylüyordu."

"Sonra ne oldu?"

Yenilgi dolu bir sesle: "Ne olacak, bize gittik..."

Ben de bunalmıştım. Merve dili döndüğünce olayları anlatmaya çalışıyordu ama yine de o ortamı gözlerimle görmek isterdim. O aralık kapıdan göre-

ceklerim mutlaka bir ipucu oluştururdu. Bir tamirci kılığında o eve gidiyorum ve evin içinde araştırma yapıyorum. Tele-dedektif iş başında. Evin içine girdikten sonra her şey aydınlanacaktı. Belli ki Merve de aynı dürtüyle hareket etmiş ve başarısız olmuştu. Oysa ben, okul saatinde gidebilir, iyi bir bahane ile eve girebilirdim.

"Peki, kapı açıldığında dikkatini çeken bir şey olmadı mı? Kapıyı bir çocuk açtı demiştin. O kimmiş, sordun mu?"

"Sordum tabii. 'Temizlikçi kadının oğlu,' dedi. İnanmadım. Ertesi gün, matematik sınavından sonra gizlice onların evini aradım. Telefonu açan kadına, Oğuz'la görüşmek istediğimi söyledim."

"Oğuz ağabeyinin adı mı?"

"Evet."

"Peki, ne dedi? Öyle biri yok mu, dedi?"

"Hayır, sadece okulda, dedi. En azından Kıbrıs'ta olduğu yalanını yakalamıştım."

"Telefonu açan kimdi, anlayabildin mi?"

"Bilmiyorum, ama köylü gibi konuşan bir kadındı. Temizlikçi kadın olduğunu düşündüm. Off, bilmiyorum. Hiçbir şey öğrenemedim. Yarın da bu doğum günü işi var. Gidip de yalanını yutmak istemiyorum. Ama bir yandan da çok merak ediyorum. Sizce, ne yapmalıyım?"

Evet, artık sıra bendeydi. Bütün konuşma süresince not almadığıma pişman olmuştum. Boş boş balıklarımı izlemiş, arada sırada camlarını tıklatarak, koşullamada gösterdiğim başarımı sınayıp durmuştum. Şimdi, tüm anlatılanları birleştirip telefonda benden yol göstermemi bekleyen kızcağızı aydınlatmalıydım. Anlattıklarını aklımda evirip çeviriyor, bir şeylerin eksik olduğu hissini yenemiyordum:

"Şimdi ne diyeceğimi tam olarak bilemiyorum. Ayla yalan söylüyor mu, diye soruyorsan, cevabım şu olurdu: evet, olabilir. Ama nedenini sorarsan, buna kesin bir cevap veremem. Ha, bir şeyler gizlediği açık. Ama bunu neden yapıyor, kestirmek zor. Siz yaşta gençler arasında bu tür davranış bozuklukları olması bence yaygındır. Çünkü, yetişkinlerin dünyasına yeni yeni adım atıyorsunuz. Genç insanlar kendilerine kimi rol modeller arayabilirler... Bunu zaman zaman abartabilirler..."

Kendi sesimden, söylediklerimden rahatsız olmuştum. Asıl düşüncelerimi söylememek için konunun etrafından dolanmaya çalışıyor, genç bir insanı yanlış yönlendirmemek için gösterdiğim çaba beni ahkâm kesmeye zorluyordu. Oysa paranoyak zihnimin neler üretebileceğini çok iyi biliyordum. Bana göre, Ayla ciddi kişilik sorunlarına sahip bir vaka olabilirdi. Fakat bunları Merve'ye söylemeye, aklıma gelen her şeyi onunla paylaşmaya hakkım var mıydı? Sonuçta ben onları tanımıyordum. Ayla benim için bir isimden ibaretti. Onun ise sevdiği bir arkadaşı. Ben fotomodel ağabey hikâyesine kesinlikle inanmamıştım ama belli ki Merve inanmak istiyordu. O sırada aklıma başka bir senaryo geldi: Ayla zeki bir kızdı. Çevresinde bir başka sosyal sınıfın insanları vardı. Onlar gibi olmak istediği için onlar gibi davranıyor, iyi bir gözlemci olduğu için başarıyla rol yapıyordu. Fakat içinde hep bir güvensizlik vardı. En yakın arkadaşını elinde tutmak için, çekici bir yem sunması gerektiğini düşünüyordu. Belli ki kapıyı açan on iki yaşlarındaki oğlan Ayla'nın erkek kardeşi Oğuz'dan başkası değildi ve matematikçi bir fotomodel olmasına daha yıllar vardı (!). Telefonlara bakan annesiydi vesaire. Yıllarca izlediğimiz

yerli filmlerin çok tanıdık izleklerinden biri. Tabii, Merve'nin üzerinde hayali ağabey imgesiyle yarattığı cinsel gerilimin bir ucunda kendisinin olduğunun da farkında değildi. Belki de ileride erkeklerden çok, kadınlara ilgi duyacaktı.

Ne yazık ki bunları Merve'ye söyleyemezdim. Kısa kesmeye karar verdim:

"Bana sorarsan... Ben senin yerinde olsam, yarın o buluşmaya gitmezdim. Mademki çok sevdiğin bir dostun, alıp karşına açıkça konuşmalısın. Benim temel düsturum dürüstlüktür. Karmaşık durumlarda, içinden çıkılmaz gibi görünen sorunlarda izlenecek en emin yol dürüst ve açık olmaktır. Çünkü yalan yalanı doğuruyor. Buna bir yerde dur demelisin..."

Birden sözümü kesti:

"Peki, sizce, Ayla ne yapar bu durumda?"

Sesinde bir tuhaflık vardı. Hayal kırıklığı gibi. Beklediği cevabı vermediğimi biliyordum. Belki de, hayali de olsa yakışıklı bir sevgili adayından vazgeçmek zor geliyordu, iki arkadaş bu hayali besleyip duruyorlardı. Kolektif bir sanrı gibi. Aslında Ayla çok da suçlu değildi. Eğer Merve, Ayla'nın yarattığı hayali dünyaya teslim olmaya bu derece gönüllü olmasaydı, bu kadar ileri gidebilir miydi?

"Ayla oyunu sürdürmeye çalışır, sanıyorum... Bilemiyorum. Belki de ilişkiniz biter. Eski arkadaşlarıyla koptuğu gibi senden de kopabilir... Fakat sen oyunu sürdürmek istersen, o başka tabii..."

"Demek her şey ona bağlı."

"Hayır, her şey sana bağlı. Oyunu..."

"Sizi daha zeki sanıyordum."

Dedi ve sustu. Sesinde acı bir alay vardı. Bu saldırgan cümlenin ardından gelen suskunlukta sade-

ce hayal kırıklığı değil aynı zamanda hastalıklı bir şeyler vardı. Konuşmalarımızı aklımdan geçirirken balıklarımdan ikisi pürdikkat beni izliyordu. Olabildiğince yararlı olmaya çalışmıştım. Ayla'nın kurmaya çalıştığı sahte dünya yarın çökebilirdi. Köşeye sıkışmış olduğu belliydi. Merve'ye her şey senin kararına bağlı demiştim... O da... Telefonu öbür kulağıma aktarırken aklıma gelen yeni senaryonun gerçek olamayacağını düşünüyordum. Kendimi bir filmin içinde gibi hissederek ağzımdan kısa bir soru cümlesi döküldü:

"Ayla? Sen Ayla mısın?"

Telefonunun usulca kapandığını duymama rağmen 'Alo? Alo?' diyerek konuşmayı sürdürmeye çabalıyordum. Pes edip ahizeyi yerine koyduğumda şaşkınlığı üzerimden atamamıştım henüz. Son yarım saattir kafamın içinde kurduğum tüm yapılar bir anda çökmüştü. Bir yandan da tufaya gelmiş olmaktan dolayı tuhaf bir zevk alıyordum.

Kâğıdı kalemi alıp her şeyi yazmaya karar verdim. Aslında durumu tam anlamıyla çözümlemiştim. Belki vardığım sonuçları Merve'ye, daha doğrusu Ayla'ya, anlatmamıştım ama hikâyeyi çözmüştüm. Yanıldığım nokta, yardım isteyenin kim olduğuydu. Belli ki, Ayla, Merve'nin gittikçe daralttığı ablukadan nasıl çıkacağını bilememişti ve aklına dahiyane bir fikir gelmiş, beni aramıştı. Ama kendini mağdur kişi, zavallı Merve olarak tanıtmıştı. Başka türlüsünü yapamazdı çünkü alışık olduğu davranış kalıbı buydu: başkası gibi davranmak! Bana her şeyi anlatmıştı. Küçük de olsa bu duruma bir çözüm bulabileceğimi düşünüyordu belki de. Merve'yi kaybetmek istemiyordu. Oysa ben hiç yardımcı olmamıştım.

Bir süredir hareketsiz oturmakta olduğum sandalyemden kalkıp lambaları yaktım. Dışarıda hava iyice kararmış, beni hoş duygulara sürükleyen akşamüstü saatleri çoktan tarihe karışmıştı. Birazdan, hiçbir şey olmamış gibi, telefon konuşmasını, Ayla'yı, Merve'yi, hayali ağabeyi unutarak çantamı toplayıp ofisi terk etmeye hazırlanacaktım. Odadan çıkmadan önce balıklarıma son bir kez daha bakıp mutlu olup olmadıklarını düşünecektim. Her sabah belirli hareketleri yaparak koşullamaya çalıştığım balıklarımın dünyasının bellekleriyle sınırlı olduğunu sanmaya devam edecektim. Oysa kendimi onların yerine koyabilseydim her şeyi başka türlü yorumlayabilirdim, insanın kendini başkalarından daha zeki sanması bazen gülünç durumlara düşmesine neden olabiliyor. Belki balıklarım da kendi aralarında beni çekiştiriyorlardır. Belki de yaptıkları tuhaf hareketler sonucunda beni nasıl koşulladıklarını birbirlerine gösterip gülüyorlardır: Adamı öyle bir koşulladık ki, her sabah odaya gelir gelmez ışığımızı yakıyor, camı tıklatarak ve tuhaf sesler çıkararak bizi uyandırıyor ve sonra da kahvaltımızı veriyor. Zeki bir adam canım, çabuk koşullanıyor. Bir-iki gün içinde alıştırdık. Akvaryumun içinde sıralanmamız yeterli oluyor. Ne diyelim, Poseidon başımızdan eksik etmesin!

Odadan çıkmadan önce balıklarıma son bir kez daha bakıp mutlu olup olmadıklarını düşündüm. Güzel bir cuma akşamı beni bekliyordu.

ELDEN ELE

Bankamatikten hızla dört adet banknotu çekip aldı, kartı ile birlikte üçünü cüzdanına yerleştirdi, dördüncüsünü cebine koydu. Kabinden çıkarken yakasını kaldırdı, ilkbahara yakışmayan, soğuk, sert bir hava vardı. Gözlük camlarının yüzeyi hırslı yağmur damlaları ile hızla kirleniyordu. 'Bu berbat şehirden çekip gitmenin bir yolu olmalı,' diye geçirdi içinden. Belirsiz bir yakın gelecekte tepelerine yıkılacağını söyleyen deprembilimcilere inat, şehir umursamaz bir kararlılıkla caddenin hemen karşısında dikiliyordu. Yolun diğer tarafı uçsuz bucaksız bir çayırdı. Böyle bir açıdan bakmanın getirdiği kendine güvenle şehre doğru yürüdü. En ufak bir tehlikede arkasına dönüp koşarak kaçabilirmiş gibi geliyordu. Hiçbir mühendislik hesaba dayanmadan yapılmış toplu konut binalarının kıyısında kalan gazete bayisine girdi. Civarın tek bakkalı, gazetecisi, marketi olan bu kaçak dükkân onun için sadece gazete bayisiydi. Sigara ve gazete almak üzere girdiği dükkânda, önce açık olan televizyondaki çizgi filme sonra da tezgâhın arkasında duran çam yarmasına hayretle baktı. Adamın huzurunu bozmamak için gazetelerini dikkatle raftan aldı. Pazar ekinde kitabı ile ilgili bir haber ya da duyuru olacağını umarak heyecanla cebindeki parayı çıkarıp tezgâhın üzerine koydu.

* * *

Bakkal parayı alıp kasa niyetine kullandığı çekmeceye yerleştirdi. Üzerini verirken gazeteleri göğsüne bastıran gözlüklü adama şöyle bir baktı. Haftasonları gazete almak için uğrayan tipler listesinden adama ait yüz ayrıntılarını çok çaba sarf etmeden kontrol edip 37 ekran televizyona çevirdi bakışlarını. Adam dükkâna girmeden az önce ormanın kralı olan aslan derede bir sepet içinde küçük bir bebek bulmuş, onu timsahlara yem olmaktan kurtararak ormanın kalbine taşımıştı. Az sonra da ormanın diğer sakinleri, aslanın eski zamanlardan kalma bir taşın üzerine koymuş olduğu sepetin çevresinde toplanmış, ne yapacaklarını tartışmaya başlamışlardı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Bakkal kendini önce aslanla, sonra da olaylara ağırlığını koyan fille özdeşleştirdi. Geçmiş meyhane akşamlarından birinde yumruğunu masaya vurduğu bir sahne belli belirsiz zihninden geçti. Sonra ekranda, bebeği bir an önce yemek istediklerini dile getiren kurt ve çakalın iğrenç yüzleri görüldü. Şerefsiz hayvanların ağızlarının suyu akıyordu. Her cuma sabahı uğrayıp haraçlarını alan karanlık herifler bunlardı işte. Aslan akıllara ziyan bir kükreyişle alçak kurtla çakala haddini bildirirken, küçük bir an için de olsa damarlarında dolaşan kanın hızlandığını hissetti. Oysa kendisi –ne olur ne olmaz diye elinin altında bulundurduğu tekerlek kaşar kesmekte kullandığı satırı saymazsa– korumasızdı.

Evet, her şeyi vardı, işleri iyi gidiyordu, evin ikinci katını da tamamlamıştı, eniştesine yardım ediyor, köydekilere para gönderebiliyordu. Üstelik onlardan peynir, pestil, fasulye gibi kolayca üretebil-

dikleri yiyecekleri satın alıyor, buradaki müşterilerinin doğal yiyeceklere olan talebini pek güzel karşılıyordu. Kolileri her açışında yüzüne vuran keskin peynir kokusu onu çocukluk günlerine götürür, babaannesinin şimdi unutmaya başladığı ağır bir aksanla anlattığı masalları hatırlatırdı. Nuh'un gemisini fareler basmış... Nuh Peygamber'in sabrı taştığında aslanın alnını bir okşaması yetmiş. Masalın burasında babaannesi de kendi alnını okşardı. Ve aslan hapşırmış. İki tane kedi fırlamış ağzından. Hemen fareleri kovalamaya başlamışlar. Çizgi filmdeki aslan, bebeğin bakımını üstlenerek bir mağaraya doğru ilerlerken dükkânın kapısından on-on iki yaşlarında bir oğlan girdi. Çocuk insan kaynakları eki olan tüm gazeteleri toparlayıp koltuğunun altına sıkıştırırken iki tane gofret isteyip bozulması gereken parayı bakkala uzattı. Bakkal, oğlanın babasının dükkânın karşı kaldırımının yanında park etmiş olduğu arabasının içinde telefonuyla konuştuğunu gördü. Çocuğun bozuk parası olup olmadığını sormaya üşendi. Kasadan, az önceki adamın vermiş olduğu parayı alıp yanına bozuklukları katarak çocuğun önüne koydu.

* * *

Çocuk paraları aldıktan sonra cebine koyup koymamakta tereddüt etti. Nasıl olsa arabaya binince tamamını tüm bozukluklarla birlikte babasına teslim edecekti. Babasının en önem verdiği şey buydu. Para konusunda güvenilir biri olması için özel bir eğitim programı uyguluyormuş gibi... Birazdan şehrin öbür ucundaki büyük alışveriş merkezine doğru yola çıkacaklardı. Yolda kendisine okul durumu ile

ilgili sorular soracaktı. Babasının canını sıkacak cevaplar vermeyecekti elbette. Okulda her şeyin sütliman olduğunu söyleyecekti. Geçen haftaya damgasını vuran çete savaşından söz etmeyecekti. Özenle uzak durmaya çalıştığı bu olayları anlatmak sadece haftasonları gördüğü babasını endişelendirmekten başka bir işe yaramayacaktı. Zaten hepsini harfiyen bildiği öğütleri sabah sabah duymak istemiyordu. Babasını seviyordu. Babasını seviyordu.

Bu cümleyi zaman zaman içinden tekrar ettiğinin bilincindeydi. Kendini ikna etmeye çalışır gibi... En çok da üvey babası ile hoşça zaman geçirdikten sonraları... Babasını içten içe suçluyordu belki. Bilmiyordu. Babası ile annesini artık zihninde bile yan yana getiremiyordu. Ne vakit bir aile resmi düşlese annesinin yanında üvey babası beliriyordu. Ve yine karmakarışık duygularla sevmeye çalıştığı küçük üvey kardeşi... Annesinin bir uzantısı, bir devamı gibi geliyordu ona. Biyoloji kitabında uzun uzun seyrine daldığı döllenmeyi gösteren resimlerdeki dişi hücrenin büyüklüğü kendisinin babasından çok annesine, küçük kardeşinin de kendi babasından çok yine annesine ait olduğuna inandırıyordu onu. Bakkaldan çıkıp arabaya biner binmez paraları babasına uzattı.

* * *

Adam paraları el freninin bitimindeki küçük kutucuğa koydu. Bozukluklar trafik tıkandığında cam silmek için arabaya yapışan çocuklar için... Arabayı her zamanki güzergâhında sürmek üzere çalıştırdı. Radyodaki müzik bir an için sustu ve arabanın yola koyulması ile çalmaya devam etti. Müziği kısar-

ken çocuğa okulu ile ilgili sorular yöneltti. Sorun olmadığını söyledi çocuk. Matematikten biraz yardıma ihtiyacı vardı ve özel bir hoca tutmuşlardı. Üniversiteli bir ağbi. Adam kendi üniversite yıllarını düşündü sıkıntıyla. Birkaç kez kendisi de ders vermeyi denemiş, ama bir türlü sevememişti çocuklarla ilgilenmeyi. Oysa şu anda yanında oturan çocukla pazar gününü geçirmek için hafta sonunu sabırsızlıkla bekliyordu. Gittikçe kendinden uzaklaştığını hissettiği oğlanı bu hale annesinin getirmiş olabileceğini düşünüyordu. Onları kıskandığını kendine itiraf etmeyecekti. O zamanlar öyle gerekiyordu, evlenmişlerdi. Daha ilk zamanlarında pişman olmuşlardı, ama gençlik ve tecrübesizlik sonucu bu çocuğu dünyaya getirmek zorunda kalmışlardı. Çocuğun doğumundan çok önce kopmuşlardı karısıyla. Hep dost kalmak üzere boşandıklarında –birbirlerine öyle söylüyorlardı– oğlan beş yaşındaydı. Kötü bir yaş... Hiçbir şey verememişti çocuğuna. Daha kendi gelişimini tamamlayamamıştı ki. Yanlış bir evlilik, yanlış başlamış bir iş hayatı, yanlış giden ilişkiler... Saçma sapan kadınlarla düşüp kalkması bir yana, dostlarını da elinde tutamamıştı. Arabayı alışveriş merkezinin otoparkına park ederken bunları düşünüyordu, inmeden önce arabanın içini kontrol etti. Kutuya koyduğu bozukluklarla birlikte duran kâğıt parayı oğlana verdikten sonra arabada hırsızların iştahını kabartacak bir şey kalmamıştı.

* * *

Hep böyle oluyordu. Önce parayı teslim alıyor sonra da geri veriyordu. Babasının huylarını iyi tanıyordu. Sinema koltuğuna oturup kendini filme kap-

tırana kadar babasının huylarının bir listesini çıkardı. Sonra da gelecek programların başlaması ile aklını kurcalayan tüm sorunlar birer birer önemlerini kaybetti.

Sabah okul formasını giyerken montunun cebindeki dün babasının vermiş olduğu harçlığı kontrol etti. Yerinde duruyordu. Öğlen yemeğini kantinde yemeye karar verdi. Sabah dersler her zamankinden de sıkıcı geçti. Kimsenin keyfi yok gibiydi. Öğretmenler de öğrenciler de 'bizim burada ne işimiz var' gibisinden mahmur bakışlarla pencereden dışarıya dalıp gidiyorlardı. Upuzun bir hafta onları bekliyordu. Yıl sonu yaklaştığı için herkes yorgundu. Yemek arasından önce öğretmen numara sırasıyla sözlüye kaldırıyordu. Bu çok saçmaydı. Çünkü hep aynı on öğrenci kalkıyordu tahtaya. Kendi numarası ortalardaydı. Bir gözü saatte bir gözü çözümlü örneklerde heyecan ve moral bozukluğu içinde bekleyip durdu. Saat 11:50 olmasına rağmen henüz zil çalmamıştı. Saatinin ileri gittiğini düşünürken zilin sesini duyması ile bambaşka birine dönüştü. Merdivenleri uçarcasına inerken kantine en önce kendisi varmak istiyordu. Bir an önce karnını doyurup kaç haftadır üzerinde çalıştığı bir işe zaman ayıracaktı, iki sıra arkasında oturan kızla yakınlaşma çabasıydı bu. Diğer oğlanlara ve kızlara belli etmeden bu işi başarmak o kadar zordu ki. Belki kendisi gibi belli etmeden ona yaklaşmaya çalışan başkaları da vardı... Bilemezdi ki. Parasını bozması için kantinciye uzatırken kızın kantinden içeriye girdiğini fark etti.

* * *

Kantinci parayı alıp hızla üzerini verdi. Büyük

paraların durduğu tezgâhın altındaki çekmeceye yerleştirirken göz ucuyla hasılata baktı. Bu hafta daha çok kazanmalıydı. Bir sürü ödeme bu aya denk gelmişti. Üstelik hafta sonu eşya bakmaya gitmeleri gerekiyordu. Evlilik hazırlıkları, hesaplarını sürekli bozan bir canavar gibiydi. Eksikler bitmek tükenmek bilmiyordu. Oysa sözlüyken ne kadar rahattılar. Tatil günlerinde gezip tozuyorlardı. Geleceğin de böyle pırıl pırıl olacağını sanıyordu. Ama şimdi, tahsilat için gelen pastaneci ya da meşrubatçı gibi konuşmaya başlıyordu nişanlısı... Herkes nasıl başa çıkıyordu tüm bunlarla? Çalıp çırparak herhalde. Gözünü, tostları basan, meşrubatları açıp öğrencilere veren çocuktan ayırmama kararını kendine bir kez daha hatırlattı. Geçen yıl çalıştırdığı oğlanlardan biri kız öğrencilerden birine asılmış, büyük olaylar çıkmıştı. Kızın arkadaşları az kalsın kantini kafalarına yıkıyordu, iyi ki o dönem evlilik hazırlıkları yoktu. Otomatik hareketlerle para üstü verirken müstahdemlerden en çekingen olanının sıranın yanında bitiverdiğini gördü. Belli ki öğretmenlerden birinin siparişi vardı. Adama öncelik tanıdı. Paranın üzerini vermek için tezgâhın altındaki çekmeceyi aralayıp en son koymuş olduğu paralardan birini el çabukluğu ile alıp müstahdemin eline sıkıştırdı.

* * *

Müstahdem paraları sayıp cebine koyduktan sonra tost sırasına seyirtti. Tostçuyu ismiyle çağırarak uyardı. Izgarada cızırdayan köfteler dikkatini dağıtıyordu. Bir an önce tostları alıp öğretmenler odasının yolunu tutmazsa fena olacaktı. En son sahilde mangal yapmışlardı... Çocuklardan kaçırabil-

diği iki köfte yiyebilmişti sadece. Yine top yumurta, yine kireç gibi peynir... Öğlen yemeklerinin vazgeçilmez ikilisi... Ne zamana kadar böyle devam edeceğini sordu kendine.

Merdivenleri çıkarken zihninde isimsiz bir mezar taşı görüntüsü belirdi. Evet, ancak mezarda huzur bulacak bir hayat. Belki oğlanları askere yollarsa biraz kafa dinleyebilirdi. Akşam kavgalarının dineceğini düşünerek avundu. Genç çocuklar, her şeyi istiyorlar tabii, diyerek içinden onlara hak verdi. Kendisi aza kanaat etmişti de ne olmuştu? Başka seçeneği olmuş muydu peki? Yapanlar yapıyordu. 'Namussuzların bu dünya,' diye söylenerek tostları tarih öğretmenine verdi. Paranın üzerini kuruşu kuruşuna adamın eline sayarken tarih öğretmeni bütün parayı alıp bozuklukları ona bırakarak teşekkür etti.

* * *

Tostların paketini açmadan önce parayı cüzdanına yerleştirdi. Bir yandan da kendini beğenmiş İngilizce Öğretmeni, cüzdanının kenarına iliştirmiş olduğu karısının beş yıl önce çekilmiş fotoğrafını görsün istiyordu. Benim karım senden bin kat güzel, diye bağırdı içinden. Sonra da ceketinin omuzlarına yağmış olan kepeklere aldırmaksızın tostunu yemeye başladı. Öğleden sonra tek dersi vardı. Tost beklenmedik bir çabuklukta tükenince somurtarak bir sigara yaktı.

Tek dersi de tostu gibi çabucak bittikten sonra soluğu evde aldı. Sınav kâğıtlarını okumaya girişti. Önce ödevler bitmeliydi. Sonra bütün akşam kendisine ait olabilirdi, ilk birkaç kâğıdı okurken hızla yorulduğunu hissetti. Çocukların cevap niyetine kara-

ladıkları ezberlenmiş bilgiler canını sıkmıştı. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın çocuklara tarihi istediği gibi öğretemiyordu. Anlatırken her şey iyi gidiyor gibi geliyordu, ama sınav kâğıtları önüne geldiğinde acı gerçekle yüzleşmek zorunda kalıyordu. Hiçbirinin umurunda değildi. Okumayı sevmeyen, öğretmeye çalıştığı bilgilerin hayatta herhangi bir yararı olduğuna inanmayan nesiller yetiştiriyordu. Geçenlerde çocuklardan en zıpır olanı öğretmenlerin en yumuşak olanını yani kendisini seçmişti bu inançsızlıklarını dillendirmek için. "Hocam, bu bilgiler hayatta ne işimize yarayacak?" İyi niyetli olmadığı halde kendisinin iyi niyetle cevaplaması gerektiğine inandığı soruya uygun bir karşılık ararken, zıpır oğlanın arkadaşı yüksek sesle cevabı vermişti: "Bilgi yarışmalarına katılırsın be ağbi..." Gülüşmeler olunca sorunun cevaplanmaya değer bir tarafı kalmamıştı tabii. Oysa onlara anlatabilirdi. Tabii ki anlatabilirdi. Mercidabık Savaşı'nın nerede ne zaman kimler arasında olduğu bilgisinin önemini açıklayabilir miydi peki? Daha genel bir cevap verirdi. Gerçi ne söylerse söylesin inandırıcı olamayacaktı. Bir grup ümitsiz, geleceksiz çocuğun karşısında kendini çok yalnız hissederdi. Öğretmen masasının ortasında, sınıf defterinin yanında açık olarak duran kitabı öğretmesi için onun eline sıkıştıranlar daha sonra ortadan kaybolmuş gibi... Ya da böyle bir görev verdiklerini unutmuş gibi... Ya da artık gerçekten de hiçbir önemi kalmamış gibi... Bir Yunan adasında padişah tarafından casus olarak görevlendirilen adamın orada unutulduğu bir hikâyeyi hatırlıyordu sınıftaki umarsız görüntüsünü zihninde canlandırırken. Bu acıklı ve yararsız düşünceleri, karısının eve gelmesi ile son buldu, içeri adım attığı andan itibaren aralık-

sız konuşan karısını çok sevdiğini tekrarladı kendine. Kendini beğenmiş İngilizce öğretmeninin aniden beliren kokusunu telaşla zihninden kovmaya çalıştı. O sırada karısı, bilmemkimhanımların kızının düğün hediyesi için bir fon oluşturduklarını anlatıyordu. Sonuçta hesapta olmayan bir harcamanın açıklaması yapılıyordu. Cüzdanından parayı çıkarırken karısının son zamanlarda fazla kilo almış olduğunu düşündü.

* * *

Kadın parayı alıp şimdilerde yeniden moda olmaya başlayan eski model tombul para çantasına koydu. Bu iş de haloldu, diye düşündü içinden. Yemek yapmak için mutfağa girdiğinde soğan almayı unutmuş olduğunu fark etti. Hep bir şeyler eksik kalıyordu. Üzerine dar gelen bir etekle bir sürü erkeğin arasına düşmüş gibi hep birtakım eksiklikleri kapatmak için çekiştirdikçe başka bir yer açılıyor, bir başka eksiklik görünür hale geliyordu. Aslında hiç de fena olmazdı. Bir oda dolusu erkek ve kendisi. Üzerinde bedenini saran kırmızı mini bir elbise. Orada elinde sigarası ile başını arkaya atarak gülüyor. Çevresini sarmış olan erkekler onu güldürecek espriler yapmak için yarışıyorlar. Kocasının ne kadar ciddi bir adam olduğunu düşünüp hayıflandı. Oysa her zaman gurur duyardı bu özelliğiyle. Erkek dediğin kendine güvenli ve kararlı olmalıydı. Kocası da öyle bir adamdı. Bu düşüncelerini ertesi gün, hediye fonunu oluşturdukları arkadaşları ile buluştuğunda, kocasının başka kadınlarla gezip tozduğu bilinen zengin arkadaşlarına parayı verirken bir kez daha gururla hatırladı.

* * *

Paraları sayıp çantasının gizli köşesine yerleştirirken fonun kendisinde toplanmasının nedenini çok iyi biliyordu. Gruptaki en zengin kadın olduğunun farkındaydı. Her şeyin farkındaydı. Kendisinin değil aslında kocasının zengin olduğunun, yüklü bir tazminat almadan asla boşanmayacağının da farkındaydı. Tabii diğer kadınların ona nasıl baktıklarının da... Hiç önemsemiyordu. Yarın zengin bir dul olduğunda bakışları da değişecekti, işler umduğu gibi gitseydi... Kocası Allahın belası bir adamdı. Bundan emindi. Kendinden küçük kızlara meraklı, uçkuru düşük bir sonradan görme. Belki babası o hastalığı geçirmeseydi, annesi de evdeki iktidarını ilan edip kendisini bu adamla evlenmeye ikna etmezdi. Zengin damadına toz kondurmuyordu. Biraz dertleşmeye kalksa hemen lafı ağzına tıkıveriyordu. Çok üstelese, erkeğin elinin kiridir deyip kesip atacağından o kadar emindi ki. Elinin körüdür oysa. Aslında annesi haklıydı. Zenginlik tüm ayıpları örtmeye yetiyordu, işte arkadaşları en çok ona güveniyorlar, grubun kasası olma görevini ona veriyorlardı. En azından kendisine ait bir arabası vardı ve sokakta çantasını kaptırma olasılığı diğerlerinden daha azdı. Arabayı iyi ki kendi üzerine yapması için ısrar etmişti. Keşke evin yarısını da... Gerçi suçüstü yapabilseydi evin yarısından daha fazlasını alabilirdi. Ama hayvan herif bir kadına takılıp metres hayatı yaşamıyordu ki. Hep başka kızlar... Hep başka küçük kızlar. Akşam arkadaşlarından topladığı paraları bütünlemesi için kocasına uzatırken soğukkanlı olmaya, birazdan çıkıp çirkin âlemlere gidecek adamın kocası değil bir banka görevlisi olduğuna kendini inandırmaya çalışıyordu.

* * *

Adam bozuklukları cüzdanına yerleştirdikten sonra şişkinliği memnuniyetle seyretmeye daldı. Üzerini değiştikten sonra birkaç gündür takıldıkları bara gidecekti. Bu bara ilk gittiklerinde orada birine takılabileceği aklında hiç yoktu. Bir arkadaşı ile dertleşmeye gitmişlerdi. Her zaman takıldıkları yerlerden farklı bir yer olsun diye düşünmüşlerdi. Hatta iyi bir canlı müzik olduğunu söylemişti birileri. Fakat sarışın barcı kız daha mekâna adımını atar atmaz onu göz hapsine almıştı. Böylesi de ilk kez başına geliyordu. Her zaman kovalaması gereken kendisi olurdu. Bu sefer durum başkaydı. Önce biraz tereddüt etti. Durumun tersliği onu temkinli olmaya davet ediyordu. Fakat kızda garip bir şey vardı. Gizemli bir şey. Anlatacak uzun bir hikâyesi olduğu besbelliydi. Acaba onun dinlemeye niyeti var mıydı? Kızlarla zamanında neden bu kadar rahat olmadığını sordu kendine. Cevabını çok iyi biliyordu: şimdi cebinde parası, evde onu bekleyen namuslu bir karısı ve bedeninin her yanında hissettiği geçmişinden süzülüp gelen engin tecrübesi vardı. Bir kızın dikkatini çekmek için nasıl davranması gerektiğini çoktandır öğrenmişti. Evde planladığı gibi gerçekten de o akşam bara gitti. Bu gece kararlıydı. Onu istiyordu. Uzun zamandır işler yoğundu ve hiç yaramazlık yapma fırsatı olmamıştı. Karısının inanmadığı birçok iş toplantısı yapmak zorunda kalmıştı. Bara vardığında kız tezgâhta görünmüyordu. Beklerken bir şeyler içmek üzere bar taburesine ilişti. Bir bira söyledi ve şişkin cüzdanından karısının parfümünün sinmiş olduğu bir dizi banknottan birini çekip barmene uzattı.

* * *

Barmen parayı kasaya tam yerleştiriyordu ki bir önceki gece çalan ve dün gece parasını eksik alan kemancı yanında bitiverdi. Daha uzatmasına fırsat vermeden çocuk parayı havada kaptı. Unutturacaklarını sanıyorlarsa yanılıyorlar, diye düşündü içinden. Gerçi son zamanlarda çaldığı en iyi yerdi. Belki de... Belkisi var mı! En iyi yerdi işte. Kimlere kimlere para kaptırmamıştı ki... Ama artık işler düzeliyordu. Hem ücretini kuruşu kuruşuna alıyor hem de iyi kazanıyordu. Yeteneğinin meyvelerini toplamaya başlamıştı. Devlet memuru olmayacaktı. Bağımsız bir yorumcu, adı önce karanlık barlarda duyulmaya başlayan sonra da sanat çevrelerinin önünde eğileceği bir keman virtüözü olacaktı. Ama önce kira borcunu kapatmalıydı. Bardan çıkıp kestirme olur diye saptığı karanlık sokakta düşünceler ve geleceğe dair planlarla meşgul yürürken arkasından yaklaşanların farkına varmamıştı. Sessizce üzerine çullanıp boğazını keserek onu karanlık bir apartman girişine doğru sürükleyenlerden elleri ıslak bir fare gibi hızlı olanı cebindeki tüm parayı alırken kendinde değildi. Ölmüştü.

* * *

Bir gölge gibi sessizce, yan yana, hızlı hızlı soluyarak, her şeyden ve en çok da yanlarında yürüyen katilden korkarak beş-on sokak yürüdüler. Kapağı olay yerinden uzağa atmalarında yarar vardı. Tamamen ortadan kaybolmaları da göze batabilirdi. Bir çöp konteynırının arkasında parayı bölüştüler. Bu işi paradan çok, başka bir zevk için yaptıklarını bir-

birlerine itiraf etmemek için zıt yönlere yürüdüler. Bankamatikten çeken adamın bakkala, bakkalın gazete alan çocuğa, çocuğun babasına, babasının tekrar çocuğa, çocuğun kantinciye, kantincinin müstahdeme, müstahdemin tarih öğretmenine, öğretmenin karısına, karısının zengin arkadaşına, arkadaşının kocasına, kocasının barmene ve barmenin kemancıya verdiği banknotu taşıyan adam son tanık olduğu korkunç olayın etkisi ile buruşmuş olan o parayı çıkarıp yirmi dört saat içki satan büfeden bir şişe şarap aldı.

ÇARKIFELEK

Yaz aylarının bir özelliği de insanın seçeneklerinin azalmasıdır. Bu durum, en azından benim gibiler için geçerli. Tatil yapmayanlar, yapamayanlar için... Yaz başında iş değiştirmenin en büyük cezası bütün temmuz ve ağustosu başkalarının tatil anılarını dinleyerek geçirmektir. Bundan daha kötüsü, çevrenizdeki herkesin değişik zamanlarda ortadan kaybolmaları, tatile gitmeleridir. Cep telefonları yokken durum biraz daha katlanılır gibiydi. En azından ev ya da iş telefonları cevap vermezdi, siz de tahminlerde bulunurdunuz. Fakat şimdi durum biraz daha sinir bozucu. Düşünsenize sıkıntılı bir yaz akşamı biraz hava almak istiyorsunuz; bir yerlere gitmek, iki çift laf etmek için telefona sarılıyorsunuz ve arkadaşınız çok uzaklardaki bir tatil kasabasından gevşek gevşek size cevap veriyor. 'Keşke sen de burada olsaydın'lar, 'burası harika'lar, 'cenneti nihayet bulduk'lar... Sinirleriniz iyice bozulup dışarı da çıkmaktan vazgeçip televizyonun karşısında pinekliyorsunuz. Hatta sivrisinek ilacı reklamlarına bakıp iç geçiriyorsunuz. Evde bir tane bile yok. Hepsi tatile gitmiş, güneşten yanmış tuzlu bedenleri ısırıp meyve kokteyli ile tadı biraz değişmiş tatilci kanı içiyorlar, iyi yapıyorlar...

Öyle bir akşamdı, Deniz aradı. Deniz? Evet, çok seyrek görüştüğüm eskilerden bir arkadaş. Onun da sıkıntıdan patladığını, seçeneksizlik nedeniyle beni

aradığını anlamamak için aptal olmak gerekirdi. Önemsemedim. Sevindim. Davetini kabul edip evinin yolunu tuttum. Yolda Deniz'le konuşacağım konuları bir sıraya koydum. Kendimden söz etmeyi sevmediğim için, böyle görüşmelere hazırlıklı giderim. Çünkü, biliyorum; öncelikle ilişkinin kaldığı yerden alınarak günümüze gelinecek, anlatılabilir olan resmi gerçeklik konuşulacak, ardından da konuşmanın gidişine göre belki bir parça dertleşilecek. İnsan ilişkilerindeki en önemli düsturumu kaybetmeden neler anlatacağımı hesaplıyordum. Düstur şu: karşındaki sana derdini anlatmadan sen asla anlatma! Bu biraz haksızca gibi görünebilir. Ya da bir kısırdöngü yaratabilir. Yani karşınızdaki de bu düsturu benimsemişse asla özel bir sohbet oluşamaz. Varsın olmasın... Kimin 'özel' bir sohbete ihtiyacı var ki? Daha doğrusu kimin çok 'özel' bir derdi var ki?

Kapının zilini çaldıktan sonra bir adım geriye çekilip beklemeye başladım. Kapının açılmasıyla birlikte beklediğimden farklı bir gece geçireceğimi hissettim. Belki de evin içindeki tütsü kokusunu bir kumpas kokusuyla karıştırdım, bilmiyorum. Evine ilk kez geliyordum. Daha önceki evine de bir kez gitmiştim. Evlendiği zaman bütün arkadaşlarını çağırmış, küçük bir davet vermişti. Deniz'le Altek'ten tanışıyorduk, ilk çalıştığım şirket. Bilgisayar parçaları satıyorduk. Bilgisayarların yaşamımıza yeni yeni girdiği yıllardı. Herkesin kara cahil olduğu dönemler. Bilgisayarı açıp kapamak için bile tonla para verilip dersaneye gidildiği zamanlar. Bizim şirket piyasanın ilklerindendi. İlk olmanın avantajını da iyi kullanıyorduk doğrusu. Örneğin küçük bir haber bülteni çıkarıyorduk. Yeni ürünleri, yeni programları tanıtıyor, sık karşılaşılan sorunları yayınlıyorduk.

Dergiyi Deniz ile beraber hazırlıyorduk. Ben müşteri sorunlarını biriktiriyordum. Şu meşhur anekdotları da biz üretmiştik o zamanlar; hani adam arar, benim bilgisayarın kahve tepsisinde sorun var der, daha sonra sözünü ettiği 'tepsi'nin CD-ROM sürücüsü olduğu anlaşılır... İlginçtir, daha sonra bu uydurduğumuz anekdotların gerçekmiş gibi anlatıldığına çok şahit olduk. Şimdi düşünüyorum da Altek'te geçirdiğimiz zamanlar çok eğlenceliymiş. Sonra nasıl olduysa her şey sıkıcı bir hale geldi.

Yıllar sonra Deniz'i görmek güzeldi. Yaz başında boşanmış, biraz üzgün görünüyordu. Sekiz yıl evli kaldıktan sonra bir insanı yaşamından çıkarmak diş çektirmeye benzemiyor elbette. Hele bütün çevreniz o süre içinde eşinizin arkadaşlarından oluşmuşsa... Deniz'in durumu da böyleydi. Neden beni aradığını anlayabiliyordum. Görüşmediğimiz süre içinde neler yaşadığını anlatmayı bitirdiğinde iki büyük kadeh margaritayı içmiştim. 'Boşanırken bir tek bu makineyi alıkoydum,' dedi. Margarita yapma makinesini ilk kez görüyordum. Güzel bir alet, fakat bunu benim mutfağın setinin üzerinde düşünemiyorum bile. Ya da margarita yapmışım, 37 ekran televizyonumda altyazılı bir filmi gözlerimi kısarak seyrediyorum. Komik... Benim böyle bir balkonum olsa, hiç durmaz alırdım böyle bir makineyi...

Bir süre sonra konuşacak konular tükenmeye başladı. Bir yarım saat daha oturur sonra da evin yolunu tutarım diye düşünüyordum ki Deniz'in yüzünde muzip bir ifade belirdi:

"Sen hiçbir şey anlatmadın. Bunca zaman neler yaptın, neler yaşadın... Fakat daha iyi. Bunları kendim öğrenmek istiyorum."

"Nasıl kendin öğreneceksin?"

"Ah, şaka yapıyorum. Aslında ben de inanmıyorum fakat eğlenceli geliyor. Bak ne aldım."

Kitaplıktan bir kutu çekip önüme koydu. Lacivert karton bir kutu. Üzerinde 'The Mythic Tarot' yazıyordu, içindeki kartları, kitabı ve siyah örtüyü çıkarırken konuşmasını sürdürdü:

"Çok ilginç bir şey bu Tarot. Her kartın bir anlamı, bir hikâyesi var. İki-üç yıldır herkese bakıyorum. Eğlence olsun diye. İnandığımdan değil. Zaten baktıklarımın da hiçbiri inanmıyor. Bazen çıktığını söylüyorlar. Kartların üzerlerindeki resimleri seviyorum... Ne dersin sana da bakmamı ister misin?"

Ne diyeceğimi bilemedim. Bana hiçbir şey ifade etmeyen kartlara dalgın dalgın bakarken itiraz etmenin kabalık olacağını düşünüyordum. Ne de olsa bir oyundu bu. Konuşacak konular bittiğinde oynanan türden bir oyun. Şimdi reddetmeye kalksam, ben inanmıyorum falan desem ayıp olacak; sanki, 'sen bu anlamsız saçmalıklara kendini kaptırmışsın, benim işim olmaz safsatayla,' demiş olacağım. Durakladığımı görünce:

"Bir margarita daha?"

"Tabii. Varsa yani..."

"Olmaz mı, kaynağı bizde. Bu sefer neli olsun, çilekli mi, limonlu mu?"

"Çilekli. Bu kartları nereden aldın?"

"Kitapçıdan. Ben dönene kadar sakın elleme. Büyüsü bozulur. Kuralı öyle."

Rahatlamıştım. Falıma baktıracağım belli olmuştu.

***

"Ne yapmalıyım?"

"Sol elinle on tane kart seçip üst üste koy."

"Pekâlâ."

İskambil kâğıtlarından daha büyük olan Tarot kartlarını büyük bir dikkatle seçip üst üste koydum. Bir sigara yakıp Deniz'in kartları olması gereken yerlere koyuşunu seyretmeye başladım, ilk kartı büyük artı işaretinin ortasına diklemesine yerleştirdi. 'Eight of Cups' yazılı kartın üzerindeki resimde bir kız dolunaylı bir gecede toprak bir merdivenden karanlıklara doğru iniyordu. Kızın arkasında sekiz tane kupa duruyordu. Deniz'in kaşları kalktı:

"Kupa Sekizi. Gördüğün kızın adı Psike. Afrodit'in ona verdiği görevi yerine getirmek üzere yeraltı dünyasına iniyor. Yüzündeki kederin nedeni de bu. Yolculuğunu tamamlayamadan öleceğini düşünüyor."

"Görevi ne?"

"Şey, Persefone'nin güzellik kreminden birazcık alıp Afrodit'e götürmek."

Ne saçma bir kart diye düşünüyordum ki, Deniz ilgimi ayakta tutmak için duru ve kendinden emin bir tonda araya girdi:

"Şu anda bir şeyden vazgeçmek üzeresin. Vazgeçmek zorundasın. Durumun gerçekliği ile yüzleşmek zorundasın. Başka yapabileceğin bir şey yok. Bu yüzden biraz üzgünsün. Hatta iyiden iyiye depresyondasın. Bu şimdiki durumun."

Depresyonda mıyım? Şimdiki durumum mu? Deniz'in söylediklerinden sonra aklıma bir dolu şey hücum etti. Bir dolu... ipini koparmış köpekler gibi. Bu köpekler hep orada mıydı? Vazgeçmek zorundayım. Öyle mi? İşimi, yaşamımı, son aylardaki başarısızlıklarımı, mutsuzluğumu hızlandırılmış bir filmde izliyordum sanki. Demek ki bir cümle ile

özetlenebilecek kadar basitmiş 'şu andaki durumum'; inanmıyordum tabii. Yani kartların bunları söylediğine, söyleyebileceğine... Ama Deniz'in sözleri zihnimde birikmiş bir sürü şeyi harekete geçirdi; bunu inkâr edemem. Gerisini de merak ediyordum. Henüz kapalı duran kartların neler söyleyeceğini merak ediyordum. Bir yandan da Deniz'in bu geceki halime bakarak bunları uydurduğundan kuşkulanıyordum. Merak kuşkudan daha ağır basıyordu. İkinci kartı birincinin üzerine yatay olarak yerleştirdi. 'The Empress' yazılı kartın üzerinde bir çiçek bahçesinde güzel bir kadın resmedilmişti; iri, hamile bir kadın. Kafasında bir taç vardı. Küçük bir kaleyi temsil eden bir taç.

"Bu da imparatoriçe. Ana Tanrıça Demeter. Doğanın koruyucusu ve tanrıçası. Anlamı da... Evlilik. Ya da bir çocuğun doğumu. Ya da sanatsal bir eserin ortaya çıkışı. Yaşam verici bir kart bu. Güzel bir kart yani. Karşı karşıya olduğun durum da bu."

Biraz şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Yaşamım bir film olsaydı, yani Deniz düşüncelerime değil de sadece yaşadıklarıma tanık olsaydı bu yorumu rahatlıkla yapabilirdi. Uzun bir ilişkinin sıkıcı bir aşamasında olduğum doğruydu. Hatta artık evlilik ile yeni bir bölüme geçilmezse bitme tehlikesi olan bir ilişki. Yani evlilik bir biçimde gündemimde olan bir konuydu. Gerçi her aklıma geldiğinde kibarca uzaklaştırdığım bir mesele. Birtakım tereddütlerim vardı. Dile dökemediğim şeyler. Deniz 'sanatsal bir eserin ortaya çıkışı' derken hafif kızarmış olmalıyım. Evet, içten içe düşünmeye başladığım şeylerden biri de bu. Evlilik, bu henüz olgunlaşmamış isteklerimi –bir eser meydana getirmek– bir anda yok edecekmiş gibi geliyordu. Bilmiyordum, kafam karışmıştı. Belki

de bunları düşünmek için doğru bir zaman değildi.

"Şimdi de yaşamına kuşbakışı bakalım."

"Nasıl yani?"

"Tepeden bakalım. Ayrıntılara girmeden, genel hatlarıyla yaşamın."

Gecenin ortasında duran üç yüzlü bir kadın figürü. Önünde üç kafalı bir de köpek var. Tazı gibi bir köpek (üç köpek?). Suyun kenarındalar. Sağ köşede de sudan çıkmakta olan bir yengeç görülüyor.

"Ay kartı. Hekate. Yeraltı Tanrıçası Hekate'nin üç yüzü. Görüyor musun, ayın da üç hâli resmedilmiş. Köpek de üç kafalı."

"Yengeç?"

"Yengeç garip bir yaratıktır. Ne suda ne karadadır. Her ikisi arasında gidip gelir. Bilinmeyenin derinliklerinden bilinene çıkan bir hayvan. Bu kartın senin için anlamı..."

"Bırak tahmin edeyim; üç yüzlü bir yaşamım var!"

"Pek değil. Kartın buradaki anlamı kafanın karışık olduğu, bir dalgalanma, bir belirsizlik içinde olduğun. Bekliyorsun. Bilinçaltının derinliklerinden bir şeylerin çıkıp kafanı netleştireceği günü bekliyorsun. Biraz ümitlisin yani."

Eh, olmayacak şey değil. Hangimiz bu anlamda beklemiyoruz ki? Bu yorumu kime söyleseniz, 'hah, aynı ben,' der. Fakat daha bu akşamki halimi, Deniz arayana kadar geçen sürede evdeki halimi gözümün önüne getiriyorum da... Oldukça doğru. İyi de doğru olmasının anlamı nedir ki! Neyi değiştirir bu yargı, bu kehanet, bu hokus pokus... Üçyüzlü Hekate'ymiş...

"Sıkıldın mı?"

"Yo, hayır ilgiyle dinliyorum."

"Nasıl gidiyorum?"

"Bitince söylerim."

Ne söyleyeceksem! Bir de bunu düşünmem gerekiyor şimdi. Bitene kadar doğru dürüst birkaç laf bulmalıyım. Hem inanmadığımı ifade eden, hem falın tutmadığını ima eden hem de zevk aldığımı belirten bir şeyler bulmalıyım.

"Şimdi en garip yere geldik."

"Neresi orası?"

"Bu kartı koyacağım yer bize senin yaşadıklarının altında yatan gizli, senin bile farkında olmadığın nedenleri söyleyecek. Kitap diyor ki, kişi burada söylenenleri ilk kez duyuyormuş gibi olur, kabullenmekte zorluk çeker."

"Ciddi misin? Psikanalitik bir noktaya geldik desene."

"Psike en başından beri var, baksana."

Birinci kartı işaret ediyordu. Evet, doğru. Afrodit'in görevlendirdiği kız. Güzelliğin hizmetçisi Psike, yani ruh. Keyfim yerine geliyordu. Anlam kaybolunca rahatlıkla eğlenilebilinir.

"Evet, işte kartımız."

Kartı açıp yerine yerleştirirken yüzümün ne hale girdiğine bakıyordu. Haklıydı çünkü iğrenç bir kart çıkmıştı. Anlamını bilmiyordum ama kötü bir şey olduğu kesindi. Kartın üzerinde 'The Devil' yazıyordu. Yani şeytan. Kocaman, keçi ayaklı, flüt çalan, diğer eliyle de bir kadın ile bir erkeğin iplerini tutan bir şeytan resmi çıkmıştı karşıma. Yaşadıklarımın altında yatan neden buymuş meğer: şeytan. Tahminde bulunmak için hamle etmedim bu sefer. Nasıl olsa tutturamayacaktım.

"Güçlü bir kart bu. Şeytan kartı sandığın kadar kötü değil, içine şeytan falan girdiğini düşünme. Sadece..."

"Sadece?"

Ne diye heyecanlanıyordum ki!

"Şey, senin durumun şu: içindeki karanlık yönle yüzleşmekten kaçıyorsun, iç dünyana inmeli, kendi labirentinin merkezine gidip kendi karanlığınla yüzleşmelisin. Ancak bu şekilde doğal bir insan olabilirsin."

"Şimdi yapmacık mı davranıyorum?"

"Tam öyle değil. Herkesin ruhunda karanlık yönler vardır. Fakat sen bunları yok sayıyorsun. Ya da şöyle diyeyim, sen bu yönlerin olduğu için utanıyorsun. Bu utanç ve kendinden iğrenme, kişiliğinin altyapısını oluşturuyor."

Bir sigara daha yaktım. Kendimi sakinleştirmeye çalışıyordum. Deniz'i seviyordum, tamam iyi bir insan, üzgün ve bu gece arkadaşlık etmek hoşuma gitti; margaritalar da güzeldi, hatta Tarot zırvalığı da idare ederdi fakat bu psikolog edaları nereden çıkmıştı şimdi? Ne demek? Ne cesaretle! Bir insanı evine davet edip margarita ikram ettikten sonra hakaret etmek nasıl bir davranış bozukluğu acaba! Diyelim ki bu saçmalıklara inanıyorsun ve böyle bir şeyi gördün; söyleme bari! Karşındakine bunu anlatmak zorunda değilsin.

"Bir panik içindesin, kendinden iğrenme ve panik seni yaratıcı işler yapmaktan alıkoyuyor. Utanmayı bir kenara bırakırsan, kendi karanlığınla yüzleşirsen, yaratıcı enerjin çağlamaya başlayacak..."

Artık onu durdurmak zorundaydım. Bu saçmalıkları daha fazla dinlemek istemiyordum. Kimse bana neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bu kadar rahat söyleyemez, böyle düşünüyordum. Ve sinirliydim. Ne kadar bastırmaya çalışırsam çalışayım sesim duygularımı ele verdi:

"Bir bardak su alabilir miyim!"

"Tabii."

Sıkıldıysan bırakabiliriz. Evet, böyle diyecekti. Birazdan mutfaktan gelip karşıma otururken böyle diyecekti. Evet, bırakalım, söylediklerin bana ağır geldi, diyemezdim ya. Saçma geldi, desem daha kötü. Derin nefesler alıp kendimi sakinleştirdim.

"Evet, yeni kartımız senin yakın geçmişte yaşadığın atmosfer hakkında ipuçları verecek. Bakalım neymiş? Aa! Kılıçların şövalyesi. Yakın geçmişte birisi seni olumlu yönde etkilemiş. Bir ruh ikizi gibi. Sıradan dünyevi işlerin ortasında sana yeni bir ufuk açmış. Bazı şeyleri değiştirebileceğini sana bir biçimde göstermiş, ön ayak olmuş."

(Ercan!) Saçma, çok saçma. Kim kimin ufkunu açabilir ki! İnsan, yaşamının iplerini o kadar zor bir arada tutuyor ki. Bir başkası çıkacak, sana, 'İşte bak böyle de yaşanabilir, kendine yeni bir yol çizebilirsin, otuzundan sonra piyano çalmayı öğrenebilirsin, yazabilirsin, resim yapabilirsin,' diyecek; sen de, 'hakikaten, neden daha önce aklıma gelmedi ki, obua çalmaya başlamak için güzel bir mevsim,' deyip hayatını değiştireceksin. Evet, Ercan'la iyi zaman geçiriyoruz fakat hepsi bu. (Hepsi bu mu?) Tamam birtakım projelerimiz de var, fakat bunlar o kadar çocukça şeyler ki (utanma!) sözünü etmeye bile değmez, internet üzerinde birtakım işler yapacağız. Sinema ile ilgili bir site. Ercan bu işten para kazanabileceğimizi öne sürüyor. Bilmiyorum. Ben işin daha çok programcılık kısmıyla ilgileniyorum (yalan söyleme); tamam sinema eleştirileri falan da yazmak istiyorum.

"Ne oldu? Daldın gittin karta."

"Bu Tarot garip bir şey, insanın aklına türlü şey-

ler getiriyor."

"Umarım iyi şeylerdir, istersen şimdi de gelecekte nasıl bir atmosfer içine gireceksin onu görelim."

Deniz, 'The Magician' kartını yerine koyarken heyecandan dilim damağım kurumuştu.

"Tanıştırayım: Hermes. Gezginlerin, hırsızların ve yalancıların tanrısı; sihrin tanrısı, şans tanrısı. Şans yüzüne gülüyor. Yakın gelecekte, şu anda farkında olmadığın birtakım yeteneklerini keşfedeceksin; yeni fırsatlar, yaratma enerjini coşturacak. Gözlerin açılacak, yeni olasılıkları göreceksin. Çok güzel bir kart. Bana bugüne kadar hiç çıkmadı."

Durumuma öyle sevinmiştim ki Deniz'in üzüntüsünü hemen yok saydım. Gözümün önünden yeni projeler, keyifli çalışma saatleri, eğlence sahneleri bir karnaval hızıyla akıp duruyordu...

"Pekâlâ, şimdi de, yaşayacağın ilk olay. Somut bir şey yani. Hazır mısın?"

Her şeye, her zaman hazırım gibisinden bir yüz ifadesiyle onayladım. Birazdan küçük dağları nasıl olsa yaratacaktım. Sorun yok, buyrun.

"Çarkıfelek!"

"Efendim?"

"The Wheel of Fortune, nam-ı diğer çarkıfelek. Bu kart talihinin döneceğini söylüyor. Kader çarkı bu. Yani kaderinde bir değişim olacak. Ama hemen sevinme, çünkü bu değişim kötüden iyiye doğru olabileceği gibi iyiden kötüye doğru da olabilir. Nasıl olursa olsun, büyük bir değişim olacak. Fark etmemen mümkün değil. Yani bir süre sonra anlayacaksın. Seni nelerin etkilediğini bilmiyoruz."

Bilmiyor muyuz? Her şeyi biliyorduk da, şimdi mi bilemez olduk? Biraz daha bilgi istiyordum:

"Bu çarkın yanındaki kadınlar kim?"

"Onlar üç kader tanrıçası. Moirai deniyor onlara. Anaları gece. Babaları ise belirsiz. Elinde ip yumağını tutan, daha doğrusu kaderinin ipini salan Clotho, sağ taraftaki ipi ölçenin adı Lachesis; ve soldaki elinde makas olan, bir başka deyişle ipi kesecek olanın adı Atropos. Kader ağlarını örüyor derler ya... İşte örenler bunlar, gecenin kızları. Onların ördüğü kaderi değiştirmek Zeus için bile imkânsız."

"Çok tanrılı dinlerin sorunları hiç bitmez zaten."

"Espri yapmayı bırak da insanlar seni nasıl görüyorlar onu dinle."

"Kim insanlar?"

"İnsanlar... Arkadaşların, ailen, yakın ve uzak çevren. Bu sekizinci kart senin imajını anlatıyor."

"Çok modern bir fal bu."

"Kılıç Dokuzlusu! Kötü bir kart. Kılıçlar hep kötüdür zaten, insanlar, uzun zamandır büyük bir endişe içinde olduğunu düşünüyorlar. Gelecek kaygıları içinde boğulmuşsun. Bu korkuların temelinde geçmişte yapılmış hataların yattığını düşünüyorlar. Bu kaygıların kölesi olmuşsun, öyle diyorlar, insanlar..."

İnsanlardan hiçbir şey saklanmıyor ki. Kim bu insanlar acaba? İnsanlar başkaları hakkında bu kadar ayrıntılı düşünüyorlar mı ki? Ben herkesin kendisiyle ilgili olduğunu sanıyordum. Biraz başım dönüyordu. Deniz gözlerimin kaymaya başladığını anlamış olacak ki kartları açmayı hızlandırdı. Ya da bana öyle geliyordu. Saat kaç olmuştu acaba?

"Başkalarının düşüncelerine boş ver. Dokuzuncu kart senin korkularını ve ümitlerini söyleyecek. Kılıçların Kralı. Yani Odysseus."

"Anlamı?"

"Anlamı şu: zihinsel güçlerinle, entelektüel yeteneklerinle, ne ad verirsen ver, aklınla yaşamını değiştirebileceğine inanıyorsun, bu konuda umutların var. Ve tabii bunu başaramamaktan korkuyorsun."

Doğru söze ne denir? Tarot'un sırrına varır gibiyim: öyle şeyler söylüyorsunuz ki, karşınızdaki itiraz edecek bir şey bulamıyor. Yani kim çıkıp da, 'hayır, ben aklımla herhangi bir şey başarabileceğimi ümit etmiyorum,' der ki! Palavra! Peki ama bir önceki kart burada çıksaydı ve bu kart bir önceki yerde çıksaydı yorum ne olacaktı? Kafa karıştırıcı bir sistem. Çözülmez gibi durmuyor gerçi. Zihinsel yeteneklerim ne güne duruyor, bir gün nasılsa çözerim (!).

"Ve son kart. Sonun. Onuncu kart senin altı ay gibi bir süre sonra hangi noktada olacağını söyleyecek. Hazır mısın?"

"Evet. Görelim bakalım. O ne, bir gemi batıyor galiba."

Deniz 'Nine of Wands' yazılı kartı son yere koyarken yüzünden bir şeyler anlamaya çalışıyordum. Tarot kartını değil de ultrason raporumu okuyordu sanki.

"Kötü bir kart. Meşalelerin Dokuzu... Büyük bir yorgunluk. Evet, battı batacak bir gemi var bu resimde. Geminin adı Argo... Argonotların yolculuğunu anlatan bir resim... Kente varmak için dalgalarla ve kayalarla boğuşmak zorundalar. Amacına ulaşmak için her şeyini ortaya koyduktan sonra son bir hamle daha yapman gerekecek. Yani zor zamanlar yaşayacaksın, fakat o son enerjiyi bir şekilde bulacaksın ve tüm o bitmiş tükenmişliğe rağmen karaya ulaşacaksın."

Dedikten sonra gözlerini gözlerime dikip sustu. Belli ki anlattıklarının yansımasını görmeye çalışı-

yordu. Ne diyebilirdim ki? Ne halde olduğumun bile farkında değildim. Siyah örtünün üzerine yayılmış olan kartlara bakarak ne kadar maceralı bir yaşamım olduğunu düşünüyordum. Kimler yoktu ki hayatımda: Psike, Afrodit, Demeter, Hekate, Hermes, Kaderin Kızları (gecenin kızlarıydı galiba), Odysseus ve Argonotlar! Tüm mitoloji benim yaşamımı anlamlandırmak için seferber olmuştu sanki. Ne saçma bir yanılsama! Gidip hediyelik eşyalar satan bir dükkândan Tarot setini satın alıyorsun, kartlarla birlikte çıkan siyah örtüyü masaya yayıyorsun, hatta birkaç tane de tütsü yakarak Keltik bir müzik eşliğinde yaşamına mitolojik bir dekor inşa ediyorsun. Kendini kandırmanın bir sınırı olmalı. Bir de altı ay sonra şu noktada olacaksın, bu noktada olacaksın...

"Şu altı ay neyin nesi? Yani neden altı ay?"

"Kitap öyle diyor. Tamamen kitabın yorumlarına göre bakıyorum. Kendimden çok az şey katıyorum."

"Başka neler diyor bu 'kitap'?"

"Başka? Şey diyor, Tarot kartları ile geleceği okumak ciddi bir iştir, diyor. Bazı olaylar hiç olmayacakken, sırf Tarot kartlarına bakıldığı için gerçek olabilir, diyor."

"Shrödinger'in kedisi gibi. Kutunun içindeki kedi hikâyesi... Ölü mü canlı mı olduğunu ancak kutuyu açınca görebiliyorsun." Sanırım iyice çakırkeyf olmuştum. Her an saçmalayabilirdim. Aklım hâlâ kartlardaydı.

Balkona geçtik. Saatler önce eve gitmeyi planlamıştım, fakat onca içkiden sonra büyük bir eziyet gibi geliyordu. Şehir hiç olmadığı kadar sessizleşmişti. Herkes tatildeydi. Ercan tatildeydi. Ailem,

komşularım, iş arkadaşlarım, dostlarım, sen... Evet, tam bir yaz bekârıydım, fakat bunu bir zombi gibi yaşıyordum. Senin tatile yalnız çıkmakta diretmen de sinirlerimi bozmuştu kuşkusuz. Belki de... Bilemiyorum. Bazen öyle olur ya, yaşamınla ilgili tüm muhasebeyi bir anda yapıverirsin. Kimi zaman bir kuyrukta beklerken, kimi zaman son otobüsü kaçırıp eve yürüyerek dönerken, kimi zaman bir geminin güvertesinden köpüklü dalgalara bakarken tüm yaşamını sorgulamış olduğunu fark edersin. Tabii, hoş şeyler çıkmaz altından. Benim şeytanım da buymuş. Tüm yaşadıklarımın altında yatan bir kendinden iğrenme durumu. Derin utanç. Neden dolayı böyle utançla doluydum ki... Neden yapmak istediğim her şeyi böylesine engellemiştim ki? Gözkapaklarım daha fazla direnemeyeceklerdi.

***

Sabah çok erken uyandım. Kanapede yatmak sırtıma iyi gelmemişti. Deniz'i uyandırmadan evden çıktım. Zihnim boş bir kâğıt gibiydi. Belli ki henüz tam uyanmamıştım. Eve vardığımda afyonum yeni yeni patlamaya başlamıştı. Telesekreterin ışığı üç mesaj olduğunu belirtir şekilde yanıp sönüyordu. Düğmeye uzanmadan önce cep telefonumu kontrol ettim. Gece saat on gibi evden ayrılmıştım ve büyük bir olasılıkla gece yarısına doğru telefonun pili bitmiş, otomatik olarak kapsama alanının dışında kalmıştım. Bu notlar da belli ki o saatlerde bırakılmıştı. Notları bırakanın sen olduğunu anlamıştım. İç sıkıntısı... Kötü bir haber olduğu besbelliydi. Tarot falını hatırladım. Vazgeçmeliydim. Senden vazgeçmeye karar vermeliydim. Sonra da yaratıcı işler yapa-

caktım. Saçma sapan bir sürü şey. Margaritalar... Adını anmak bile yoğun bir alkol ve asit tadını getirdi ağzıma. Kusmamak için kendimi zorluyordum. İnsan bir kez kusunca alışkanlık yapar. Böyle düşünüyordum. Deniz'e de bir şey anlatmamıştım. Ne kendimle ne de seninle ilgili. Bir kez anlatırsam, sanki... Geri dönüşü olmayan bir şey benim için anlatmak. Telesekreterin düğmesine uzandım:

"Benim. Herhalde bir yerlere çıktın? Cebin kapalı. Tekrar ararım."

Rahatlamıştım. Gerçi sesindeki gölgeler, tereddütler fark edilmeyecek gibi değildi. Fakat son zamanlarda (son günlerde? son aylarda?) sesin hep böyle değil miydi zaten? Telesekreterin uzun düdüğü birinci mesajın bittiğini ve ikincinin başlamak üzere olduğunu haber veriyordu:

"Yine ben. Saat iki. Sanırım dışarıdasın. Belki de uyuyorsun. Şey demek için..."

Bu sefer hat kesilmişti. Tam bir şeyler söyleyecektin ki... Üçüncü mesajın da sana ait olduğunu anlamıştım:

"Benim. Şey... Tatilimi biraz uzatmaya karar verdim. Aslında... Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum. Bir süre ayrı kalıp düşünmeye ihtiyacım var. Anlıyorsun değil mi? Dönünce... Yani sonra ben seni ararım."

Anlıyordum tabii. Yaşamımdaki her şey tepetaklak olmaya başlamıştı bile. Terk etmeye hazırlanırken terk edilmiştim. Üzgündüm. Midemde henüz sindirememiş olduğum margaritalar, zihnimde anlam vermeye çalıştığım bir yaz gecesi Tarot'u ve ellerimde... Ellerimde kalan? Boş boş ellerime bakıyordum, işte bu boşluğu biçimlendirecek olan yine bendim. Artık başka biri olduğumu ve bu değişimin

çok önceden başlamış olduğunu biliyordum.

Bütün bunları sana anlatmak istedim. Bunca yıl sonra telesekretere bırakılan bir mesajla emekliye ayrılmak biraz dokundu sanıyorum. Neden insanlar ayrılık cümlelerini baştan savma kurarlar sanki! Terk etmek ya da ayrılmak bu kadar önemsiz bir olay mı? Hayır, biliyorum, senin için de zor. Zor olmasaydı, buradayken, yüz yüzeyken söyleyiverirdin. Konuşurduk, itiraz etmezdim. Ne diyebilirdim ki. Farkındaydım. Fakat yine de böylesine uyduruk bir telesekreter mesajı ile noktayı koymak... Bugüne kadar hiçbir şey yaşamamışız gibi. Ya da hep uyduruk şeyler yaşamışız gibi... Ayrılık bir arada durmak kadar önemli bir şey. Kesin bir biçimde karar veriyorum: Eğer bir gün birini terk edersem yaşanılanları hak edecek cümleleri arayacağım. Bulana kadar da terk etmeyeceğim. Belki de birçok sevgili bu cümleleri bulamadıkları için dalgın dalgın yürüyorlar sayfiye yerlerinde. Kimbilir? İnsanların zihinlerinden geçenleri bilmek mümkün değil ki. Bir tek kendi düşündüklerimi biliyorum. Onlar da uyduruk görünüyor. Üzgünüm belki ondandır, incinmişim. Hani düşersin canın acımaz, bir hafta sonra ağrımaya başlar ya incinen yerin... İşte öyle bir şey.

Yeniden başlamak için ya da bana dönmeni sağlamak için yazmadım bunları. Ya da kendimi rahatlatmak için değil. Hayır, kızgın da değilim. Sen haklısın. Beni yıllardır görmemiş olan Deniz de haklıydı. Tarot kartları da. Benim dışımda kalan ne varsa haklı... İçime hiçbir şeyi almadım ki. Dışıma hiçbir şey vermedim ki. Kayıtsız bir biçimde yaşayıp durdum. Belki Deniz'in anlattığı her şey yanlıştı. Fakat doğru olan –belki bu birçokları için doğrudur– içimdeki karanlık yönden hep kaçtığım. Bu sefer kaç-

mak istemiyorum. Neyse o içimde yaşayan, elimi ayağımı bağlayan, beni duygusuz bir kabuğa dönüştüren neyse onunla hesaplaşacağım. Onun ne olduğunu bilmiyorum. Nasıl hesaplaşacağımı da... Fakat bu seferin son sefer olduğunu hissediyorum. Belki daha önce de kıyısına gelmiştim o labirentin, fakat nasıl becerdiysem yok saymıştım. Her şey normalmiş gibi yapmayı başarmıştım. Ve bu başarı yaşamımı bir çöle dönüştürmüştü. Şimdi bu çölün karanlık gecesinde gözlerimi yıldızlara çevirip yolumu bulmaya çalışıyorum. Biraz hayal gücü gerekli bana. Ya da cesaret. Hayal kurmanın cesaret etmeye dayandığını kavrıyorum şimdi, içimdeki ses (belki de utancın oynağı olan o ses) dalga geçiyor düşündüklerimle, yazdıklarımla. Terk edilince filozof kesildiğimi fısıldıyor. Aldırmıyorum. Aldırmamaya karar veriyorum. Kolay olmayacak. Biliyorum, gerçek yaşam filmlerdeki gibi değil, romanlardaki gibi hiç değil. Fakat denemeye değer. Ümit etmeye değer. Değmek zorunda. Bunun kolay olmayacağını biliyorum. Yıllar süren beraberliğin sonunda elimde kalan boşluğu kolay kolay dolduramayacağımı da... Bir başka gece bakılacak olan falımda bambaşka maceralar telkin edileceğini de. Fakat bırakalım bu fani ruh, bu sefer kader kızlarının dokuduğu halıda koşsun.

Birazdan sana yazdıklarımı çekmeceme kaldıracağım. Belki akşam Deniz'e uğrar, ona her şeyi anlatırım. Kendimi, seni... Aklıma başka bir şey gelmiyor. Deniz anlar mı? Bilemem. Ne kadar dalga geçtiysem de, dün akşam bana anlattıkları o karanlık iç boşluğumda bir mum yaktı. Sönmeden bu cılız kandilin aydınlattıklarını görmeliyim.

Görmeli ve yaşamalı. İhtiyacım olan tek şey birazcık cesaret.

ASANSÖR

"Çok uzun sürer mi acaba?"

"Sanmıyorum."

"Nerden biliyorsunuz?"

"Genelde bu saatte gidince çabuk geliyor. Fazla sarfiyat olmadığı için..."

"Siz bu çevrede mi oturuyorsunuz?"

"Hayır, karşı tarafta oturuyorum ."

"O zaman söylediğiniz karşı taraf için geçerli olabilir. Burasını bilmiyoruz. Siz onu bırakın da, söyleyin cep telefonunuz var mı? Benimki, görüyorsunuz, çekmiyor."

"Evet, ama maalesef benimki de çekmiyor... Genel bir arızaysa çabuk giderilir."

"Ne kadar iyimsersiniz! Ben hiç de sizin kadar iyi niyetli olamıyorum. Ya dediğiniz gibi büyük bir arıza değil de küçük, yerel bir arızaysa? Örneğin sadece bu apartmanın elektrik şebekesi arızalanmışsa? Ya da en kötüsü nedir biliyor musunuz? Bu asansöre ait sigorta atmıştır... En kötüsü de bu olur. Farkında mısınız? Arıza ne kadar küçükse buradan çıkma şansımız o kadar azalıyor. Şu anda saat bir. Asansör, en iyi ihtimalle sabah kullanılır. Gazeteleri dağıtmaya çıkan kapıcı fark edecektir ilk olarak. Bu durumda, ancak sabah yedi sularında karaya ayak basarız..."

"Sanmıyorum."

"Siz daha sanmayın, eğer kapıcı uyanık bir adam

değilse arızayı fark etmesi gecikebilir... Ve biz burada.."

"Bekleyeceğiz. Başka çaremiz yok."

"Beklemek mi? Sizin için kolay olabilir ama... Ya saatler sürerse? Neyse ki o son model, içeriden ikinci bir kapıyla sıkıca kapatılan asansörlerden biri değil bu. Kapıyla bina arasındaki boşluk biraz olsun içimi ferahlatıyor. Gerçi bu sefer de boşlukta bir kutunun içinde olduğumuzu her an fark ediyoruz. Oksijenden yana sıkıntımız olmayacak diye umuyorum. Aralıklardan yeterince hava girebilir. Yıllarca kalsak yine de asansörün içinde hava bitmez."

"Neden yıllarca kalalım ki?"

"Biliyorum, hiçbir anlamı yok, fakat ben asansörlerden tedirgin olurum."

"Nasıl yani?"

"Asansörlerde kötü oluyorum. Fobi. Kapalı yerde de kalamam. Hele böyle küçükse. Tabut gibi. Tabuta kapatılmış gibi hissediyorum. Aslında bu konuda kendimi tedavi etmeye çalışıyorum. Şimdiye kadar çok iyi gidiyordu. Çakmağınızı yakar mısınız?"

"Bir tür sıkıntı mı duyuyorsunuz?"

"Teşekkür ederim. Şu tarafa tutar mısınız? Evet... Bir tür sıkıntı. Aslında sıkıntıdan da öte bir his. Hatta sıkıntıyla hiç ilgisi yok. Tam bir panik duygusu... Bir an önce çıkmak istiyorum..."

"Çok mu kötü hissediyorsunuz?"

"Hayır... Evet. Aslında evet, oldukça kötü. Çok anlamsız fakat şu anda hiçbir şey düşünemiyorum. Sadece buradan çıkmak istiyorum. Bir an önce çıkmazsam ölecekmişim gibi... Çok kötü. Şu çakmağınızı tavana doğru tutar mısınız? Tavanda bir kapak olup olmadığını öğrenmek istiyorum. ...Yok tabii. Bu

asansörlerde üstte bir kapak yok."

"Asansör filmini seyrettiniz mi?"

"Evet, seyrettim. Lafı değiştirmek istiyorsunuz belli ki; fakat başka şeylerden söz etsek de o kaygı ve dehşet duygusu zihnimin içinde aynı canlılıkla devam ediyor olacak. Yine de sorunuzu cevaplayayım: Evet, hem romanını okudum, hem yabancı hem de yerli versiyonlarını izledim. Ne düşündüğümü merak ediyorsanız söyleyeyim: o filmdeki asansör böyle bir kapalı kutu değildi. Her tarafı açık. Sadece demirler var. Her tarafı açık. Kapalı bir yer değil ki... Beni hiç rahatsız etmedi. Farkındayım, ne diyeceğinizi bilemiyorsunuz. Akıllı bir adama benziyorum. Üstelik bilgili biri gibi de konuşuyorum, içinizde iki düşünce çarpışıyor: Bir taraftan, biraz önceki kibar davette dikkatimi çekmemiş olan bu adam ne kadar da ilginç biriymiş diye düşünürken bir başka yanınızla böyle bir adamın nasıl olup da bu tür bir zayıflığa sahip olduğunu kurcalıyorsunuz. Haklısınız. Ve aynı zamanda haksızsınız. Fobiler üzerine çok okudum. Çok araştırdım. Çünkü bu asansör meselesi beni çok yıprattı. Fobinin eğitimle, kültürle filan hiç ilgisi yok. Kendimden biliyorum, fobiler üzerine okumadığım kalmadı, fakat öğrenilerek aşılabilen bir şey değil. Rasyonel bir şey değil. Hele benim için hiç değil... Ben asansörlerden kaçtıkça onlar beni kovaladı. Gittikçe hayatımın merkezine oturdu. Ben, bu fobiden ibaret bir adama dönüştüm. Sokağa çıkmaya ya da bir iş için bir yere gitmeye hazırlandığımda önümde katedeceğim yol, bir asansörler haritası olarak belirir: hangi binada, hangi asansöre binmek zorunda kalırım, kalmamak için alternatif yollar hangileridir... Ben bu asansör tuzaklarının yanından yöresinden dolanarak sürdü-

rürüm yolculuğu... Tabii bu yüzden çok şey kaybettim. Bakın, iş aramaya başladığım ilk dönemlerde bir aile büyüğümüz eski ilişkilerini kullanarak bana önemli bir şirkette randevu ayarlamıştı. O olayı anlatayım da durumumun ne kadar ciddi olduğunu anlayın. Bana söylemiyorlar, ama iş yüzde yüz olmuş aslında, o anda bana biraz ciddi görünmek için öylesine bir mülakat hazırlamışlar. Hatta mülakattan sonra bana işe alındığımı bildirip çalışacağım odayı göstereceklermiş ve bana bu işi ayarlayan Ulvi Amca da beni odamda bekliyor olacakmış. Büro hediyemi bile almış. Fakat ben bunları bilmiyorum. Uf, eliniz yandı galiba. Keşke bir mumumuz olsaydı. Çakmakla olacak şey değil. Karanlıkta iyice tabut gibi oluyor... Çok acıyor mu?"

"Yok. Yok bir şey. Fazla acımadı da çakmak hâlâ sıcak o yüzden yakmıyorum."

"Zaten birazdan gazı da biter... Fark etmişsinizdir çok konuşuyorum. Yani şimdi iyice çenem düştü. Oysa yukarıda, Aylalarda hiç sesim soluğum çıkmıyordu. Değil mi? Aylalara sık mı gelirsiniz? Uh, şey, sanırım densizlik ettim. Böyle soru sor..."

"Hayır, ilk kez geliyorum. Ben aslında Ayla'yı değil Serpil'i tanıyorum."

"Nerden tanıyorsunuz?"

"Bir arkadaşımın arkadaşı."

"Ben Ayla'nın çok eski bir arkadaşıyım. Çok yakınızdır. Sırdaşızdır. Daha doğrusu o bana sırlarını anlatır, ben ona anlatmam. Neden mi? Benim sırlarım olmuyor da onun için. Daha doğrusu benim de bir sırrım var ve bunu ona söylememin bir yararı yok. Neden mi? Yüzünüzü görmüyorum ama kaşlarınızı kaldırmış merakla dinliyorsunuz gibi geliyor. Öyle değil mi? Orada mısınız?"

"Evet, sizi dinliyorum."

"Bir an yine tedirgin oldum. Bu garip bir his. Eğer fobi krizi diye bir şey varsa onu benden daha iyi kimse bilemez. Böyle sizinle konuşuyorum ya, aklımın içinde bir yerde sürekli bu asansörle ilgili kâbuslar kurgulanıyor; ve bazen bunlar birikip birikip patlıyorlar, o düzeye geldiklerinde kendime hâkimiyetimi yitireceğimi sanıyorum. Şu katlar arasındaki iki parmaklık boşluğa doğru atılıp bağırmak istiyorum."

"Aslında fena fikir değil. Belki bağırırsak birileri duyar ve bizi buradan çıkarırlar."

"Hayır, bağıramayız."

"Neden?"

"Olmaz. 'Kimsiniz' dediklerinde ne diyeceğiz? Aylaların misafiri olduğumuzu söylemek durumunda kalırız. Bu da onlar için hiç hoş olmaz. Özellikle Ayla için. Ben Serpil'i fazla tanımıyorum. Geçen yıl tanıştık. Ayla'nın babası ile sorunları var. Eski adamlardan. Kızının ayrı bir evde yaşamasına razı değil. Bir açığını yakaladığında onu eve dönmeye zorlayabilir, işin kötüsü Ayla da dönmek zorunda kalır. Çünkü annesi de şu aralar hasta... Sizi şaşırtıyor değil mi Ayla hakkında bunları duymak. Koskoca kadın, üstelik çekici, sert, kimseye pabuç bırakmayan bir kadın. Ve babası ile böyle bir sorunu var. İnsan şaşırıyor tabii. Her neyse bizim bu saatte onların misafiri olarak yakalanmamız gerçekten kötü bir durum yaratabilir. Bakın ben bile dayanıyorum."

"Fakat..."

"Yoksa siz de mi? Sizin de mi fobiniz vardı?"

"Hayır. Biraz sıkıştım."

"Sıkıştınız mı? Bu çok kötü işte. Ne yapalım bilmiyorum... Dayanamaz mısınız?"

"Şimdilik dayanırım da... Geçen dakikalar ne getirir, bilmiyorum."

"Aklınızı başka konulara verin. Düşünmemeye çalışın. Bakın ben öyle yapıyorum. Gerçi çok başarılı olamıyorum fakat hiç yoktan iyidir. Ne diyordum? Size iş başvurusu hikâyemi anlatıyordum. Dediğim gibi Ulvi Amca bana işi ayarlamış fakat ben bunu, cevabını aylar sonra öğreneceğim bir iş başvurusu sanıyorum. Her neyse giyindim kuşandım, gittim. Daha yolda huzursuzlanmaya başlamıştım. Şirket, şu plazalardan birinde. Ve büyük bir olasılıkla gitmem gereken büro giriş katında da değil. Yine de gittim. Belki danışmada bir form vardır onu doldurur bırakır giderim, diye hesaplamıştım içimden. Ama bir gittim... Görüşmem gereken kişinin kartını uzatıp kaçıncı katta diye sorduğumda danışmaya, aldığım yanıt mideme kramplar olarak girdi. On dördüncü kattaymış! Telefonla geldiğimi haber vermelerine fırsat vermeden kendimi dışarı attım. Hemen bir telefona sarıldım ve hasta olduğumu söyleyip durumu toparladım. Birkaç saat sonra o işi ve plazayı aklımdan tamamen silmiştim ki telefon çaldı. Arayan Ulvi Amca. Hasta olduğumu duymuş, aramış. Ben neredeyse söylediğim yalanı unutmuştum. Neyse, hoşbeş ettik, kapattık. Ve öğrendim ki birkaç gün sonrası için, Ulvi Amca yine bir görüşme ayarlamış. Ben gitmek istemiyorum fakat bunu Ulvi Amca'ya da söyleyemiyorum. Rezil olurum. Nasıl söylerim? Neyse uzatmayayım, ben görüşme saatine yarım saat kala yine bir mazeret uydurdum. Fakat, sonra Ulvi Amca bir görüşme daha ayarladı. Uf... ve o son oldu. Ben üçüncü randevuya da gitmeyince Ulvi Amca bizim eve baskına geldi. Öyle sinirlenmişti ki annem beni bir biçimde evden sepetledi.

Bütün gün bizimkilere bağırıp çağırmış. 'Üç kere boyun kırdım, özür diledim! Adama iş ayarlanmış, herkesin arayıp da bulamadığı işlerden hem de... Beyefendi gitmeye bile tenezzül etmiyor! Size piyango çıktıysa söyleyin de içimiz rahat etsin! Ne biçim çocuk yetiştirdiniz? Beni rezil etti! Üniversite okumakla olmuyor işte!' deyince babam sinirlenmiş, vay sen benim çocuk yetiştirmeme nasıl laf edersin diye o da ona bağırmaya başlamış. Zaten Ulvi Amca ile babamın arasında her zaman görünmez bir gerginlik olmuştur. Ulvi Amca'yı biraz şey bulur. Nasıl söylesem, onun bu işbitirici hallerinden hoşlanmaz. Tanıdıklar, çeşitli mevkilerdeki dostlar... Babamın ise bu taraklarda bezi yoktur. Her şeyin çalışarak hak edileceğini düşünür. Hayatın zor olduğunu bilir, ama yine de ilkelerinden vazgeçmez. Birilerinden bir şeyler istemek yerine hesaplar, planlar yapar. Neyse, babam patlayınca zavallı Ulvi Amca fenalık geçirmiş. Olay hastanede bitmiş anlayacağınız. Bu olaydan sonra ailecek küs olduk. Benim yüzümden. Evdekiler sordular, üstelediler. Bin bir türlü bahaneler, yalanlar uydurdum, olayı trajik bir gönül ilişkisine kadar getirdim."

"Ben dayanamayacağım. Bırakacağım... Uff, uff."

"Aman bırakmayın! Hiç olmazsa şu asansör boşluğuna doğru yapın, oradan aşağıya doğrudan yaparsanız asansör pislenmez."

"Tamam, tamam, uff, ufff. Oh. Dünya varmış. Nasıl rahatladım. Dinliyordum ama o kadar zor anlıyordum ki. Ulvi Amca falan diyorsun ya, ben ne diyor bu adam, ben kimim diyordum içimden. Kusura bakma, münasebetsiz bir durum oldu ama yapmak zorundaydım. Yoksa daha kötü olacaktı. Şimdi saatlerce kalabilirim burada."

"Saatlerce mi? Yapmayın Allah aşkına. Ben size ne anlatıyorum, siz bana neler söylüyorsunuz, ben fobi krizlerimi bastıramadığım için, susamadığım için size hayatımı anlatıyorum, siz saatlerce kalalım diyorsunuz. Bu kadar gerginliği kaldırabilir miyim bilmiyorum. Size siz diye hitap etmemden rahatsız mı oluyorsunuz? Benim değiştiremediğim bir huyumdur bu. Tanıştığım kişilere çok uzun zaman siz diye hitap ederim. Kendimi öyle rahat hissediyorum, isterseniz siz bana sen diyebilirsiniz. Benim için fark etmez."

"Ben de resmiyetten yanayımdır. Fakat az önce... Biraz mahcup oldum da... iyi ki karanlık... Babanıza ne demiştiniz, ne uydurmuştunuz? Yani durumu düzeltmek için..."

"Ona bir aşk hikâyesi anlatmıştım. Of, çok kötüydü, keşke tamamen unutabilsem. O yalanı hiç söylememiş olmayı isterdim. Babamla ben bu tür konulardan hiçbir zaman konuşmadık, yani o günden önce. Ciddi ve sert bir adamdı. Hâlâ da öyle. O yüzden de bu tür konulara hiç girilmezdi. Birlikte televizyon seyrederken birileri kazara öpüşmeyi biraz fazla uzatsa dayanamaz odadan dışarı çıkardım. Mutfağa falan gidiyormuş gibi yapardım. Babamlarla o sahneleri seyretmeye katlanamazdım. Tuhaftır, şimdi hissettiğim kaçma kurtulma krizlerine çok benziyor. Çok ilginç. Bunu şimdi fark ediyorum. Evet... Bunu unutmamalıyım... Bu durumla mücadele ediyorum. Ne sanıyorsunuz! Hoşuma mı gidiyor böyle olmak? Yarım bir insan olmak... Bazen bu fobinin verdiği güçsüzlük duygusunun tüm yaşamıma hâkim olduğunu düşünüyorum. O zaman daha da moralim bozuluyor. Düşünsenize herkesin yapabildiği basit bir şeyi yapamıyorsunuz. Hiçbir biçim-

de yapamıyorsunuz. Sizden küçüklerin, yaşlıların, aptalların, cahillerin yapabildikleri bu basit şey sizin için bir işkence! Kimseye de anlatamıyorsunuz. Zayıf bir insan olarak yaşamınızı sürdürüyorsunuz. Ayla bana her şeyini anlatır demiştim ya, işte öyle zamanlarda çok kötü hissederim. Ben ona anlatamam, dokunamam, hissettiklerimi belli edemem, bir köşede oturur dinlerim."

"Babanıza söylediğiniz yalan Ayla ile mi ilgiliydi?"

"Hayır, hayır. Yalandan bir aşk hikâyesi uydurdum. Sözde ben bir kızla uzun yıllar çıkmışım da sonradan o beni bırakıp başkasıyla evlenmiş ve şimdi o şirkette çalışıyormuş... Onunla karşılaşmak istemediğim için görüşmelere gitmediğimi söyledim. Babam durumu çok ciddiye aldı. Bana kadın-erkek ilişkileri üzerine bir ton nasihatte bulundu. 'Aşırılıktan kaçın, her şeyin ortası iyidir, uçlar zararlıdır, temkinli ol, ölçü ve saygı tüm ilişkilerin seren direğidir, planlı ol, önemli kararlar vermeden önce yirmi dört saat düşün,' gibi beylik laflar etti. O bunları söylerken ben bakışlarımı yerdeki hayali bir noktaya sabitlemiş dinliyordum ve işin tuhafı etkileniyordum. O yalan aşkı birkaç dakika önce uydurmamışım da gerçekten yaşamış ve o yüzden o haldeymişim gibi ezik, dinliyordum. Her gün binlercesini duyduğumuz o beylik sözler o anda bana hayatın çok gizli sırlarıymış gibi geliyordu. Çaresiz durumdaydım, dinliyordum. Durumuma üzüldü. Sanırım olayın beni ne kadar hırpaladığını anlamaya çalışıyordu. Belki de, bir babanın yapması gereken o zor konuşmayı yaparken neler hissedeceğini de önceden düşünmüştü. Çünkü hiçbir şeyi şansa bırakmaz. Her şeyi önceden düşünür, hesaplar. Bazen,

'baba,' derim, 'her şeyi hesaplayamazsın, nasıl olsa bir şeyler sürpriz olacak, boşu boşuna neden planlar yapıyorsun?' O da bana, 'Olsun, büyük bir yüzdesini yine de hesaplamış oluyorum,' der."

"Babanız haklı. Kontrol edilmeyen güç bir hiçtir."

"Bunu siz mi söylüyorsunuz?"

"Rica ederim, o doğal bir ihtiyaçtı. Bunu yüzüme vurmayın."

"Özür dilerim ama bana lastik reklamı sloganları ile cevap verirseniz ben de incinirim."

"Hiç farkında değilim. Söylediğim bir reklam sloganı mıydı?"

"Önemli değil. Belki bana öyle gelmiştir. Belki de babamın felsefesini çok iyi özetlediği için kızdım size."

"Babanızla aranız kötü müdür?"

"Hayır. Neden kötü olsun ki! Onu utandıracak bir şey yapmadım (Ulvi Amca meselesini saymazsak). Size demin anlattığım kadar şapşal da değilim. Yani plazalarda çalışmayacağım demek insanı başarısızlığa itmez. Daha sonra iş ararken, başvuru yapmayı planladığım tüm işyerlerinin asansör durumunu önceden araştırdım. Bu da o kadar tuhaf bir şey değil. Kısa sürede istediğim gibi bir iş buldum. Şirket, Levent'te üç katlı bir köşkte. Bahçe içinde. Çok hoş bir çalışma ortamı var. Zaten şirketin sahipleri okuldan arkadaşlarım..."

"Sonuç olarak babanız sizinle gurur duyuyordur..."

"Evet, herhalde... Kötü bir evlat değilim ben. Sadece asansör fobim var. Çıkmak istiyorum buradan. Hem de hemen. Yoruldum. Konuşmaktan, anlatmaktan, korkumu bastırmak için türlü hikâyeler uy-

durmaktan yoruldum."

"Uydurmak mı?"

"Hayır, lafın gelişi söyledim. Anlattıklarımın hepsi doğru. Fakat neden anlatıyorum ki size bunları?"

"Vakit öldürüyoruz işte. Hem güzel anlatıyorsunuz."

"Teşekkür ederim, iyi ki varsınız. Yoksa bu karanlığın içinde tek başıma delirirdim. Gerçi tek başına asansöre binmezdim. On katı da yürüyerek inerdim. Ayla bilir zaten asansöre binmekten pek haz etmediğimi. Ama bu boyutlarda olduğunu bilmez. Gerek yok. Biliyor musunuz, fobimle ilgili en çok şeyi size anlattım. Hem de bir asansörün içinde. Ne tuhaf bir durum... Gerçi, siz olmasaydınız da kesinlikle binmezdim. Üstelik asansörde kalacağımız da hiç aklıma gelmedi. Siz giderken, arabanız varsa belki yola kadar birlikte gidebiliriz diye düşünüyordum. O yüzden asansöre sizinle bindim. Hem bana iyi bir alıştırma da olacaktı. Hesapçı biri olduğumu mu düşünüyorsunuz? Ama bu çok kötü bir şey değil. Sadece çevremdeki olanakları insanları rahatsız etmeden, daha iyi kullanmaya özen gösteririm. O kadar. Her neyse, siz olmasaydınız tıpış tıpış merdivenlerden inecektim. Tabii on katı inerken birbirini yineleyen basamaklardan ve sahanlıklardan başım dönecekti. Nasıl tuhaf olur bilir misiniz? Benim kadar çok merdiven inip çıkmamışsınızdır. Yüksek katlara çıkmak ayrı bir macera, sanki Everest'e tırmanıyorsunuz, inmek ayrı bir dert, bir kuyuya yuvarlanıyor gibi..."

"Yani bu durumunuzdan ben mi sorumluyum? Üstelik benim arabam da yok. "

"Hayır, onu demek istemedim. Asansörde kalacağımız hiç aklıma gelmezdi, dedim. Of, çok konu-

şunca çok hata yapıyor insan. Ne lüzum vardı şimdi o lafları etmemin? Bakın çok özür dilerim. Elektrik kesintisinden sizi nasıl sorumlu tutarım? Böyle bir şey aklımdan bile geçmez"

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Biliyor musunuz konuşmanızda çok tanıdık bir şey var. Daha önce karşılaşmış olabilir miyiz acaba?"

"Sanmıyorum."

"Yine o 'sanmıyorum'lardan bir tane daha. Burası sıcak oldu gibi geliyor bana. Size de öyle geldi mi?"

"Hayır."

"İyi. Ben konuşmaktan ısındım galiba. Isınmak iyi geliyor. Korku bastırınca üşümeye de başlıyorum. Hastalık bu. Gerçekten... İnanın. Dışarıda karşılaşsaydık, ki karşılaştık yukarıda, hiç anormal biri der misiniz? Fakat bakın burada nasıl geveze bir ruh hastasına dönüştüm. Üstelik şuradan çıktıktan sonra bu yaptığım konuşmalardan çok utanacağım. Çok az tanıdığım birine özel duygularımı anlattığım için kendimi çok kötü hissedeceğim. Birkaç gün kendime gelemem artık. Yine mücadele. Kendimi bildim bileli bununla uğraşıyorum. Kendi kendime terapiler uyguladım. Okudum, araştırdım. Sistematik hissizleştirme diye bir teknik var, en son onu uyguluyordum. Ve bugüne kadar çok da kötü gitmiyordu, işte asansöre binmeyi başardım. Bu eve yıllardır gelirim, bu asansöre kaçıncı binişim biliyor musunuz? Üçüncü! İkincisini geçen hafta gerçekleştirdim, ilkini ise birkaç yıl önce... Binmek zorundaydım. Lamı cimi yoktu bunun. Kız arkadaşımın babasının ölüm haberi gelmişti, apar topar evden fırladık, kızcağıza sen yalnız bin asansöre diyemezdim. Çok kötü oldum tabii. Bir yandan o ağlıyor, bir yandan ben. Fa-

kat o babasına ağlıyor, ben ortamın yarattığı duygusal yükler altında dağıldığım için ağlıyorum. Her şey üstüme bastı o seferinde. Uzun süre binmedim bir daha. Geçen haftaya kadar. Dedim ya yeni bir teknik uyguluyorum. Haftalardır hem de. İşi çok yavaş ve derinden yapmaya kararlıydım, ilk hafta sadece asansörlere gidip bakıyordum. Uzaktan asansörleri izliyordum. Binenleri inenleri, açılıp kapanan kapıları... İkinci hafta kapısına gidip dokundum. Üçüncü hafta kapısını açtım. Dördüncü hafta kimsenin olmadığı yerlerde asansör kabinine binip kapıyı kapatmadan kalabildiğim kadar kaldım, beşinci hafta kapıyı kapattım, altıncı hafta asansörle bir kat yolculuk ettim. Sonra da Aylalardan çıkarken -ki burası benim için gerçekten bir sınav, on katlı bir sınav- denedim. Son çıkan konukla birlikte asansöre bindim ve yine geliştirdiğim zihni oyalama yöntemiyle sağ salim zemin kata vardım. Ve bugün de her şey yolunda gidiyordu. Fakat bu arıza oldu. Neyse ki sistemler otomatik. Bu arada asansörlerin mekaniğini de okudum, öğrendim. Örneğin bu kabini boşlukta indirip çıkartan halatlar öteki tarafta bir ağırlıkla dengeleniyor. Ki motor minimum güç harcamış olsun. Garip değil mi? Şimdi düşünüyorum da sizinle ben de burada birbirimizi dengeliyoruz. Farkında mısınız siz bir köşedesiniz, ben sizin tam çaprazınızdayım."

"Aramızdaki mesafenin en büyük olduğu aralık burası da o yüzden."

"Evet, ama yine de sanki... Düşünsenize, bu kabinin boşlukta böyle durmasını sağlayan o ağırlık, kabinde olan hareketi dengelemeye çalışır; ve eğer dengeleyemeyeceği bir hareket olursa ipleri kopar. Asansörler insanlar ayakta dururlarken dikey bir

hareket yapmak üzere tasarlanmışlar. Ya içindeki birileri beklenmedik hareketler yaparsa? Ne bileyim bir panik atak geçirip kabini sağa sola sallarsa... O zaman onu dengeleyecek bir şeylerin olması lazım."

"Bir şey olmaz, ipler dört kişiyi çekecek şekilde ayarlanmıştır."

"Sağduyunun sesi gibisiniz, işte beni de siz dengeliyorsunuz..."

"Yok canım, fazla telaş ediyorsunuz."

"Telaş mı? Benim çok ciddi bir fobim var. Tam olarak anlatamadım galiba. Her an bir panik atak geçirebilirim. Hazırlıklı olmanız için sizi uyarıyorum. Sizin bu korkusuz tavrınız bana cesaret veriyor, fakat yetmiyor. Denge her an bozulabilir. Şimdi ben tuhaf bir şey yaparsam siz de onun zıddı tuhaflıkta bir şey yapmalısınız ki denge kurulsun."

"Daha kötüleşecek gibi mi hissediyorsunuz?"

"Hayır, çok yoruldum. Aklımdan geçen tuhaf şeyleri anlatıp duruyorum. Biraz daha gelmezse ne yapacağız?"

"Bilmiyorum. Belki paltolarımızı yere koyup otururuz. Biraz uyuruz belki..."

"Hayır, sakın uyumayın! Ben kiminle konuşacağım o zaman? Uyutmam zaten sizi."

"Tamam, tamam, dinliyorum."

"Teşekkür ederim, çakmağınızı yakar mısınız? Yüzünüzü görmek istiyorum."

"Yüzümü mü?"

"Evet, yüzünüzü. Bir süredir çakmağınızı hiç yakmadığınızı fark ettim. Hatta hiç yakmış mıydınız bunu da şu anda kestiremiyorum."

"Yakmıştım. Hatta siz asansörün markasını, kullanım talimatını okuduktan sonra tavanı kontrol etmiştiniz... Sonra parmağım yanmıştı."

"Galiba haklısınız. Fakat yine de şu anda yakar mısınız?"

"Buyrun."

"Sağ olun. Bunlar da krizin parçaları, kusura bakmayın. Öyle paranoyalar üreten bir şey ki bu fobi. Neler geliyor aklıma, neler... Sözgelimi, aslında siz yokmuşsunuz da ben asansöre yalnız binmişim. Asansöre yalnız binme denemesini gerçekleştiriyormuşum. Zemin düğmesine basarken aynadaki görüntüme bakıp nasıl olsa yalnız değilim diye düşünmüşüm. Sonra da elektrik kesilince, kendimi oyalamak için hayalimde sizi yaratmışım. Nasıl ama? Saçma değil mi? Saçma olması fark etmiyor, o saçmalığa inanmasam bile etkilerini yaşıyorum. Bu paranoyalardan biri. Sadece paranoyalar değil, örneğin size o hikâyeleri anlatıp dururken bir yandan da 'ya bu adam şimdi küt diye ölse ben bir cesetle ne yaparım' gibisinden düşünceler zihnimden geçip durdu. Öyle bir film vardı, izlemiş miydiniz? Hani adam hapistedir. Ve oradan çıkmanın tek yolu ölmektir. Gardiyanla anlaşır, ilk ölen mahkûmun cesedinin yerine kendisi geçecek, gömüldükten sonra akşam olduğunda gardiyan gelip mezarı kazıp onu serbest bırakacaktır. Planda küçük bir aksaklık olur. Bizimki cesetle yer değiştirdikten sonra biri daha ölmüştür. Bizimki mezarının içinde kurtarılmayı beklerken cebinde bir kibrit bulur. Kibriti yakmasıyla korkunç gerçekle burun buruna gelir, onu kurtaracak olan gardiyanın cesedi de yanında yatmaktadır. Ne korkunç bir histir o. Of, insanın canlı canlı mezara konması! Ben normal cenazelere de dayanamıyorum. O küçük beton mekân ne kadar zavallı, ne kadar dünyamızdan uzak görünüyor gözüme. En son bir yakınımın..."

"İşte geldi!!!"

"A, evet, geldi."

"Haydi geçmiş olsun. Bakın alt tarafı on beş dakika sürdü."

"Of, ama ne on beş dakikaydı... Hep öyle kalacağız sandım. Neyse ki asansör otomatik olarak çalıştı. Gerçi şu anda da tedirginim ama hiç olmazsa birazdan sonlanacak. Size de ayıp ettim. Saçma sapan şeyler anlatıp başınızı şişirdim."

"Ne münasebet. Birbirimizi tanımış olduk. Merak etmeyin bu sırrınızı kimseye anlatmam. Zaten siz de anlatmamanız gereken bir duruma tanık oldunuz."

"Ah, evet."

"Bence bugünkü macera, fobinize de iyi gelecek."

"Hiç sanmıyorum. Hiç sanmıyorum. Mevcut korkuma bir de elektrik kesintisi korkusu eklendi."

"Çok da şakacısınız."

"Başka şansım var mı?"

"İşte geldik. Buyrun..."

"Teşekkür ederim. Her şey için teşekkür ederim."

"İsterseniz birlikte taksi tutalım."

"Olur."

ŞATO

Bazı rüyalar bulaşık teline takılmış yemek artıkları gibi mide bulandırır. Oysa az önce o parçaların ait olduğu yemeğin tamamını gövdeye indirmişizdir. Yorumlamanızı istediğim rüya da böyle irkiltici ve ruh bulandırıcı olanlardan. Beynimin hangi karanlık bağlantılarında birikmiş imgelerden oluştuğunu anlayamadım. Belki siz bana yardımcı olursunuz.

Rüya, çalışma masamın başında otururken başlıyor. Sanırım gündüz. Aslında zaman hiç belli değil. Ellerimin arasında bir baş tutuyorum. Bir baş... bir kafa. Yanaklarına bastırarak düşünüyorum. Böyle anlatırken korkunç bir rüyaymış izlenimi doğuyor. Ama rüyada korku atmosferi yok. Tam tersine, bu benim çok sık yaptığım bir hareketmiş. O denli rahatım.

Kesik baş normal bir kafanın yarısı boyutlarında. Okyanusya'da yaşayan son yamyamların, derisini yüzdükten sonra (ve bilmediğim birtakım işlemlerden geçirdikten sonra) küçülttükleri kesik başlara benziyordu. Sanki, bir zamanlar normal boyutlardaymış da bana ulaşana kadar bu tür bir büzülmeye uğramış. Masamda duran diğer büro eşyaları (kâğıt ağırlıkları, kalemlikler, fotoğraf çerçeveleri) gibi sıradan bir duruşu var. Ben, bu başı ellerimin arasında tutarak düşünüyorum. Kafa ve yüz kesinlikle tanımadığım birine ait.

[Bu noktada bir parantez açmak istiyorum. Kimi rüyalarda hiç tanımadığım insanlarla karşılaşırım. Bu duruma örnek olabilecek bir rüya sahnesi hatırlıyorum şimdi: ince bir tahta iskelede yürüyorum, yanımda sevdiğim kadın, akşamüzeri bir tekneye bineceğiz. İskelenin ucuna yanaşmış olan teknenin demir kapısını açmış bizi bekleyen bir garson var. Hiç tanımadığım biri. Rüyanın devamında da hiçbir rolü olmuyor. Uyandığımda bu tür tanımadığım insanların nasıl olup da rüyalarımda yer aldıklarını sormuştum kendime. Zihin bir sinema yönetmeni gibi bir tür *casting* yapıyor olmalı diye düşünüp gülmüştüm. Ama her zaman bu kadar hafif olmuyor yabancıların etkisi, insanların bir tekini bile tanımadığım, her şeyin yabancısı olduğum rüyalar da görüyorum bazen. Bunlardan büyük bir yabancılaşma duygusu ile uyanırım.]

Rüyaya geri dönersek... Çalışma odası olduğunu sandığım bir mekânda, büro eşyası gibi kullandığım (tam olarak öyle değil ama başka türlü ifade edemiyorum), gerçek boyutlarından yüzde elli küçük bir kesik baş var ellerimin arasında. Tanımadığım birine ait olan bu yüzün sahibinin bir zamanlar yaşamış olduğunu düşünüyorum. Saçları dökük, teni oldukça koyu renkte. Birkaç tel saçı alnından başlayıp tepesine doğru, birkaç tel de kulaklarının arkasından ensesine doğru uzanıyor; bu saçlar derisine yapışmış durumda. Cildi o kadar narin ki biraz kurcalansa dağılıp gidecek gibi. Bu kafayı ellerimin arasına almış düşünüyorum. Sanki kendi başımı ellerimin arasına almış düşünüyorum. Ya da: ellerimi kendi yanaklarıma bastıracağıma bu nesneyi kullanıyorum. Sanki bu sık sık yalnız kalıp düşündüğüm zamanlarda yaptığım bir şey.

"Keşke beni anlayabilsen," gibisinden bir şeyler mırıldanıyorum. Bu sözleri söyler söylemez, kesik başın beni duyduğunu hissediyorum. Konuşmuyor ama bir biçimde benimle iletişim kuruyor. Bu durum beni çok şaşırtıyor ve bir yandan da sevindiriyor. Hemen ona bir öneride bulunuyorum: "Kollara ihtiyacın var mı?" Tuhaf bir soru. Rüyanın bu noktasında ben de bir sonraki sahnede neler olacağını bilemiyorum. Ayrıca neden kollar?

Meğer bende fazladan bir çift kol (ve tabii onların ait olduğu bir beden) varmış. Nedense soruyu bu şekilde sormuşum rüyada. Oysa, 'Bir bedene ihtiyacın var mı?' da diyebilirmişim. Çünkü odanın gardıroplardan birindeki elbise askısına asılı (öyleymiş gibi duran) bir beden varmış; dolaptan bu bedeni çıkarırken çok sevinçliyim. O kolların (ve bedenin) fazladan bende durmasından ne zamandır rahatsızlık duyuyormuşum da bir çözüm bulduğum için seviniyormuşum gibi bir durum var ortada.

Rüyalara özgü bir sıçrama ile adam bedene kavuşuyor ve sonra onunla arkadaş oluyoruz. Birlikte dolaşıyoruz. Adama ait hatırladığım görüntüler hep sırtından çekilmiş fotoğraflar gibi. Uzun boylu... Koyu renk uzun ceketler giyiyor. Saçları da uzun (Baş gövdeye kavuşunca tamamen değişmiş!). Biraz Beethoven gibi. Yani o dönemin adamlarına benziyor. Bu arkadaşlığımız ne kadar sürüyor bilemiyorum. Rüyada bu konuya ilişkin bilgi yok. Bu döneme ait tek bir dramatik sahne var: Açık havadayız. Yeşillikler içinde bir yer. Tek tük ağaçlar da var ama asıl vurgu yeşil çayırlarda. Hafif engebeli bir arazi. Çok yayvan büyük bir dağın eteklerinde dolaşıyor gibiyiz. Ama bu dağın konumu hakkında hiçbir fikrim yok. Avrupa'nın kuzeyinde bir yerlerdeyiz san-

ki. (Türkiye olmadığına da emin değilim. Karadeniz kıyıları da olabilir.) Çevremizde yüksek yerlere özgü serin bir sis var. Adam önde ben arkada yürüyoruz. Bu yürüyüşü yönetenin o olduğu kesin. Bir yandan da konuşuyoruz. Daha çok o konuşuyor. Ben not defterime bir şeyler yazıyorum. Bir kurmaca üzerinde çalışıyormuşuz. Benim yazmakta olduğum (ya da yazmayı planladığım) bir öykünün kurgusunu tartışıyoruz. Ama durum bir tartışmadan çok bir usta-çırak ilişkisini andırıyor. Çünkü adamın önerilerine, düşüncelerine ve hayal gücüne yetişemiyorum. Adam bir yandan çevik adımlarla bütün tümsekleri aşarak beni çok güzel manzaralı yerlere doğru yürütüyor, bir yandan da anlatıyor.

[Rüyanın içinde yazmaya çalıştığımız öyküye dair aklımda kalan tek imge: Şato. Sonradan üzerine çok düşündüm. Neden Şato? Ve nereye bağlanan bir imge bu? Acaba öykünün odak noktasını mı oluşturuyor, yoksa onun içindeki imgelerden sadece biri mi? Kafka'nın *Şato*'su ile bir ilintisi var mı, yoksa basit bir tesadüf mü? O dönemde okuduklarımdan ya da izlediğim filmlerden mi sızmış rüyama? Çözemedim.]

Bir an geliyor, not almayı bırakıyorum. Çünkü hayal kırıklığına uğruyorum. O an, kendimi adamın sekreteri gibi hissediyorum: gerçekte sıradan, yeteneksiz, pırıltısız olan benim; yazmakta olduğumuz hikâye bittiğinde ben yazmışım gibi hissedeceğim ama aslında her şey onun eseri olacak. Kimse bilmese bile. Gerçi adama beden veren bendim. Yani onu bir biçimde yaratan bendim. Bunu o anda da hissediyorum. Ancak tarafımdan hayata getirilmiş olsa da adamın hayal gücü beni öylesine aşıyor ki rahatsız oluyorum. Pişmanlık içine gömülüyorum. Gerçi

buna tam anlamıyla pişmanlık da denemez. Çünkü o anda başa dönme olasılığı olsa yine o bedeni dolaptan çıkarıp adama verirdim, bundan dolayı pişmanlık duymuyorum. Belki pişmanlık doğru sözcük değil. Kırgınlık ya da yenilgi. Evet, doğrusu bu. Zayıflığımla karşılaşıyorum sanki. Bu arada adam anlatmaya devam ediyor. Benim not almayı bırakmam da kendimi kandırma sürecinin sonunu haber veriyor. O âna kadar kendime dair hissettiğim tüm olumlu duyguların birer yanılsama olduğunu çok yalın bir şekilde anlıyorum. O yeşil tepelerin ortasında kendimi o kadar gereksiz hissediyorum ki... Bir aptal gibi. Yaşamını boşa harcamış, hiçbir işe yaramayan biri gibi... Kendini kandırmanın bedelinin çok ağır olduğunu düşünüyorum.

Rüya bu noktadan sonra yeni bir evreye geçiyor. Benim düşüşüm başlıyor: içiyorum. Uzun bir süreden beri çok içiyormuşum. Bunu bir tek ben fark ediyorum. Evdeyim. Daha doğrusu evdeyiz.

[Bu arada yaşadığım evi de betimlemeliyim: İki küçük odasının dışında evin sürekli yaşadığım salonu diyebileceğim L şeklinde bir odası var. Diğer odaların ve tuvaletin bağlandığı küçük koridor ve mutfak bu mekâna açılıyor. Salonun dar bir penceresi ve binaların arka cephelerine bakan bir balkonu var.]

Sevgilim, onun (gerçek hayatta tanımadığım) bir kadın arkadaşı, adam ve ben evdeyiz. Sıradan bir gün. Ben mutfaktayım ve içeride konuşulanları duyuyorum. Adam yine parlak düşüncelerinden söz ediyor, işin garibi sevgilim ve arkadaşı da onu hayranlıkla dinliyorlar. Hatta ona cevaplar veriyor, sorular soruyorlar. Bense konuşulanların içeriğini anlayamıyorum. Çünkü sarhoşum. Mutfakta da votkalı birtakım içkiler hazırlıyorum. Önümde birkaç bardak

var. Onlara da bu içkilerden vereceğim belli, fakat asıl kendim için hazırlıyorum, bundan eminim. Kendimi uzunca bir zamandan beri (yeşil tepelerde not almayı bıraktığımdan beri) alkolün zihni bulandıran bulutuna teslim etmişim. Üzgünüm. O tepelerde hissettiğim sadece kimsenin farkında olmadığı yetersizliğimdi. Oysa şimdi mutfakta içki hazırlarken aslında bitmiş, dibe vurmuş bir durumdaydım ve herkes (sevgilim ve arkadaşı) bu durumun farkında.

Adam ve diğerleri ciddi şeylerden söz ediyorlar. Dünyaya ve hayata dair söyleyecekleri çok önemli şeyler var. Ben konuşulanların tek kelimesini bile anlamıyorum. Sarhoş kafamın almayacağı şeyler bunlar, diye düşünüyorum. Bir yandan da, 'ayık olsaydım da anlayamazdım, zaten bunu bildiğim için içmiyor muyum,' diye söyleniyorum. Tam bir kısırdöngü içinde bunalıyorum.

[Bunaltı, rüyalarda sık sık hissettiğim bir duygu değildir. Sıkıntı, utanç, korku, sevinç, haz belki... ama bunaltı? Hem de böylesine gerçekçi? Çok tuhaf. Bu rüyayı diğerlerinden ayıran da zaten yaşattığı bu yoğun duygular.]

Mutfaktan dışarıya çıkar çıkmaz sahne değişiyor. Bu sefer ben, sevgilim ve arkadaşı salonda ayakta duruyoruz. Adamsa mutfağın önünde dikiliyor. Konuşmuyor. Bir şeyler yapmak üzere olduğunu anlıyoruz, hatta bekliyoruz. Adam beklentimizi karşılıksız bırakmıyor. Yüzünü plastik bir maskeymişçesine sıyırıp çıkarıyor. Diğerleri çok şaşırıyor ve korkuyor. Çünkü onlar bu adamın geçmişini, bir zamanlar benim ellerimin arasında tuttuğum esrarengiz bir kesik baştan ibaret olduğunu bilmiyorlar. Ben hiç şaşırmıyorum. Yorgun ve bıkkın bir şekilde düşünüyorum: "O bir ölü. Bunu yapabilir."

Adamın yüzü ya da maskesi çıktıktan sonra iğrenç bir görüntü ile karşılaşıyoruz. Şekli bozulmuş yüz kasları ve sahanda yumurta gibi akmış gözleri diğerlerini iğrendiriyor. Bense etkilenmiyorum. Onların korkusunu yatıştırmak için açıklama gereği duyuyorum: "Tiksinmenize gerek yok. Hepimizin yüzünün altında bunlar var. Bu kaslar ve dokular. O sadece bunları gösterebiliyor. Yüzünü çıkarabiliyor." Ve içimden ekliyorum, çünkü o bir ölü.

Sevgilim ve arkadaşı ile birlikte izlemeye devam ediyoruz. Adam yüzündeki kasların yerini bir Rubik küpü ile oynarmışçasına değiştiriyor. Şekilsiz ve iğrenç görünen kasları elleriyle bir düzene sokuyor. O şekilsiz parçalar adamın elleri arasında son derece estetik bir görünüm kazanıyor. Bu kırmızı kas ve doku parçalarının üzerinde (harfler, rakamlar ve iskambil kâğıtlarındaki maça, sinek işaretleri gibi) kimi simgelerin var olduğunu fark ediyorum. Hayranlıkla izliyorum, izliyoruz.

Bir sonraki aşamada adamın bedeni ve içinde bulunduğumuz mekân yok oluyor. Artık kırmızı, yumuşak bir zemin üzerindeyiz. Bu zemin kalın kadife bir kumaş gibi hafifçe dalgalanıyor. Daha da önemlisi, üzerinde durduğumuz zeminin yeniden kesik bir baş haline dönüşmüş olan adamdan kaynaklandığını fark ediyorum. O anda adamın bizi çok fazla etkisi altına aldığını hatta diğerlerinin hipnotik bir trans içinde olduklarını düşünüyorum.

[Hipnotik trans benim için yeni bir rüya durumu değil. Daha önce de bir rüyada hipnozla ilgili bir olay olmuştu. Çocukluğumda bana ayakkabı almak için gittiğimiz bir dükkân vardı. Sadece çocuklar için ayakkabı satan bir mağaza. Dükkânın içi de çocukların ilgisini ayakta tutacak şe-

kilde düzenlenmişti. Girişte hemen solda büyük bir kafesin içinde Amerikan fıstığı yiyen, konuştuğu rivayet edilen gri bir papağan dururdu. Dükkânın en sonunda merdiven altında kalan bölüm küçük bir odacık gibiydi ve telle ayrılmıştı. İçinde onlarca ötücü kuş bulunurdu. Rüyamda bu dükkândaydım. Çocuk olarak değil de şimdiki halimle orada durmuş kuşlara bir konuşma yapmaya hazırlanıyordum. Fakat ben daha ağzımı açıp sözlerime başlar başlamaz kuşlar hipnotize olup donuyorlardı. Parmağımı şıklatarak onları uyandırıp yeniden konuşmaya başlıyordum. Ama ne mümkün! Sesimi duyar duymaz donup kalıyorlardı. Sonra bir anda durumu çözüyordum: Bunlar küçük hayvanlar olduğu için kendilerinden daha zeki bir yaratığın aktardığı bilgi içeriğinin yoğunluğu karşısında hipnotik transa geçiyorlardı. Sanki beyinleri aniden doluyor ve artık hiçbir şey anlayamaz hale geliyorlardı. Garip bir rüyaydı: Bir yandan iletişim kuramadığım için üzülüyordum, ama bir yandan da zeki olduğum için kendimi iyi hissediyordum.]

Bundan sonrasında adam yeni bir beden içinde kendi yarattığı kırmızı zemin üzerinde dolanıyor. Artık yeni bir yüzü ve yeni bir bedeni var. Kısa boylu, göbekli, çıplak ve orta yaşlı bir adam olarak görünüyor bize. Bu bana biraz tuhaf geliyor. Ona verdiğim bedenin böyle olmadığını düşünürken, kesik başın kendi gücüyle (hayal gücü?) kendine yeni bir beden yaratmış olduğunu anlıyorum. Artık benimle olan tarihsel bağını da koparmış olduğunu hazin bir şekilde fark ediyor, adamın hayal gücü karşısında pes ederek uyanıyorum.

Ama rüya burada bitmiyor. Uyandığımı sandığım gerçeklik aslına benzemekle beraber kimi bula-

nıklıklar içeriyor. Bunu şimdi daha iyi anlıyorum. Örneğin yine çalışma masasının başındayım, ama arkamda durması gereken kitaplık yok olmuş gibi. Daha doğrusu kitaplık var ama kitaplar görünmüyor. Oralarda görüntü biraz bulanık. Sıkıntı içinde yazıyorum. Meğer tüm rüyayı, size yazarken görmüşüm... diyorum. Herkesin tanıdığı ve başvurduğu ünlü bir rüya yorumcusuymuşsunuz. Mektupla gönderilen rüyaları belli bir ücret karşılığında yorumluyormuşsunuz. Ücret olarak da belli sayıda posta pulunu mektuba iliştirmem yeterli olacakmış. Zaten eski pul defterlerimi bu iş için çıkarmışım dolaplardan birinin içinden.

[Ne tuhaf değil mi: Yine dolaptan bir şey çıkarıyorum.]

Pullara bakıyorum. Hangi seriden versem, diye düşünerek defterin kalın sayfalarını çeviriyorum. Japon süs pullarını, eski Osmanlı pullarını, ilk gün zarflarını hüzünle seyre dalıyorum. Zamanın ne kadar hızlı geçmiş olduğunu fark ediyorum. Çocukluk ve ilk gençlik yıllarımı hatırlarken ellerimin arasında tuttuğum pul defteri gerçekte olmayan fotoğraflarımla dolu bir albüme dönüşüyor. Üç tekerli bir bisikletin tepesindeki halime bakarken şaşırıyorum: Evet, böyle bir bisikletim vardı, ama böyle bir fotoğrafım olduğunu bilmiyordum, diye düşünüyorum. Ailemin benden habersiz fotoğraflarımı çekmiş olduklarını ve artık yeterince büyüdüğüm için bana bunları teslim etmiş olduklarını anlıyorum. Bazı devletlerin belli bir zaman geçtikten sonra gizli arşivlerini açıklaması gibi bir olay bu, diyorum kendi kendime. Fakat, ilkgençliğime ilişkin bir fotoğraf beni uyarıyor. O fotoğrafı çekmiş olmaları beni her yerde ve her an izleyebilme güçleri olduğu anlamına

geliyor. Yaptığım her şeyin biliniyor olma olasılığı karşısında paniğe kapılıyorum.

Aceleyle size yazmakta olduğum mektuba dönüyorum.

Bu ilk yazışmamız değilmiş, zaten bir tür terapi amacıyla size yazıyormuşum. Sorunum tam da demin kapıldığım paniğin kendisiymiş... bunları bir çırpıda anlıyorum.

[Bir çırpıda anlamak... Bir anda aydınlanmak... Bu, rüyalarda o kadar sık başıma gelir ki. Uyandıktan sonra çok gülmüşümdür bu aydınlanma anlarına. Bir tanesini hiç unutamam: Rüyada bir ansiklopedide kertenkele maddesini okuyorum. Sonra bir anda aydınlanıyorum! Dinozorların yok oluşuna ilişkin kuramların hiçbirinin doğru olmadığını, bilimcilerin aslında soruyu (Dinozorlar neden yok oldular?) yanlış sorduklarını düşünüyorum. Kertenkelenin resmine bakarken, 'Tabii ya, hiçbir zaman yok olmadılar ki... sadece küçüldüler,' diyorum kendi kendime. Müthiş bir keşifte bulunmuş olmaktan dolayı mutlu uyanmış sonra da bu saçmalığa gülmüştüm.]

Yorumlamanız için birbiri ardına rüyalarımı yazıyorum. Ama mektubun bir yerine geldiğimde yazdıklarımın yeterli olmayacağı fikrine kapılıyorum. Siz beni hiç tanımıyorsunuz. Bu yüzden de yazdığım rüyaları yanlış ya da eksik yorumlayabileceğinizi düşünüyorum. Buna engel olmak için size kendimi tanıtmaya karar veriyorum. Sonra kara kara düşünüyorum. Kendimle ilgili cümleler kurmak içimden gelmiyor. Hatta kendime dair bir düşünce bile oluşmuyor aklımda. Bir türlü kendi imgemi kuramıyorum. Sonra yine bir aydınlanma ânı yaşıyorum: "Tabii ya, insan kendini birkaç cümleyle anlatamaz, ne söylerse söylesin mutlaka genelgeçer şeyler ola-

caktır ve hakkında bir fikir oluşturmayacaktır. Ancak kişi kendine özel bir olayı anlatırsa o kişiyi tanırız." Böyle düşünüyorum ve kendimi size en iyi şekilde anlatabilecek bir anımı bulmaya çalışıyorum. Yaşanmış yalın bir olay... Karmaşık olmayan, içinden tuhaf anlamlar çıkarmayacağınız...

Umutsuzlukla gözlerimi tavana diktiğimde sesinizi duyuyorum: "Aklınıza gelen ilk çocukluk anınız örneğin?" Kulaklarıma ulaşan soru inanılmaz bir şekilde iyi geliyor. Size karşı aşırı bir sevgi ve heyecan duyuyorum. Sesiniz sanki başımı okşuyor. Şefkatle beni sarıp sarmalıyorsunuz. Sizinle sevgili olmamız asla mümkün olmadığı için (rüyada bu bilgi tartışmasız baştan verilmiş) içimde çoğalan aşkı dizginlemeye çalışırken cinsel bir haz duyuyorum. Böyle büyük duygular içinde koltuğa uzanmışken birden kendimi görüyorum. Bir film gibi izliyorum rüyada olup bitenleri. Sanki terapistin üzerinde bir kamera varmış: Ben oradan odanın içinde yatan kendimi, masasında notlar alarak dinleyen terapisti –yani sizi– izliyormuşum. Kendime bakarken gözlerim ayaklarıma takılıyor. Koltuğa uzanırken ayakkabılarımı çıkarmışım. Ayağımda koyu renk çoraplar var. Kendimi o şekilde, gözleri kapalı, bu cümleleri söylerken görünce üzülüyorum. Çoraplı ayaklarımın, çevrede kimsenin olup olmadığına aldırmaksızın özgürce hareket etmeleri utançtan yerin dibine geçiriyor beni. Az önce büyük bir aşkla bağlı olduğum 'siz' imgesi, hızla çok uzak bir terapiste dönüşüyor. Size duyduğum aşkın terapinin bir parçası, bir yan etkisi olduğunu düşünüp gülümsüyorum. Gülümserken yine bedenimin içindeyim. Ama bir yandan da odayı tepeden görüyorum. Not defterinize yazdıklarınızı bile görebiliyorum.

O kadar uzun zamandır susuyormuşum ki siz benim 'açılacağım ânı' beklemekten yorgun düşmüşsünüz. Not defterine daha sonra anlayacağınız kelimeler yazıyorsunuz. Her biri kendi başına bir bütünün parçası olan, büyük harfle yazılan gerçeklerin dünyasından izler taşıyan kelimeler. 'Sessizlik', 'Maça', 'Şato', 'Sürüngen', 'Papağan'... Zihnimi okumak için müthiş bir çaba sarfettiğinizi, bunu bilincinizle değil, hayvansı bir içgüdüyle yaptığınızı anlıyorum; bunu fark edince korkuyorum. Bir yandan da seviniyorum. Yine bir rüyanın içinde olduğumun ayrımına varmaksızın büyük bir aydınlanma ânı yaşıyorum: 'Tabii ya,' diyorum kendi kendime, 'terapist olmak için altıncı his gibi bir özelliği olmalı insanın, yoksa herkes terapist olurdu; halk arasında aslında terapist olmak üzere dünyaya gelmiş ve bunun farkında olmaksızın terapi yapan insanlar da var o halde'. Gözümün önüne Muazzez Hanım geliyor. Sadece Bafra sigarası içen, tüm komşulara eşit derecede yakınlık ve ilgi gösteren, yaşlı su yeşili gözlerini diktiğinde insanlarda doğal bir anlatma isteği uyandıran Muazzez Hanım'ın sizlerden biri olduğunu düşünüyorum.

"Muazzez Hanım ile ilgili kişisel bir şey hatırlıyor musunuz?"

Soruyla birlikte geçmişe dönmeye çalışıyorum. Dişe dokunur bir sahne hatırlamaya uğraşıyorum. Tek hatırladığım kuş gibi hafif tabutunun indirilişi. Ardından kapının kenarına konan terlikleri... Yıllarca giyilmekten ayağın şeklini almış işlemeli yeşil terlikler... Baktığı kahve fallarında kendi ölümünü görüp görmediğini merak ettiğimi hatırlıyorum.

Kafamı kaldırıp camdan bakıyorum. Şehirden henüz çıkmamışız. Trenlerin yemekli vagonu şek-

linde düzenlenmiş bir otobüsün içinde gidiyoruz. Varacağımız şehirde bir sınav bekliyor beni, korkmuyorum. Kaçınılmaz bir şey olduğunu düşünüyorum. Evet, terapileriniz sonucunda iyileşmişim, hatta eskisinden daha iyi olmuşum ve şimdi de tam bir başarı ile sonuçlandırdığınız benim vakamı meslektaşlarınızla paylaşacağınız bilimsel bir toplantıya gidiyoruz. Kendimi tuhaf hissediyorum. Size bakıyorum, kitabınızı okumayı sürdüyorsunuz. Dalgın dalgın kitabın adını mırıldanıyorum: '*Şato*'. Karmaşık hislere kapılıyorum. Karanlık bir yanım kimi rastlantıların insanı yoldan çıkarabileceğini söylüyor. Bende yoldan çıkacak göz var mı? Gülümsüyorum. Elimde tuttuğum kitaba dönüyorum. Tüm anlattıklarımı kitabın sayfalarında basılı olarak görüyorum. Kitabın adını hiç hatırlamıyorum, bu çok tuhaf. Daha önce görmediğim, muhtemelen zihnimin tasarımı olan bir kitap.

Son paragrafı okurken o kısa aydınlanma anlarından birini yaşıyorum: 'Tabii ya, teknoloji o kadar ilerledi ki edebiyat da değişti; okunurken yazılan, yazılırken okunan kitaplar yapılabiliyor,' diyorum kendi kendime. Son cümlesi şu an okumakta olduğum cümle olan kitabı okumayı bitiriyorum.

BİNBİR GECE MEKTUPLARI

Bir

Ağırlaşmış havayı dağıtmak için pencereyi açtığımda yüzüme çarpan taze kar soğuğu o âna kadar birikmekte olan bir şeylerin zihnimde tamamlanmış olduğu etkisini yaratıyor. Derin nefesler alırken hayatımda yeni bir dönemin başladığını düşünüyorum. Karanlığa bakıyorum. Böyle karlı gecelerde iyice dikleşen yokuşta dev bir atın hayaleti beliriyor. Burnundan çıkan dumanlar yelelerine karışarak görüntüsünü inceltiyor. Bir anlık hayalin ne anlama geldiğini ifade etmem zor, ancak onu çok iyi tanıyorum. Bir araba hızla yokuştan aşağı kayarak iniyor. Pencereyi kapatıp masanın başına geçiyorum.

Günlerden pazar. Kanıksanmış bir hayatın sıkıcı günü... Son saatleri. Çoğunluğu ölmüş kişiler tarafından yazılmış kitaplarımı yakma isteği nedense hep bu saatlerde beliriyor. Dışarıda köpekler havlıyor. 'Acaba depremi mi haber veriyorlar' endişesi birkaç dakikada dağılıp gidecek; bunu da biliyorum. O sırada asi şehir ozanlarının uyaksız, uyumsuz dizeleri çınlıyor duvarların ardında. Komşular... Başkaları. Yaşamları türlü gizemler barındırmasına rağmen nasıl bu kadar normal görünmeyi başardıklarına şaşırdığım insanlar.

Bir süredir ölüm korkusu yokluyor gecelerimi. En çok da pazar geceleri. Sanki tüm hayatımın bir

pazar gecesi sıkıntısına tutsak düştüğünü hissediyorum. Bugüne kadar tüm yaşadıklarımın kocaman bir oyundan ibaret olduğu yanılsamasına teslim olmak istiyorum. Genç bir adam olduğum zamanlardaki gibi. Çocukluğumun güçlü duygularını özlüyorum. Korku hikâyelerinin içine girip nefes nefese okuduğum kitapları... Olağanüstü maceraların içinde kaybolan çocukluğumu yazdıklarımın içinde boşuna arıyorum. Çünkü çocukluğum, evin arkasındaki boş arsada bulduğum katılaşmış kuş ölüsünü elime aldığım gün bitmişti. Ölüm o gün bulaşmıştı ellerime. Avucumun içindeki çizgilerin tamamlandığını acıyla fark etmiştim. Kuşun katı bedenini başıboş uçuşan bulvar gazetelerinden birine sarıp kuyuya atmıştım. Memelerinde büyük kara yıldızlar olan çıplak bir kadın olmuştu ölüm. Karanlığa düşerken...

Kendi geçmişimi hiçbir zaman yazmadım. Okuyanların hep öyle sanmalarına özen gösterdim ama... Neden böyle davrandığımı bilmiyorum. Üzerine de düşünmedim. Belki hep içimde kalmış olan bir oyuncu olma isteğinin dışavurumudur. Tüm sanatların farklı biçimlerde de olsa bir gösteri olduğunu sanıyorum. Galiba. Hiçbir şeyden emin olamadığım bir yerde anlatıyorum hikâyelerimi. Belki de emin olduğum tek şey bunları sana anlattığım. Kim olduğunu bilmediğim birine yazdığım mektuplar... Her gece ölüm korkusunu hafifletmek için yazdığım mektuplar... Tüm hikâye anlatıcılarının Şehrazat'ın torunları olduğunu söylemişti bir dostum. Haklı galiba. Ertesi günün ilk ışıklarını görme umudunu taşıyan öyküler yazıyorum. Bunları sana bir mektup biçiminde gönderiyorum. Binbir Gece Mektupları...

İşte temiz bir kâğıt çekiyorum önüme. Beklenti-

siz bir mektup daha yazıyorum. Üzerimdeki giysiler silikleşiyor. Uzaklardan bir tren geçiyor. Sesi hayalet bir atın kişnemesi gibi. Çağırıyor. Sözcükten bir adama dönüşüyorum. Kendime yeni bir ad beğeniyorum. Hayaletler yeni adımı çağırıyor. İyi ki dolunay yok bu gece. Zarfa koyacağım öyküyü son bir kez okuyorum.

İki

Uzaklardayım. Küçük bir kahvede. Dışarıda geçmiş zamanlara özgü soğuk bir hava var. Konuşulanları anlamıyorum. Uzakta yalnızlık elle tutulur bir hale geliyor. Bedenimin sınırlarında bittiğimi açık bir şekilde hissedebiliyorum. Beni tanımlayan her şeyin, evimin, dostlarımın, şehrimin, düşmanlarımın, geçtiğim yerlerin, içinde yaşadığım binaların, terk ettiğim aşklarımın... her şeyin görünmez iplerle ayaklarıma bağlanmış olduğunu uzaktayken çok iyi kavrıyorum. Her geçen gün bu iplerin epridiğini, inceldiğini ve koptuğunu da biliyorum. Kopup gidenlerin ne olduklarını anımsayamıyorum. Ama nereye gittiklerini çok iyi biliyorum. Çocukluğumun içine baktığı karanlık kuyuya yuvarlanıyorlar. Evden uzaktayım. Bu mesafeden her şeyi söylemek mümkünmüş gibi geliyor.

Gündüzleri kenti dolaşıyorum. Ayakta duramayacak hale geldiğimde kendimi bu kahveye atıyorum. Hep aynı yere... Aynı sırayla kahve, soda ve yine kahve içiyorum. İçeri girdiğimde, yüzümü gördüklerinde, 'işte her gün gelen adam,' desinler diye bunu yapıyorum. Birisi beni anımsadığında var oluyorum çünkü. Kentin sokaklarında yürürken dünya

üzerinde var olmayan birine dönüşüyorum. Dükkânların vitrinlerinde görüntümü boşuna arıyorum. Bir atın hayaleti yalayıp geçiyor nesneleri. Sadece hayalden oluşan bir yele...

Kentin delilerini tanıdım önce. Yaşlı bir kadın var örneğin. Benden sonra geliyor kahveye. Onu da tanıyorlar. Yüzyıl önce, on sekiz yaşındayken okul üniforması ile mumyalanmış bir genç kızın bedenine sahip yaşlı bir kadın. Olmayan insanları görüyor. Göz göze gelmemeye çalışıyorum. Onlardan birine dönüşmekten korkuyorum. Görünmez olma korkusu. Onlarla konuşuyor. Masası her zaman kalabalık oluyor.

İnsanları sevmek istiyorum. Evet, bazen böyle şeyler hissediyorum. O zaman başımı yazdıklarımdan kaldırıp sokaktan geçen çocuklu kadınları izliyorum. Anneler geçiyor. Annelerin sımsıkı kavrayan elleri, güçlü adımları, her şeye karşı çıkabilecek çehreleri var. Hınzır küçük insanları alıştırıyorlar sokaklara. Ağızlarından çıkan buharın içindeki süt zerreciklerini sezebiliyorum. Hava kararduğında yok oluyorlar; yalnız adamların saati başlıyor. Yine yazdıklarıma dönüyorum. Yazdıklarım bana dönüyor. Bumerang gibi... Ne kadar uzağa fırlatırsam, o kadar kalabalık dönüyorlar yanıma. Bu mektupları yazmak yalnızlığımı kalabalıklaştırıyor. Okuyacağın anı düşleyerek oyalanıyorum. Yazdıklarımı, kentin delilerinden biri olmadığımı kanıtlayan belgeler olduğuna inandığım için yanımdan ayırmıyorum. Olmayan insanlara mektuplar yazmanın bir açıklaması olmalı.

İşte temiz bir kâğıt daha çekiyorum önüme. Bir mektup daha... Üzerimdeki giysiler silikleşiyor. Uzaklarda bir zil çalıyor. Ellerim çocuklaşıyor. Bir

okul dağılıyor. Suluboya çizilmiş bir adama dönüşüyorum. Kendime yeni bir hayat beğeniyorum. Geçmişin kuyusundan tanımadığım insanlar çıkıyor birer birer. Ayaklarıma dek uzanan iplere tutunuyorlar. Her mektubumun arkasına bir öykü ekliyorum. Sabahı bir kez daha görebilmek için...

Üç

Bir taşra otelinin sessizliğinde yazıyorum. En çok bu otellerde yazmayı seviyorum. Yatağın karşısında aynalı bir konsol var. Sağ tarafta 37 ekran bir televizyon. Küçük tabureye oturmuş yazarken, arada sırada düşünmek için kafamı kaldırdığımda kendi görüntümle karşılaşıyorum. 'Bir ressam olsaydım kendi resmimi yapmazdım,' diyorum yüksek sesle. Sevdiğim kimi yazarlara cevap yetiştirirken kendi kendime konuştuğum sanılabilir endişesi ile televizyonun sesini açıyorum. Komşu odaları rahatsız etmek istemiyorum. Komşular... Televizyon olası bir deliliği gizleyebilir. Gülüyorum.

Neşeliyim. Bugün tanıştığım bir tarih öğretmenine şehrimin ormanını anlattım. Ağaçların boşluğa uzanan dallarını... Mavi-yeşil sisle kaplı orman yollarında bir zamanlar nasıl âşık olduğumu. Anlatırken hüzünlüydüm. Şimdi nasıl anlattığımı düşünürken neşeleniyorum. Aynaya bakıp gülümsüyorum. Neşelendiğimde çok akıllı görünmediğime karar veriyorum. Kaşlarımı çatıp babamın yüzünü buluyorum hemen. Kendime geliyorum.

Yarını düşünerek geçirdiğim saatlerin bugüne ait olmadığını iddia eden bir kadının hayatıma girmesine nasıl direndiğimi anımsıyorum. Yazdıkları-

ma sinmiş olan yalnızlık izleğinin büyük bir yalan olduğunu söylediğinde uzaklaşmıştım ondan. Beni tanımıyordu. Beni, bir zamanlar sevdiği birine dönüştürmek istiyordu. Terk ettim onu. Atıma atlayıp uzaklara kaçtım. Yılların ötesine. Kaçmaktan nefessiz kaldığım bir anda, bir ağacın dibine oturup düşünmeye başladım. Ne kadar yalnız kalmış olduğumu fark ettim. Beni benzetmeye çalıştığı adam olmuştum yıllar sonra. Onu bir zamanlar sevmiş olan bir adam. Kimbilir hangi uzak şehrin yollarında güçlü bir anne olarak yürüyordur...

Bazen, bazı şeyleri sadece ben anımsıyormuşum gibi geliyor. Basit bir buluşma örneğin. Bir sohbet. Bir piknik. Yaşayanların hepsinin unutmuş olduğu sıradan bir gün. Tüm bunların yükünden kurtulmak için, belleğimi silmek için televizyon ekranına bakıyorum. Kadınların memelerinde kara yıldızların olmadığı filmler oynuyor. Uzak şehirlerden birinde gittiğim doğa müzesinde dokunduğum göktaşının soğuk karanlık yüzeyi canlanıyor parmak uçlarımda. Ellerimin belleğine söz geçiremiyorum. İçinde geçmiş ve geleceğin tüm anılarını saklayan avuçlarımı açıyorum. Bir kuşun hayali havalanıyor. Ölü kanatları yüzüme çarpıyor. Konsolun üzerine ucu siyah bir tüy ağır çekim düşüyor. Alıyorum elime. Kalemi...

Bir kuyudan söz edecekken vazgeçip ormana doğru sürüyorum atımı. İyi ki dolunay yok bu gece. Suluboya çocuklar adlarını kazıyor ağaçlara. Uzaklarda bir anne ağlıyor. Geçmişin kuyusundan sözcükten bir adam çıkıyor. Elinde tüyden bir kalem, mektup yazıyor. Okuman için.

Dört

Yazmadığım her an ölüyüm. Böyle hissediyorum. Yazmanın bir alışkanlık olduğunu sanıyordum başlangıçta. Her yanım defter, kâğıt, cümle, sözcük, harf oldu zaman içinde. Yazılmayan hiçbir şeye inancım kalmadı. Yaşarken doğru ile yanlışı ayırt edemediğimi söyleyen arkadaşlarımla yolları ayırdığımdan beri... sürekli yazıyorum. Yanlışların doğruları yok etmediği bir dünya kuruyorum. Başrollere çıkıyorum. Gülünç duruma düşmeme aldırmadan üzerime düşeni yapıyorum. Üzerime düşenler ağır geliyor çoğu zaman... Hikâyenin gereklerine göre açılıyor perde... Kapanırken selam veremeyecek kadar yorgun oluyorum. Hem yazıp hem yönettiğim hikâyeleri canlandırırken işlediğim günahların cezasını çekiyorum loş kulislerde. Hiç kimse gelip kutlamıyor. İzleyiciler sabırsız. Perde kapanır kapanmaz evlerine, ofislerine, parklarına, caddelerine dönüyorlar.

Uykumda sağdan sola dönerken yataktan düşmeme engel olan perinin yüzünü görmek için geceler boyunca nöbet tutuyorum. Zaman bedenimin içinden geçerken dokularıma ve organlarıma geri dönüşü olmayan zararlar veriyor. Sigarayı bırakmak için yöntemler hayal ediyorum. Sonra kafam karışıyor. Geceleri geç saatlerde birçok şeyi daha önce yaşamışım gibi geliyor. Hiç sahip olmadığım bir atın dışarıda beni beklediğini duyuyorum. Herkes içeride olduğumu anlayacak diye telaşlanıyorum. Hemen bir kâğıt çıkarıp yazılı yoklama yapıyorum. Bildiğim yerlerden soruyorum, yine de başarısız oluyorum. Pencere tıklanıyor. Yıllar önce kuyuya düşen kuş... Boynunun altındaki küçük silindirik hazneyi

açarken ellerim titriyor. Bir bulvar gazetesinin uyduruk bulmaca karelerinin içine yerleştirilmiş cevap anahtarını okuyorum. Hep başkalarının hatalarını tekrar etmişim. Yoklama kaçağı olmamak için gösterdiğim çabanın bir ödülü olması gerektiğini söylüyorum sevdiğim yazarların hayaletlerine. Kaşlarını çatıp babamı taklit ediyorlar. Bozmayın diyorum, deklanşöre basıyorum, suluboya portreler düşüyor fotoğraf kâğıdına.

Trenden inen yolcuları bir zamanlar tanıdığım söylentisi yayılmış. Devlet töreniyle karşılanıyor yabancı bir ülkede delirip mumyalanmış yaşlı kadın. 'Adım Şehrazat,' diyor kimsenin anlamadığı bir dilde. Sesi hayalet bir atın kişnemesi gibi. Çağırıyor. En sonunda geldiler, diyorum kendi kendime. Bir zamanlar sadece benim farkında olduğum gerçeklerin artık bulvar gazetelerinde sekiz sütuna manşet olmasından dolayı korkuyorum. Olay yerini hızla terk ediyorum.

Uzaklarda bir zil çalıyor. Küçük çocuklar yabancı konukların şerefine gazetenin armağan olarak dağıttığı süt tozlarını emiyorlar. Anneler yanlış kararlar vermiş olduklarının farkında olmaksızın törende hazır bulunuyorlar. Dışarıda köpekler havlıyor. Bir okul binasının duvarları boyunca koşuyorum. Uykusuzluktan yorgun olduğum için yüksek bir yerden yatağıma düşüyorum. Yüzüm acıyor. Konsolun aynasına bakıyorum: karanlık. Dolunay yok bu gece.

Kâğıtlara cümleler yazıp eski bir okul üniformasından bozma torbanın içine atıyorum. En-kısa-cümleyi-çeken-başlar oyunu oynuyorum. Bir şiirin romanı çıkıyor torbadan. Sinirlenip buruşturuyorum kâğıdı. Avucuma bulaşan mürekkep kader çizgimi değiştiriyor. Yol görünüyor. Atımın yelelerini

tarıyorum. Sabah gitmeye karar veriyorum. Günün ilk ışıklarını görebilmek umuduyla yeni bir hikâye anlatıyorum sana.

Beş

Herkes gibi davrandığım da oluyor. Hatta günün büyük bir bölümünü böyle geçiriyorum. Ofiste. Yaygın resmi görüşün aksine işimi seviyorum. Tatillerde ve dini bayramlarda bile ofiste oluyorum. Kimileri gidecek başka bir yerim olmadığını sanıyor. Oysa bu doğru değil. Kapılarla çevrili bir avluya bakan ofisimin penceresinden uzun uzun seyrettiğim hastalıklı ağaçla kendi hayatım arasında paralellik kurduğumu düşünenlerin bunu söylemelerine izin vermiyorum. Aklı başında cümlelerle sözlerini kesiyorum. Ofise her zaman hazırlıklı geliyorum. Bazen o cümleler için bütün gece uykusuz kaldığım oluyor. Ama değiyor.

Ofisim küçük olmasına rağmen duvarlarına astığım nesneler sayesinde geniş görünüyor. Bilimsel bir toplantı için gitmiş olduğum bir taşra kentinin otelinden araklamış olduğum ayna, denizaşırı yolculuklar sırasında yıpranmış bir bumerang, Golgota Tepesi'nde çarmığa gerilmiş iki haydutu ve İsa'yı gösteren röprodüksiyon, tren istasyonlarında göz göze gelmiş olduğum kadınların itiraf mektupları, ünlü çizgi roman kahramanlarının suluboya portreleri, karnındaki bebekle konuşan annemin gençlik fotoğrafı, babamın bezik takımı... Bunları zihnimi dağıtmak için duvarda asılı tutuyorum. Ofisimde beni ziyaret etmekten çekinmelerinin nedeni bu karışıklık, farkındayım.

Duvarların ardından gelen sesler bir boykotu düşündürüyor. Herkes içeride olduğumu anlayacak diye telaşlanıyorum. Neyse ki resmi tatillerde danslı partiler veriliyor. Trenler karşılanıyor. Anneler kalabalığın içinde çocuklarını kaybediyor. Bulvar gazetelerinde kayıp ilanları yayınlanıyor her gün. Yaşlı adamlar yaşananların ardındaki sır perdesini aralamak için bulmaca karelerini harflerle dolduruyorlar. Bildikleri her şeyi bu kutucukların içine işaretliyorlar. Yazılı yoklama veriyoruz her gün. Yemek molalarında ofislerimizi terk edip uzaklara bakıyoruz. Ben çocukluğumun kuyusundan çıkıp gelecek kuşu bekliyorum. Ne kadar zaman kaldığını anlamak için bir gözüm hep avucumun içinde oluyor. Elimi sıkıca kapatınca canım acıyor. Gençler yüzümde beliren ani acının nedenini anlamıyor.

Tüm bunları sana anlattığım için utanmıyorum. Nasılsa yeni bir öykü daha koydum zarfa. Onu okuduğunda tüm bunları unutacaksın. Beni mutlu biri ile karıştıracaksın.

Altı

Kar maskesini çıkarıp bankadan içeri giriyorum. Üzerimdeki giysilerin silikliğinden kuşkulanan güvenlik kameraları hareketlerime kilitleniyor. O sırada asi şehir ozanlarının uyaksız, uyumsuz dizeleri çınlıyor duvarların ardında. Kasanın ardındaki memurenin eli bacaklarının arasındaki alarm düğmesine kayıyor yavaşça. Göz göze geliyoruz. 'Bu bakışı saklayabilir miyim,' diye sormak geçiyor içimden. Fırsat olmuyor. Bilgisayar kayıtlarını kontrol ediyor. Benim adımı taşıyan on iki kişi daha ol-

duğunu söylüyor. Şaşırıyorum. Onların adreslerini istiyorum. Bana bulvar gazetelerinden öğrenmiş olduğu bir okul şarkısının sözleri ile cevap veriyor. Anlaşamıyoruz. Ayrılıyoruz.

Bankadan dışarı çıktığımda herkes rahat bir nefes alıyor. Ceplerime doldurmuş olduğum paraları avucumda ısıtıyorum. Polis kılığına girmiş bir simitçiden yüklü miktarda leblebi tozu satın alıp okulun yolunu tutuyorum. Çocukların adlarını kazımış oldukları ağacın dibinde otlayan atımın yularını çözüp yola koyuluyorum. Eski okul üniformamdan bozma heybemin ağzını gevşetiyorum. Dörtnala giderken geceden hazırlamış olduğum cümlelerim dökülüyor. Bir süre sonra bu izleri takip edeceklerini biliyorum.

Güvenlik kamerasının kaydetmiş olduğu sayısal görüntümü alışveriş merkezlerinin girişlerine neden asmış olduklarını soruyorum bir anneye. Çocuğunun elini sıkıca kavrayıp uzaklaşıyor. Ayak izlerinde süt tozları çoğalıyor. Ormanda nasılsa bulurum onları deyip elimi cebime atıyorum, bir avuç banknot çıkarıp üzerlerindeki yazıları okuyorum. Uzaklarda bir zil çalıyor.

Bir tarih öğretmeni yolumu kesip adımı soruyor. Ofisimin yerini tarif ediyorum. Onu ilgilendiren nadir eserlerden oluşan bir koleksiyonum olduğunu söylemeye çalışıyorum, leblebi tozları püskürüyor ağzımdan. Ne dediğim anlaşılmıyor. Yazdığım mektupları sana göndermesi için eline tutuşturuyorum. Acıyla kıvranıyor. Yurtdışından kahraman itfaiyecileri getirecek olan treni karşılamak üzere istasyona yöneliyorum.

Sokaklarda dolaşmaktan yorulduğum bir anda tüm paramı canlı mankenlik yapan bir adamın beyaz mantosunun cebine koyuyorum. Kendini İsa sa-

nan adam Golgota Tepesi'ni hatırlatıyor bakışlarıyla. 'İki haydut vardı,' diye fısıldıyor, iki hırsız. Kutsal kitapta öyle yazılmış. 'Biri sağ yanımdaydı,' diyor, ben sağ avucuna çiviyi çakarken, diğeri sol yanımda. Haydutların adını soruyorum, konuşmuyor. Ancak birini kurtarabilirim demek için ağzını açtığında ölü bir kuş düşüyor ayaklarımın dibine. Eğilip kaldırıyorum cansız meleği, rüzgârda uçuşan bir bulvar gazetesine sarıyorum bedenini, gerisini biliyorsun, kuyuya atıyorum, daha önceki mektuplarımda yazmıştım. Leblebi tozuna bulanmış ellerime bakıyorum: Sana mektupları yazanın hangi elim olduğunu anlamaya çalışıyorum.

Yedi

Balerinin etekleri havalandıkça yüreğim hopluyor. Bir daha yapmayacağım, diye sözler veriyorum. Balerin dönerken yediklerim ağzıma geliyor. Anneler çocuklarının ağzından püsküren süt tozlarını siliyorlar kâğıt mendilleriyle. Çılgınlar gibi dönen balerinin yüzünü uzak bir kentin genç kız görünümlü yaşlı delisine benzetiyorum. Eve döndüğümde suluboya resmini yapmaya karar veriyorum. Lunaparkta sıradan bir gün diye yazacağım resmin altına.

Gazinoya girip meyveli gazoz söylüyorum. Kalabalık mekânlardan yazdığım mektupları ne yaptığımı biliyorsun artık. Defalarca kılık değiştirmeme, yeni adlar edinmeme rağmen beni nerede görsen tanıyorsun. Lunaparkın girişi okul gezisi için gelen çocukların gürültüsü ile bir anda karışıyor. Gülümseyerek onları izliyorum. Leblebi tozu savaşı başlatıyorlar durduk yere.

Eski tüfeklerle yaptığım başarılı atışlar sayesinde kazandığım bumerangı fırlatıyorum onlara doğru. Neşe içinde peşimden geliyorlar. Atlıkarıncayı boş verin, diye bağırıyorum. Sesim duyulmuyor. Gazinonun 37 ekran televizyonu sesimi bastırıyor. Memelerinde kara yıldızlar olmayan bir kadın bulvar gazetelerinden öğrenmiş olduğu bir şarkıyı söylüyor.

Sihirli aynalarda değiştirmiş olduğumuz bedenlerimizle trene biniyoruz. Makinistin üzerinde altıncı filoyu karşılama töreninden kalma bir tişört var. Yanıma oturmuş olan bir tarih öğretmeni ile göz göze geliyoruz. Sınıfı idare edemediğini itiraf ediyor. Ona western pavyonunda çektirmiş olduğum beni siyah bir atın üzerinde olduğumdan daha büyük gösteren fotoğrafımı gösteriyorum. Sinirleniyor. Yazılı yoklama yapmak istiyor. Atlıkarıncayı mahmuzluyorum.

Falcı kadının çadırının önünde buluyorum kendimi. Adının Şehrazat olduğunu iddia eden yaşlı kadının mumya ellerine bırakıyorum avucumu. Kader çizgimi buluyor bir çırpıda. Sonra olmayan insanlarla konuştuğu sesiyle azarlıyor beni. Avucumdaki çizgilerle oynamamam gerektiğini hatırlatıyor. Kendimi savunamıyorum. Mürekkep bulaşmış olduğunu sen çok iyi biliyorsun. Hani yazmıştım ya, kuyu, kuş, gazete... Dinlemiyor. Alarm düğmesine basmakla tehdit ediyor beni. 'Git,' diyor, 'ceza olarak her gece yaz. Yaz da aklın başına gelsin.'

Şimdi anlıyorsun değil mi bu mektupların nedenini?

Sekiz

Az önce gönderdiğim mektupların eline ulaşmadığı endişesi ile paniğe kapıldım. Ofis olarak kullan-

dığım otel odasının içini dolduran kâğıtların oluşturduğu acıklı yığının karşısında oturup bir sigara içtim. Uygunsuz kişilerin eline geçmişse ne yaparım, diye düşünmeye başladım. Yan odada kalan tarih öğretmenine güvenmekle hata etmiş olabilir miydim?

En gizli sırlarımı açıkladığım mektuplarım... 'Yazmak asla pişman olmamaktır,' demişti bir dostum. Haklıydı. Öyle mi? Gerçekten haklı mıydı? Daha birçok şey söylemişti. Şimdi hepsini anımsamam zor; ama demişti. Korkularımdan söz etmiştik yola çıkmadan önce. Anlat ve kurtul demişti. En basit korkuların içinde bile büyük acılar gizlidir demişti. Tüm yolculuk boyunca söylediklerini düşünmüştüm. Tren durduğunda kararımı vermiştim.

İstasyonda büyük bir karşılama töreni vardı. Önemli birileri geliyordu. Okullardan öğrencileri dikmişlerdi rayların kenarına. Onlar için üzülmüştüm. İçlerinden bazılarını kendi çocukluğuma benzetmiştim. Bir gün siyah bir ata binip ormanlara doğru gideceğini hayal eden çocukluğuma...

Bak işte korkudan her şeyi birer birer anlatıyorum. Tüm paramı bankadan çekip gidişimi. Vardığım kentin sokaklarında, kahvelerinde, lunaparkında geçirdiğim zamanları... Hediyelik eşyalar satan bir dükkândan satın aldığım röprodüksiyonları. Hiç süslemeden, olduğu gibi, çıplak... Asfalt bir cadde gibi kesin ve net.

Korku yaşananları bozuyor. Her şey olduğundan farklı görünüyor o zaman. Olduğundan daha büyük ve ayrıntılı. Öykülerde olduğu gibi. Belki de korkularımı dışa vurmaktan başka bir işe yaramıyor yazdıklarım.

Artık ne yapacağımı biliyorum. Ancak cesaret

edemiyorum. Ama bir gün, kahraman itfaiyeciler zamanında yetişemeyecekler...

Şimdilik bir şey olmamış gibi davranıyorum. Gazete kâğıtlarından büyük bir zarf yapıp içine gülünç bir korkuyu anlatan öykümü koyuyorum.

Dokuz

'Sen rüyalarda yazıyorsun,' demişti sevdiğim bir yazar. Bu saptamasını o kadar sevmiştim ki, sözünü tamamlamasına fırsat vermeden kendimi yollara vurmuştum. Yaşlı bir ağacın altında görülen gündüz düşlerinin gizemine inanıyordum. Dallarını güçlü kollar gibi gök boşluğuna uzatan yosunlu bir ağaçtı aradığım. Büyüdükçe yıldırıma yaklaşan bir ağaç.

Çeşitli kapılardan geçtim bahçeyi bulana kadar. Eşiğinde çocukların nöbet tuttuğu, üzerinde anne resimleri olan büyük kapılardan geçtim. Harita olarak avuçlarımdaki çizgileri kullanıyordum. Gençtim o zamanlar. Âşıktım. Ama aşkın yolculuklarda yitirildiğini bilmiyordum.

Uğradığım her kentte gençliğimi bozduracağım bir banka nasılsa bulunuyordu. Her birini tek tek dolaştım. Güvenlik kameralarının kayıtlarını inceleyebilirsin. Nakde dönüştürdüğüm yıllarımı lunapark aletlerinde harcadım. Çeşitli oyunlardan kazandığım kadınların memelerindeki kara yıldızları okul üniformama rütbe olarak taktım. Sınıf başkanı seçimleri için hazırladığım konuşma yasadışı unsurlar içermeseydi şimdi burada olmayacaktım.

İçine girdiğim nemli taşra oteli yataklarında gördüğüm rüyaların en korkuncunun peşinden bu-

ralara kadar sürüklendim. Kaçırdığım trenlerin cepheye gittiklerini neden sonra fark ettim. Benimle aynı adı taşıyan on iki kişinin gittikleri cepheden gelen haberleri vermekten hoşlanmayan bir bulvar gazetesinde pazar bulmacasının fotoğraflı sorusunda rol aldığımı aile büyüklerimden sakladım. Görev gereği gittiğim şatoda ikram edilen ahududu likörünü gizlice döktüğüm saksılarda büyüyen otları yakan köylüleri uyarmak için çevreci olan kızların küçümseyen bakışlarını görmemek için başımı öne eğdim. Nasıl çocuklar büyüyüp asker oluyorsa, askerler de büyüyünce çocuklaşıyor; suluboya resimlerini yapıyor bulvar gazetesi güzellerinin.

Yolculuğum bitti mi? Sanmıyorum.

Bu son mektubum. Sana karşı hep dürüst oldum. Aklımın ve varsa ruhumun tüm kapılarını sonuna kadar açtım. Bu yüzden çıkan rüzgâr birçok tuhaf nesne ve görüntüyü canlandırdı. İçimdeki kuyudan çıkan imgeler yine geldikleri yere dönecekler. Bunu biliyorsun. Okuyup bitirdiğinde kuyu kapanmış olacak.

Şimdi son kez o kuyuya birlikte eğilip bakalım.

Binbir Gece Mektupları'ndaki öyküler, tıpkı *Binbir Gece Masalları*'nda olduğu gibi düşlerin, hayallerin, inanılır ile inanılmazın birbirine dolandığı, gerçeküstü bir uzama götürüyor okuru. Alabildiğine özgür bir anlatımla, yabancısı olduğumuz ama bir o kadar da kendimize yakın bulduğumuz insanların iç dünyalarının kapılarını aralarken, kendi içimizde kilit altında tutulmuş duyguları, saplantıları, korkuları, fantezileri de özgür bırakıyor. İç içe açılan hikâyeler, hepimizin hikâyesinin gerisinde başka hikâyeler barındığını gösteriyor. Her hikâye kendi gerçeğini yaratıyor ve biz o gerçeğin içinde, o hikâyeyi sahiplenerek yol alıyoruz. Murat Gülsoy, bizi hikâyelerin gerisindeki o sınırsız artalanda dolaştırırken, okuduğumuzun belki de bizim hikâyemiz olduğunu düşünüyoruz. Tıpkı Şehrazat'ın, ölümünü erteletebilmek için anlattığı *Binbir Gece Masalları* gibi Murat Gülsoy'un mektupları da kim olduğunu bilmediği birine, ölüm korkusunu hafifletmek üzere her gece yazdığı mektuplar belki de. Öykülerin birindeki anlatıcının dediği, "yazdıkça bir başka âleme geçiyorum" sözü, belki bizler için de "okudukça bir başka âleme geçiyorum"un karşılığıdır; kim bilir?

THG
193012
BYG

Kapak resmi: Cornelis Norbertus Gysbrechts

can

16 TL
KDV DAHİL

ISBN: 978-975-07-2178-4

9 789750 721786

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi